

375289

P. LEON MANU

CUVÂNTUL

DOMNULUI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PREDICI ȘI CHESTIUNI PASTORALE

P. LEON MANU

CUVÂNTUL

DOMNULUI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PREDICI ȘI CHESTIUNI PASTORALE

375289

CU APROBAREA
P. V. ORDINARIAT

DE KOLOZSVÁR CLUJ, – SZAMOSUJVÁR GHERLA.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mai multă rânduială...

Preoțimea găsește o deosebită plăcere în a se socoti și a fi socotită de un fel de »acies bene ordinata«, o »armată bine rânduită«. Intr'adevăr preoțimea este armată, ori, ca să mă folosesc de un termen mai la ordinea zilelor noastre, falanga lui Hristos. E și firesc să fie așa. Hristos este Regele nostru, este Comandantul nostru suprem, sub a căruia drapel ne-am înșiruit pentru ca să urmăm aceeași cale pe care a bătătorit-o Fiul lui Dumnezeu, venit în lume pentru ca să se mântuiască prin El lumea. Dacă vrem să fim adevărați conducători de oaste în armata lui Hristos, cu tot dreptul se așteaptă dela noi să fim oameni de disciplină. Totdeauna și în toate. Așa în teorie.

În praxă uneori și în unele lucruri ne facem vinovați de anumite abateri dela disciplină. Mă gândesc mai ales la abaterile grosolane ce se fac în legătură cu slujbele sfinte. Locul prim îl ocupă sf. liturghie. Cei ce se fac vinovați de abateri se scuză cu aceea că rubricatura liturghierului nostru este incompletă. Prea adevărat. Dar oare variază practicele numai acolo unde rubricatura de fapt nu-i completă, ori se pare a nu fi completă? Dacă acesta ar fi cazul, nu multe am avea de zis. Durere, realitatea este alta. De multe ori rubricatura este completă, evidentă, nu admite nici un echivoc. Cu toate acestea praxa e cu totul alta. Diferă dela om la om. Avut-am prilejul să văd o mulțime de liturghiere cu o sumedenie de »adnotațiuni marginale«. Este corectat atât sf. Ioan Gură de Aur cât și

autoritatea bisericească, care a aprobat textul astăzi în vigoare. Ne-am obișnuit să atribuim mai mare autoritate unui preot pe lângă care am făcut »săptămâna de probă«, decât celor învățate în seminar și practicate în capela seminarială sau în biserica catedrală.

Dacă abaterile sau diferențierile în legătură cu celebrarea sf. liturghii uneori par a se putea justifica, deși temeiurile acelor justificări sunt numai aparente, cele de natură pur tipiconală sunt lipsite chiar și de astfel de temeiuri. Aproape fiecare preot și fiecare cantor își are tipicul propriu. Pentru ca să se ajungă la o uniformitate în această privință autoritatea bisericească competentă a edat un »Indreptar tipiconal«. E vorba despre o »ediție oficială singură autorizată de Ordinariatul locului«. S'a pus câte un exemplar din acest »Indreptar« în mâinile fiecărui preot și a fiecărui cantor din toate trei eparhiile noastre. Acest »Indreptar« este obligator pentru toți. Prin acest »Indreptar« s'a ajuns la un mijloc potrivit pentru a scoate din uz anumite obiceiuri, de multe ori de excepționat și chiar și din punct de vedere dogmatic. Durere, în multe locuri nu se ține cont de aceasta »ediție oficială« și nu se orientează după acest »Indreptar«.

Dar cea mai mare, și în aceeași vreme poate cea mai regretabilă, greșală se face în legătură cu recitarea unor rugăciuni. Mă opresc la cele mai obișnuite: Tatăl nostru și Născătoare. Le luăm pe rând.

Tatăl nostru. O scurtă dar dumnezeiască rugăciune. Am primit-o chiar dela Mântuitorul lumii. Câtă străduință nu va trebui să depunem pentru ca să se zică bine, corect. Cu toate acestea și aici întâlnim variații de text, atât în scris, cât și în recitare. Intr'o carte de rugăciuni găsesc: Tatăl nostru „care“ ești în ceruri. În altele „carele“ ești în „ceruri“. În catehisme „carele“ ești în »ceruri«. În Orologhion (ediția ultimă de Blaj) găsesc: »vină« împărăția ta. Tot așa și în cele mai multe cărți de rugăciuni și în unele catehisme, cum este al păr. Dr. Brinzeu. Așa în scris. În recitare variațiile sunt mai multe și mai supă-

rătoare. Am auzit pe unii preoți zicând: Tatăl nostru „care“ ești în „cer“, de vreme ce alții zic: „Carele ești în ceruri“. Am auzit pe unii zicând: „vină“ împărăția ta, iar pe alții „vie“ împărăția ta. Am auzit pe unii zicând: „fie“ voia ta, pe alții „facă-se“ voia ta, iar pe alții: »fie în voia ta«. Auzit-am pe unii zicând: »și ne iartă nouă păcatele noastre precum și noi iertăm greșiților noștri«, iar pe alții: »și ne iartă nouă păcatele noastre precum și noi iertăm a greșiților noștri«, pe alții în sfârșit zicând: »precum iertăm și noi a greșiților noștri«. Avut-au credincioși de ai noștri și prilejul puțin edificator că dela mai mulți preoți ingenunchiați în fața altarului pentru a rosti rugăciunile pentru dobândirea iertării celei mari au auzit rostindu-se Tatăl nostru în una sau alta dintre variantele de mai sus.

Cu Născătoarea nu stăm mai bine. Și aici variante atât în textul din cărțile de rugăciuni și catehisme, cât și în recitare. În Orologhion (ediția de Blaj) la pag. 3 găsesc următorul text: »Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te, ceea ce ești plină de dar: Domnul este cu tine«. În același Orologhion la vecernie (pag. 187): »Născătoare de Dumnezeu Fecioară, bucură-te, ceea ce ești plină de dar, Marie, Domnul este cu tine«. În catehismul de P. S. Suci (pag. 18) »Bucură-te ceea ce ești plină de dar: Marie, Domnul este cu tine«, iar în cel de Dr. Brinzeu: Bucură-te ceea ce ești plină de dar, Domnul este cu tine«. Până când, atât catehismele și cărțile de rugăciuni și »Orologierele« de până acum, aveau textul: »Preasfântă Marie, Maica lui Dumnezeu«, în Orologhionul mai sus citat avem »Preasfântă Marie, Maica lui Hristos Dumnezeul nostru«. La recitarea Născătoarei, afară de cele spuse mai sus deseori se zice: »Că ai născut nouă pe Hristos«. Dacă atât de multe sunt variantele la preoți, ne putem închipui câte variante se vor găsi la credincioșii de rând.

A spune Tatăl nostru și Născătoarea în atâtea variante este lucru cât se poate de puțin edificator. E chiar firesc că cei ce umblă la școală își însușesc unul sau altul dintre textele

folosite de preotul lor la catehesă. Tot așa și credincioșii. Aud pe preot rostind într'un fel sau altul, cu timpul vor face la fel.

E timpul suprem ca să se fixeze textul acestor sante rugăciuni pentru ca în toate cărțile de rugăciuni și în toate catehismele să avem acelaș text, fără variante. Fixat odată textul membrii Veneratului Cler vor avea bună voința să propună în școală și să reciteze cu ori ce prilej numai acel text.

PARTEA OMILETICĂ

Dumineca Paralizicului

BCU Cluj / Central University **FOLOSUL BOALELOR**

Mântuitorul era în Cana Galileii, unde făcuse cea mai dintâiu minune, prefăcând apa în vin. Auzind un om împărătesc vestea despre sosirea lui Isus în aceasta localitate a mers la El și L-a rugat să se pogoare în Capernaum, ca să-i vindece fiul, care chinuit de o boală grea, era pe patul de moarte. Mântuitorul, după ce-l pune la încercare credința, îl asigură că fiul său trăiește, s'a făcut mai bine, s'a vindecat. Omul împărătesc merge acasă și află că într'adevăr fiul său se făcuse mai bine, chiar pe vremea când a primit aceasta asigurare dela Mântuitorul. Isus din Cana se duce în Ierusalim. Aici era o scaldătoare numită »scaldătoarea oilor«. Ingerul Domnului se pogoarea în fiecare an odată și turbura apa. Bolnavul, care intra mai întâiu după turburarea apei, se făcea sănătos ori de ce boală era cuprins. Mulți bolnavi așteptau mișcarea apei. Erau

acolo tot felul de bolnavi: orbi, schiopi, uscați. Intre cei ce așteptau mișcarea apei era și un biet slăbănog, care de 38 de ani era cuprins de boală. Ajungând aici Isus și văzând pe bietul slăbănog zăcând l-a întrebat: »Vrei să fii sănătos?« Răspuns-a Lui bolnavul: »Doamne, om nu am, că dacă se va turbura apa, să mă bage în scaldătoare: căci până merg eu, altul înaintea mea se pogoară. Zis-a Isus lui: »Scoală, ia-ți patul, și umblă«. Și îndată s'a făcut sănătos omul, și și-a luat patul și umbla... După aceea l-a aflat Isus în biserică și i-a zis: »Iată te-ai făcut sănătos: de acum să nu mai păcătuești, ca să nu-ți fie ceva mai rău«.

Din cuvintele mai de pe urmă ale Mântuitorului putem da cu socoteala, că boala îndelungată a acestui nefericit a fost o pedeapsă pentru păcatele lui. Ce foloase ar fi tras sărmanul de el pe urma boalei sale, dacă ar fi suportat-o împăcându-se cu totul cu voința lui Dumnezeu îndrumând toate suferințele în spiritul pocăinții. Nu putem ști dacă vindecarea trupească a folosit sufletului său, ori ba. Știm numai atâta, că Mântuitorul, după ce l-a vindecat, a aflat de bine să-i tragă luarea aminte să nu mai păcătuiască, ca nu cumva să i-se întâmple ceva mai rău.

Boalele ne sunt de mare folos dacă le suportăm împăcați cu gândul că așa vrea Dumnezeu și dacă le suportăm ca o pocăință pentru păcatele noastre.

I.

Pentru ca boalele să ne fie de folos sufletului *trebuie să le primim cu suflet adevărat creștinesc, adecă împăcați cu gândul, convinși că așa vrea Dumnezeu*. Bolnavul creștin trebuie să zică: Așa vrea Dumnezeu, deci așa vreau și eu, căci zi de zi mă rog zicând: Doamne, fie voia Ta. Așa trebuie să ne gândim nu numai când e vorba de cele plăcute, ci și când e vorba de cele neplăcute. Minunată pildă ne dă în privința aceasta cu multă răbdare suferitorul Iob. Il pune Dumnezeu la încercare.

Iși pierde toate bunurile pământești: turme de oi, cirezi de boi, cămile, măgari, ba își pierde chiar și cei șapte feciori și trei fete. Se plânge? Murmură împotriva lui Dumnezeu? Dimpotrivă. După cum ne mărturisește Sf. Scriptură: »căzând jos s'a închinat Domnului zicând: gol am ieșit din pântecel maicii mele, gol mă voiu și întoarce acolo, Domnul au dat, Domnul au luat, cum au plăcut Domnului, așa s'au și făcut, fie numele Domnului binecuvântat«. O altă încercare și mai grea. Este cuprins de o »bubă rea, dela picioare până la cap«. Și a luat Iob un hârb de ș'a ras puroile sale, și a șezut în gunoiu afară de cetate«. L-au părăsit toți prietenii, până și soția. Când aceasta l-a cercetat odată și se tânguia pentru starea în care a ajuns, l-a îndemnat zicând: »zi vre un cuvânt către Domnul, și mori.« Ce răspunde Iob? »Pentru ce ca o femeie fără de minte ai grăit? Dacă am luat cele bune din mâna Domnului, să nu răbdăm și celé rele?«

Așa este. Aceeași mână trimite asupra noastră și cele bune și nouă plăcute, cât și cele pe care le numim rele fiindcă nu ne plac. Toate le trimite aceeaș mână, mâna dragostei dumnezeiești. Adevărat că Dumnezeu ne-ar putea păzi, ne-ar putea feri de aceste neplăceri și suferințe, ori dacă tocmai le-a trimis, le-ar putea și lua. Aceasta-i prea adevărat. Dar, dacă n'o face e semn, că El vrea ca noi să suferim. Dacă El ar vrea așa, la fel trebuie să vrem și noi, fiindcă dacă nu vrem ce vrea Dumnezeu, cum am și putea să nădăjduim că vom ajunge în împărăția lui Dumnezeu, după ce însuși Domnul ne spune limpede că »nu tot celce-mi zice: »Doamne, Doamne!« va intra întru împărăția ceriurilor, ci celce face voia Tatălui meu care este în ceriuri«. Mt. 7, 21). Dându-ne seama că Dumnezeul cel bun trimite sau lasă asupra noastră și cele ce ni-se par rele sau grele să ne mângăiem cu cuvintele psalmistului, care zice: »toiagul și varga ta, acestea m'au mângăiat«. (Ps. 22, 4).

II.

Boalele ne sunt de mare folos, dacă le suportăm ca o po-

căință, într'un spirit de pocăință pentru păcatele noastre. După cum am văzut, psalmistul în toiagul, în bâta și varga lui Dumnezeu, în bătăile lui Dumnezeu își găsește mângăierea. Să ne tragem bine socoata cu noi înșine. Au nu ne-am făcut vrednici de acele bătăi? »Multe sunt bătăile păcătosului«, ne asigură acelaș proroc-împărat David (ps. 31, 11). Se cade deci ca toate boalele să le socotim ca un fel de canon, un fel de pocăință, pe care o trimete Domnul asupra noastră. Dându-ne seama de acest lucru, va trebui să recunoaștem că în pedepsele lui Dumnezeu se arată mai mult bunătatea decât dreptatea Lui, deci în loc să murmurăm și să ne plângem de greul pedepsei, mai îngrabă va trebui să strigăm cu dreptul Iob: »Că acestea am făcut și nu m'a pedepsit (Dumnezeu) cu bătăi vrednice de păcatele, care le-am făcut«. (33, 27). Intr'adevăr! E cu mult mai ușor a ținea pocăință pe patul durerilor, decât a arde în flăcările focului de osândă. Sf. Alipiu pustnicul a zăcut 14 ani nemișcat pe aceeași latură, care după atâta zăcut era numai rană. Cât timp a suferit în aceasta stare nu înceta a se ruga zicând: »Doamne, Dumnezeul meu, mă închin voinții Tale preasfinte. Tu ești drept, și după dreptate mă pedepsești«. Sf. Lidvina era de o frumseță neobișnuită. Fiindcă frumseța trupească o socotea primejdioasă pentru suflet, a rugat pe Domnul să i-o ia. Domnul a ascultat ruga ei cucernică izvorită din inimă sinceră. I-a trimis Dumnezeu o boală, care a legat-o de patul suferinții 38 de ani. Suferind cu răbdare a ajuns între sfinții lui Dumnezeu. Cine ar putea să ne spună câți se chinuesc în focul nestins al iadului, cari, dacă ar fi avut parte de boale și grele suferințe ar fi ajuns în fericirea veșnică. În lumea asta sunt puține lucruri, cari ar fi mai potrivite decât boalele pentru a curăți sufletele și a le povățui la fericirea veșnică. Un mare sfânt al Bisericii, Sf. Augustin, învață că: »păcatul trebuie ispășit, ori aici prin suferințe, ori de ceialaltă parte prin foc«. Tot el ne zice: trebuie să alegem trebuie să ne hotărîm, unde vrem să ispășim.

Spunem că suntem creștini. Dacă suntem într'adevăr creștini, creștinește ne vom gândi, creștinește ne vom întocmi și viața. Dacă suntem creștini după faptă și adevăr, nu vom înceta a zice Domnului: »Nimic nu poate să fie mai bun pentru mine, decât ceea ce faci Tu. Dacă vrei să fiu întru întunec, fii binecuvântat, și dacă mă învrednicești de mângăiere, fii binecuvântat. Dacă lași chinuri asupra mea, asemenea totdeauna fii binecuvântat. Dacă prin Toma Kempis ne-ar zice Domnul: »fiul meu, ... dacă vrei să-mi faci voia... trebuie să fii tot așa de gata la suferințe ca și la bucurii, cu aceeași bucurie trebuie să primești lipsa și sărăcia ca și belșugul și sărăcia«, tot prin acelaș ar trebui să răspundem: »Doamne cu bucurie sufer pentru Tine ori ce lași asupra mea. La fel vreau să primesc din mâinile Tale binele și răul, dulcele și amarul, bucuria și durerea și pentru toate să-Ți mulțumesc din inimă. Apără-mă de tot păcatul și nu mă tem nici de moarte, nici de iad. Numai nu mă depărta pe veci dela Tine, numai nu mă șterge din cartea vieții, și nu-mi va fi spre stricăciune ori ce m'ar ajunge«. Amin.

Dumineca Samaritencei

Domnul nostru era în Iudea. Poporul venea la Isus ca să se boteze. Adevărat că Mântuitorul nu boteza, aceasta însă o făceau ucenicii Lui. Auzind fariseii că la Isus merg mulți oameni și are mai mulți ucenici decât Ioan, umblau să-l prindă. Mântuitorul, fiindcă încă nu sosise ceasul Lui, trece din Judea în Galilea. Drumul ducea prin Samaria. Cum mergea Isus cu ucenicii săi, ajung la fântâna lui Iacob. Până merg ucenicii în cetate ca »să cumpere bucate«, Isus se așează la fântână ca să se odihnească. Dar iată că vine o femeie după apă. Isus prinde vorbă cu ea. Femeia de pe port și de pe vorbă cunoaște că Mântuitorul este iudeu, deci îl întreabă mirată cum de stă de vorbă cu ea, fiindcă Jidovii erau în mare dușmănie cu samaritenii. Mântuitorul o lămurește zicând: de ai cunoaște darul lui Dumnezeu, și cine este care îți grăește: »Dă-mi să beau: ai fi cerut tu dela ei și ți-ar fi dat apă vie.« Femeia nu înțelege cuvintele Mântuitorului, nu știe despre ce fel de apă vorbește. Ea credea că vorbește despre apa cu care își astâmpără oamenii setea trupească, cum era și apa din fântâna lui Iacob. Atunci Mântuitorul îi descopere că El vorbește despre altfel de apă, despre apa »curgătoare în vieța de veci«. Ea nici acum nu înțelege pe Isus, deci cere din aceasta apă, pentru ca să nu mai fie nevoită a veni la fântâna lui Iacob să scoată apă. Mântuitorul o trimite să meargă după bărbatul ei, și să vină împreună la fântână. Femeia descopere Mântuitorului că nu are bărbat. Atunci Mântuitorul îi zice: »Bine ai zis:« »N'am bărbat«, căci cinci bărbați ai avut, și acela, pe care îl ai acum, nu-ți este bărbat«. Auzind femeia aceste cuvinte zice către Mântuitorul: »Doamne, văd că proroc ești... Știu că va veni Mesia, (care se chiamă Hristos): când va veni acela, ne va spune toate«. Isus îi descopere că El este Hristos. Femeia lasă vadra la fântână, aleargă în oraș și spune oamenilor că a întâlnit un om care i-a spus ei »toate« și-i chiamă

să vadă dacă acela e Hristos. Mulți oameni au crezut că Isus este Mesia numai după spusele femeii. Alții însă au mers la Isus și L-au rugat să rămână la ei. Isus a rămas acolo două zile, și mai mulți au crezut că El este »între adevăr Mântuitorul lumii, Hristos«.

Să vedem barem câteva din multele învățături pe care le putem scoate din cele istorisite în sf. evanghelie de astăzi.

I.

Întâlnirea lui Isus cu femeia samarineancă. De multe ori în cursul vieții au loc anumite lucruri. Se pare că totul e numai din întâmplare, deși totul se întâmplă după planurile lui Dumnezeu din veci hotărâte. Isus fuge, să zicem așa, dinaintea dușmanilor săi. Din zorii zilei până la amiaz e tot pe drum. Nu-i nici o mirare, dacă-l mistuie căldura, osteneala și setea. Se așează la fântâna lui Iacob, când iată că sosește la fântână o femeie după apă. Cum de vine după apă chiar la amiaz, când căldura era mai dogoritoare, de vreme ce toată lumea știe că obiceiul era să-și ducă apă dimineața, de bună vreme, ori seara, când se mai răcorește aerul. Oare numai din întâmplare i-se găta apa chiar la amiaz, pentru ca să fie nevoită a merge la fântână? Oare numai din întâmplare găsește la fântână pe Acela, care venea dela mare depărtare? Nu! Aici nu-i vorba numai de întâmplare ci este un plan, o rânduială a dragostei Mântuitorului, care caută ce era pierdut. Când e vorba de un mieluşel ori de o oaie pierdută nimic nu-i departe pentru Acela, care nici ceriul nu l-a găsit prea departe de pământul, pe care erau suflete, care trebuiau răscumpărate, mântuite. El merge anume, aşteaptă la fântână, stă la pândă până sosește sufletul, care trebuie mântuit. Ce minunat se potrivesc Mântuitorului cuvintele prorocului: »Arătat-m'am celor ce nu mă căutau, aflatu-m'am celor ce nu întrebau de mine, zis-am: iată sunt la neamul, care n'a chemat numele meu« (Is. 65, 1). El și astăzi: »Mai înainte aleargă la cei ce-L doresc, ca mai înainte

să se cunoască. Cel ce aleargă la El de cu dimineață (din tinerețe, până încă n'a căzut) nu se va osteni...» (Întel. 6, 13-14). Ori cât ar fi omul de păcătos, Isus nu-și întoarce fața de către el, îl așteaptă, ca să se întoarcă, cum s'a întors fiul rătăcit la casa părintească, pentru ca să-l primească iarăși într'ale sale, căci El tocmai pentru aceea a venit în lume, pentru ca să scape, să mântuiască ceea ce era pierdut.

II.

Convorbirea cu femeia samarineancă. Isus stătea și se odihnea la fântâna lui Iacob. Vine femeia samarineancă după apă. Isus începe vorba. Vorba vorbă aduce, până la urma urmelor femeia recunoaște că bărbatul cu care trăește nu-i bărbatul ei legiuit. Văzând femeia că înaintea lui Isus nu-i nimic ascuns numai decât vede în El un proroc. Isus merge și mai departe: îi descopere că El este Mesia, care îi va da o apă, din care tot cel ce bea »va fi în el izvor de apă curgătoare în viața de veci«. Acelaș Mântuitor ne-a lăsat și nouă un izvor de apă curgătoare în viața de veci în Sf. Taină a cuminecăturii. În această Sf. Taină ne-a lăsat trupul și sângele său preasfânt, pentru ca să nutrească și să stâmpere setea sufletelor noastre. Cine va putea cuprinde în cuvinte destul de limpede grăitoare dragostea lui Isus, care vrea să rămână cu noi până la sfârșitul veacurilor în această taină a dragostei? În această Sf. Taină El este tăria noastră împotriva dușmanilor sufletului nostru. Ne apără împotriva ispitelor ce ne vin din partea lumii. Este scut de apărare împotriva ispitelor ce vin din partea diavolului, dușmanul lui Dumnezeu și al nostru. El este care din aceasta taină mulcomește mișcările neîngăduite ale trupului și potolește sau stinge focul ce pune în mișcare sângele nostru. Isus din aceasta sf. taină înblânzește patimile, ține în frâu pornirile rele, sprijinește și întărește străduințele bune, încălzește inimile, luminează mintea și întărește voința, ne dă aripi ca de porumb cu ajutorul cărora ne ridicăm spre

înălțimi nebănuite. Isus din această sf. taină aprinde în inimile noastre focul dragostei dumnezeiești și ne face să gustăm încă în aceasta lume din dulcele vieții veșnic fericite. Isus în această sf. taină este într'adevăr »izvor de apă curgătoare în viața de veci«.

Mântuitorul a vrut să rămână cu noi în această sf. taină pentru ca să ne apropiem de El, să ne plecăm cu smerenie genunchiul înaintea Lui, să-l primim în sufletele noastre, pentruca acolo să domnească, acolo să stăpânească, acolo să-și aibă tronul măririi sale.

Se înțelege că El va putea rămâne în inimile noastre numai dacă acelea le vom fi curățit bine prin adevărată pocăință. E vremea ca să ne tragem socoata cu noi înșine, pentru ca să vedem dacă într'adevăr ne-am curățit bine inimile, am făcut bine spovedania? L-am primit cu vrednicie? Ferice de cel ce primește pe Hristos cu vrednicie în această sf. taină. Dar vai, de o mie de ori vai de acela, care cutează a primi cu nevrednicie pe Isus în inima sa. E dumnezeesc cuvântul care ne spune, că cel ce mănâncă trupul Domnului și bea sângele Lui cu nevrednicie, își mănăcă și-și bea lui-și osândă.

După cum vedem din sf. evanghelie de astăzi Isus a rămas la samarinenii din Sichem două zile și mulți au crezut întru Dânsul. Noi putem să dăm lăcaș Domnului în inimile noastre nu numai două zile, ci viața noastră întreagă. Pentru a putea face acest lucru se cere numai să nu-L alungăm din inimi prin păcatele noastre. Să rugăm din adâncul inimilor pe Mântuitorul Hristos, să ne ajute ca să-L putem păstra în inimi până la sfârșitul vieții noastre pământești, pentru ca uniți fiind cu El în ultimile clipe ale vieții noastre pământești, uniți și nedespărțiți de El să rămânem pentru toată veșnicia. Amin.

Dumineca orbului

PENTRU CE TRĂBUE SĂ SUFERIM?

Sf. Evanghelie de astăzi ne istorisește una dintre cele mai mari minuni, pe cari le-a săvârșit Isus în cursul vieții Lui pământești, anume vindecarea unui orb din naștere. Vindecarea se întâmplă în chipul următor: Isus scuipe pe pământ. Cu tina făcută din scuiătură unge ochii orbului, apoi îl trimite să se spele în scaldătoarea Siloamului. Orbul ascultă. Se duce și se spală și în scurtă vreme se întoarce văzând. Isus a făcut aceasta minune în zi de sâmbătă. Fariseii au auzit despre aceasta întâmplare. El istorisește cu deamănuntul ce a făcut și ce a zis Isus și cum s'a vindecat. Nu vreau să creadă. Chiamă pe părinții lui. Aceștia mărturisesc că cel vindecat e fiul lor, că într'adevăr s'a născut orb, dar nu știu cum s'a făcut sănătos și cine i-a deschis ochii. Trag luarea aminte fariseilor, că fiul lor este în vârstă, deci pe el să-l întrebe, căci le va spune. Ei vorbesc în felul acesta fiindcă se temeau că dacă vor mărturisi pe Isus, că este Hristos îi vor scoate din sinagogă. Fariseii din nou chiamă în fața lor pe orbul vindecat. Li pun aceleași întrebări ca și mai înainte. Și fiindcă el iarăși mărturisește pe Isus îl scot afară. Isus a auzit ce s'a întâmplat cu bietul orb. Mai târziu îl întâlnește și-i zice: »Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu? Acesta întreabă zicând: Cine este, Doamne, ca să crez în dânsul?« Iar când Isus îi descoperă că El este, omul cu ochii vindecați, zice: »Crez, Doamne, și s'a închinat Lui.«

Să vedem pentru ce s'a născut acest om orb și să învățăm, să știm pentru ce trebuie să suferim noi oamenii.

I.

Pentru ce trebuie să suferim? Iată o întrebare, la care până la venirea Mântuitorului lumea nu a fost în stare să deie

un răspuns potrivit. Imi închipui că eu iau de mână pe orbul din naștere și-l duc la Isus Hristos, pe care-L rog să arunce raze de lumină în adâncurile acestei întrebări. Pentru ce trebuie să fie acest om orb? Pentru ce trebuie unul să fie bolnav, altul sărac lipit pământului? Pentru ce trebuie să fie unul ne luat în seamă, altul prigonit, iar altul înșelat, tras pe sfoară? Pentru ce trebuie să se vestejească unul chiar în floarea vieții și să se coboare în recele mormânt? Pentru ce? Cât de adeseori ni-se îmbie aceasta întrebare. Cu cât neastâmpăr aștept răspunsul lui Isus Hristos! Doamne Isuse! Pentru păcatele lui ori pentru ale părinților lui. Și ce răspunde Isus? Nu a păcătuit nici acesta, nici părinții lui: ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu în el. «

Să înțelegem bine cuvintele Mântuitorului. El nu spune că Dumnezeu niciodată nu a trimis asupra unuia sau a altuia pedepse, suferințe pentru păcatele lui. Sfintele scripturi ne dovedesc că uneori Dumnezeu, întru planurile Lui cele nepătrunse, a pedepsit pentru păcate. Pedepsiți au fost pentru păcate îngerii. Pedepsită a fost pentru păcate cea dintâiu pereche de oameni. Pedepsit a fost pentru păcate neamul omenesc cu popoul din care a scăpat numai Noe și ceice erau cu el în corabie. Pedepsite au fost cetățile Sodoma și Gomora. Da, Dumnezeu pedepsește, trimite suferințe pentru păcate.

Răspunsul pe care ni-l dă Mântuitorul la întrebarea pusă ne arată că »Suferința nu-i totdeauna pedeapsă, și chiar dacă ar fi, și atunci este o pedeapsă străbătută de milă, o pedeapsă de binefacere aducătoare. Trebuie să pricepem că dacă suferim asta nu înseamnă că Dumnezeu ne-a părăsit, că nu ne mai poartă grija. Dimpotrivă. Când avem parte de suferințe înseamnă că numai acum se ocupă de noi Dumnezeu mai cu deadinsul, că acum se îngrijește de noi în mod deosebit. Oare nu din compătimire hotărăște Dumnezeu întruparea Fiului Său? Venit în lume Isus, nu căuta El ceea ce era pierdut? Nu căuta să ridice pe cei căzuți? Și iată că întru acestea se arată lucrurile lui Dumnezeu, [întru acestea plinește Isus lucrurile lui

Dumnezeu, întru acestea se arată Isus ca »lumina lumii.« Pentru aceasta a suferit și Isus, despre care însuși părintele cerească spunea că-i Fiul său cel iubit întru care bine a voit. O Isuse! Revarsă asupra noastră lumina Ta, care să ne facă să înțelegem taina suferințelor pe cari dragostea și milostivirea Ta le trimite ori le lasă asupra noastră.

II.

Sărmanul om s'a născut orb, pentruca »să se arate lucrurile lui Dumnezeu în el«. Dar cum? Lucrul nu-i prea greu de priceput. Dumnezeu este însași dragostea. Chiar pentru aceea El fericirea și-o caută și și-o găsește în aceea că ne fericeste, ne face fericiți pe noi. Dar pentru ca să ne facă fericiți trimite sau lasă asupra noastră suferințe, înseamnă că acestea ne sunt de folos. Acest lucru îl vedem și în vindecarea orbului din naștere. Uitați-vă numai la bietul orb. Abia se desprinde cuvântul de chemare de pe buzele Mântuitorului și el e de față. Ar fi făcut-o asta dacă nu suferea? Cați dintre cei cu vedere, cu deplină sănătate au alergat la Isus, gata să-L asculte întru toate? Vieța de toate zilele ne arată că cei din spitale sau din închisori, toți aceia, cari sufer sunt gata să se deie cu totul lui Hristos, fiindcă dela El și numai dela El nădăduesc ușurare, mângâiere, vindecare.

Vindecarea Isus o leagă de împlinirea unor anumite condiții, pe care numai aceia sunt în stare să le îplinească cari au umblat în școala suferinței. Isus pretinde credință în cuvântul Lui. El pretinde o credință necondiționată, chiar și în lucruri, cari trec peste ori ce înțelepciune, ori ce pricepere omenească. Unge ochii orbului cu tină. Dar tina, între împrejurări normale, nu aduce vindecarea ci strică ochilor. Bolnavul crede, și se supune întru toate lui Isus. Ascultarea lui e punctuală, face întocmai cum i s'a spus din partea Mântuitorului. Credința și ascultarea lui, aceste minunate virtuți, sunt niște roduri din arborele suferinței.

Orbul se duce la fântâna Siloamului, se spală, cu un cuvânt, face cum i-a spus Isus și după cum ne spune sf. Evanghelie, în scurtă vreme se întoarce văzând. Suferința i-a deschis ochii. Vieța este ca un munte înalt cu multe prăpastii. Cel ce îl urcă asudă din greu. Rând pe rând îl părăsesc și soții de drum. Dacă își întoarce privirile îndărăt în adâncul văilor nu mai vede decât arborii cu crângile rupte de vânturi. Cu ochii udați în lacrimi înaintează încet spre înălțimile, cari i s'ar părea așa de infricoșate dacă nu l-ar aștepta acolo Dumnezeu. Acolo, pe culme i se deschid ochii într'adevăr. Suferința aruncă un văl peste pământ, și-i arată scaldat în lumină ceriul pentru care a fost creat.

Da. Noi suntem creați pentru Dumnezeu. Cu toate acestea ne place să ne înmormântăm în cele lumești, în cele pământești. Ne place să ne facem un cuib scutit de vânturi, în care să ne așezăm liniștiți, uitând toate. Uitând mai ales că »nu avem aici cetate stătătoare, ci căutăm pe cea viitoare«. Visăm despre o tinerete, care atunci ar atinge culmea, dacă nu am muri nici odată. Și cât de potrivit lui Dumnezeu este acest lucru. Asupra acestui cuib, în care uităm de veșnicie, Dumnezeu trimite fulgerile durerii, a suferinții. Ni-se sdruncină sănătatea, ne pierdem averea și cinstea, nu se alege nimic din toate planurile. Lumea care ne privește observă numai norul de praf și de fum ce se ridică din ruine. Sufletul lovit însă vede altceva. O lumină până atunci necunoscută se desprinde înaintea ochilor. Prin puvoiiul de lacrimi ce-l năpădesc i se desprinde veșnicia fericită, care-l va despăgubi cu prisosință, pentru pământul pierdut, dacă crede și se încrede în Hristos.

De suferințe avem parte. Acestea ne vor fi de folos dacă le vom purta întru răbdare, convinși că izvoresc din inima iubitoare a lui Hristos pentru a ne ajutara să ajungem la lumina fericirii veșnice. Amin.

Inălțarea Domnului

Sărbătoarea înălțării Domnului este una dintre cele mai mult grăitoare sărbători în cursul anului bisericesc. Astăzi marea lucrare a Mântuitorului se sfârșește. Petrecerea Lui pe pământ se termină, pentru ca să i se deschidă porțile împărăției cerești. »Toate neamurile plesniți cu mâinile: strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie«. (Ps. 46, 1). Clipa înălțării lui Isus de pe pământ la ceriuri este clipa nașterii, clipa începutului unor vremuri noi. Cea mai de pe urmă poruncă pe care o dă Mântuitorul apostolilor săi este următoarea: vestiți evanghelia la toată zidirea. Aceasta a fost ultima Lui poruncă. Aceasta a fost și vieța Lui întreagă petrecută pe pământ. Evanghelie. Bunăvestire. Bunăvestire a fost fiecare cuvânt al său, dela vorbirea de pe munte până la cuvântarea arhierască dela cina cea mai de pe urmă. Bunăvestire a fost fiecare mișcare a mâinilor Sale, dela binecuvântarea dela nunta din Cana Galileii până la binecuvântarea de despărțire de pe muntele Eleonului. Bunăvestire vrea să fie pentru noi și cea mai de pe urmă clipă pretecută pe pământ în ziua înălțării Lui la ceriuri, dacă aceasta înălțare o cumpănim cu sufletul scaldat în adâncurile credinței.

Minunată a fost întreagă vieța lui Isus petrecută pe acest pământ, dar cele mai minunate au fost zilele cele mai de pe urmă, zilele dela înviere până la înălțare. În vieța omului de rând moartea înseamnă sfârșitul. Când e vorba de Isus, lucrul stă cu totul altcum: Isus se scoală din morți și cercetează din nou pe ai săi. Îi cercetează în repetite rânduri. Nu numai odată, ci de mai multe ori, stă de vorbă cu ei, îi învață, ca și când nici odată nu ar fi murit. Tainice, minunate au fost aceste sfinte zile. Despre aceste 40 de zile ne vorbesc evangheliștii. Ne-ar plăcea să știm mai deamănuntul tot ce a spus Isus învățăceilor săi »despre împărăția lui Dumnezeu«. Dar dintre

aceste 40 zile, numai pe cea mai de pe urmă o cunoaştem mai cu amănuntul, chiar pentru aceea ni-se pare mai scumpă, mai de mare preţ.

În aceasta zi dă Isus cea mai de pe urmă poruncă. Mântuitorul porunceşte apostolilor să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aştepte făgăduinţa Tatălui, căci ei se vor boteza cu Spiritul sfânt nu după multe zile. »Veţi lua puterea Spiritului Sfânt, care va veni peste voi«, zice Domnul »şi-mi veţi fi mărturii în Ierusalim, şi în toată Iudea, şi în Samaria, şi până la marginile pământului«. (Fapt. 1, 4—8). Cuvintele Domnului cuprind în sine o poruncă, dar în aceeaşi vreme şi o făgăduinţă. Porunca este să rămână în Ierusalim, până vor lua făgăduinţa. Tatălui. Făgăduinţa este că vor lua puterea Spiritului Sfânt, şi vor fi mărturii lui Isus până la marginile pământului. Făgăduinţa s'a împlinit în ziua de Rusalii, când au primit Spiritul Sfânt. Atât apostolii, cât şi următorii lor: episcopii, preoţii, şi misionarii sub cârmuirea Papei dela Roma au plinit porunca Domnului, căci într'adevăr pretutindenea au propovăduit Evanghelia îmbrăcaţi »cu putere de sus«. (Lu. 24, 49).

În aceasta zi face Isus cel mai de pe urmă drum pe muntele Maslinilor. (Lc. 24, 50). Când s'au citit evangheliile sfințelor patimi am văzut că cu şase săptămâni înainte de înălţare, în noaptea Jorii mari, încă s'a retras Isus cu apostolii săi pe muntele Maslinilor. Ce mare deosebire între drumul pe care l-a făcut atunci şi cel de acum! Atunci drumul ducea la noaptea patimilor, noaptea suferinţelor, noaptea de groază cu sudori de sânge. Acum acelaş drum duce la mărire veşnică şi fără de margini. Atunci ochii apostolilor »erau prinşi«, cuprinşi de somn greu. Acum ei văd că la slava cerească, la mărirea cea fără de margini se ajunge numai prin suferinţe. Tot așa va trebui să înţelegem şi noi că, dacă voim să ajungem în lăcaşurile pe care le-a pregătit pentru noi Isus Hristos, trebuie să urmăm calea suferinţelor, trebuie să bătătorim calea crucii.

În aceasta zi împărţeşte Isus cea mai de pe urmă bine-

cuvântare a vieții sale pământești celor mai de aproape alor săi. In sfârșit a sosit ceasul despărțirii. Sf. Scripturi nu au păstrat cele mai de pe urmă cuvinte pe cari le-a spus Isus apostolilor și ucenicilor, dar de sigur acelea au fost cuvinte de mângăiere, prin cari nutrea nădejdea revederii apropiate. Avem tot temeul să presupunem că le-a vorbit despre acel scurt timp, despre acele »nu peste multe zile« pentru care s'a dus El înainte, pentru ca mai apoi să ducă la El și pe apostoli. Sf. Evanghelie dela Luca pomenește numai despre binecuvântarea, pe care a dat-o Isus alor săi înainte de ce s'a depărtat din mijlocul lor. Par'că vedem cum apostolii își pleacă genunchii înaintea Domnului, Isus își ridică mâna, privirea lui cuprinde pe toți, ca și când ar vrea să-i mai îmbrățișeze încă odată pe toți, pentru ca să-i ducă cu sine. Și până când mâna îi este ridicată spre binecuvântare, încet se desprinde de pământ, figura Lui blândă plutește în aer. Acelaș Hristos și astăzi, prin mijlocirea preoților săi, își ridică mâna pentru a da cea din urmă binecuvântare, celor ce trec în umbra morții.

Atunci privirile apostolilor se întâlnesc cu cea mai de pe urmă privire a Mântuitorului. Isus Hristos e sus prin văzduh. Privirea lui blândă mai desmeardă odată pe cei îngenunchiați, se oprește asupra orașului sfânt, pentru ca mai apoi să cuprindă întreg ținutul unde și-a petrecut vieța pământească: Viflaimul, Nazaretul, Galilea și Iudea, foisorul unde a ținut cina cea de taină, întreagă calea crucii și muntele Golgota. Ce minunată privire. Câtă dragoste, câtă iertare nu cuprinde aceasta privire, ce mirați, cu câtă recunoștință, cum priveau apostolii spre Mântuitorul care se depărta. Pe încetul un nor argințiu îl acopere dinaintea lor, până la urmă dispare cu totul. Ei tot privesc... deși își dau seama că El a ajuns la Tatăl Său, unde s'a dus pentru ca să le pregătească loc, pentru ca să fie și ei cu El pentru toată veșnicia.

In sfârșit ingerii au cuvinte de mângăiere pentru apostoli. Indată ce a dispărut Isus dinaintea ochilor apostolilor, iată doi

ingeri îmbrăcați în haine albe, strălucitoare stau înaintea lor zicându-le: Bărbați Galileeni, ce stați uitându-vă la ceriu? La muncă. Nu pierdeți vremea. Gândiți-vă la porunca ce va da. Străduiți-vă să împliniți aceea poruncă. Mergând învățați toate câte v'a poruncit El vouă. Străduiți-vă să pliniți porunca lui, căci »acest Isus, care s'a înălțat dela voi la ceriu, așa va veni, cum L-ați văzut mergând la ceriu«. Iată că îngerii fac o punte între oftatul după Isus și între realitatea de toate zilele. Ce schimbare în apostoli. De acum înainte ei văd lumea cu alți ochi. Aceste clipe nu le vor uita niciodată. Aducerea aminte de înălțarea lui Isus la ceriu și cuvintele de îmbărbătare ale îngerilor îi fac să fie gata a munci din greu, cu curaj pentru Isus. Au văzut cu ochii lor cum s'a înălțat de pe pământ la ceriu, dar știu că El iarăși va veni pe norii ceriului să judece viii și morții.

Cele istorisite în sf. Scripturi despre înălțarea lui Isus la ceriu să le ținem bine în minte, neconținut, să le avem înaintea ochilor sufletului nostru. Isus s'a înălțat la ceriu pentru ca să ne pregătească și nouă lăcașuri, pentru ca să fim și noi acolo unde este El. Pentru ca să ajungem acolo trebuie să muncim din greu. Câtă vreme vom mai sta în aceasta vale a plângerii vom avea bogată parte de tot felul de greutate și necazuri. În mijlocul greutăților nu trebuie să ne pierdem curajul, ci cu încredere tare să ne ridicăm privirile spre ceriu, să ne topim inima în cucernică rugăciune, având asigurarea că dacă pentru Hristos vom trăi, dacă pentru Hristos vom munci, El, dintru înălțimi neapropiate ne va ajuta la El să ajungem și cu El să rămânem pentru toată veșnicia. Amin.

Dumineca sfinților Părinți

CUM TREBUIE SĂ FIE RUGĂCIUNEA PENTRU CA SĂ AFLE ASCULTARE LA DUMNEZEU

Dacă ați fost cu băgare de seamă la cele ce s'au citit din sf. Evanghelie de astăzi, ați auzit o prea frumoasă și dumnezească rugăciune. Sf. Evanghelie ne-a păstrat una dintre multele rugăciuni pe care le-a înălțat Domnul nostru Isus Hristos către Părintele ceresc. De data asta se roagă Mântuitorul pentru apostoli, dar se roagă și pentru credincioși. Se roagă pentru apostoli, dar în rugăciunea Lui cuprinde și pe următorii lor. Se roagă pentru credincioși, și încă pentru credincioșii din toate vremurile până la sfârșitul veacurilor. Se roagă Mântuitorul și pentru noi. Aceasta rugăciune a înălțat-o Isus către Părintele ceresc chiar în preajma sfârșitului vieții Lui pământești, în joia paștilor, la cina cea de pe urmă. Ce minunat lucru! Cu rugăciune își începe dumnezeescul Mântuitor viața publică. Cu rugăciune și-o încheie.

Acest fapt ne arată cât de mare însemnătate are rugăciunea. A deprins-o Mântuitorul trebuie s'o deprindem și noi.

Dar de multe ori cârtesc unii creștini împotriva rugăciunii spunând că zădarnic se roagă, căci rugăciunea lor nu află ascultarea la Dumnezeu. De sigur nu fie care rugăciune este ascultată, nu fiecare pe care o cuprindem în rugăciune este împlinită.

Pentru ca rugăciunea să fie ascultată trebuie să împlinească anumite condiții. Sf. Toma ne învață că aceste condiții sunt următoarele: 1. Să cerem lucruri, cari sunt de lipsă pentru mântuire, 2. Rugăciunea să se facă cu evlavie, 3. Rugăciunea să se facă cu statornicie și 4. Să ne rugăm pentru noi.

De data asta voi vorbi despre cele dintâu două condiții.

I.

Dacă voim ca rugăciunea noastră să fie ascultată trebuie să cerem lucruri de lipsă la mântuire. Mântuitorul zicea apostolilor săi: »ori ce veți cere dela Tatăl în numele meu, vă va da« (Io. 16, 23). Altă dată același Mântuitor zicea: »ori ce ați cere dela Tatăl în numele meu, voi face« (Io. 14, 13). Aceste cuvinte ale Mântuitorului nutresc în mine nădejdea, că rugăciunile noastre de sigur vor fi ascultate, dacă cerem în numele Lui. Ce înseamnă a cere în numele lui Isus? Isus Hristos, Mântuitorul lumii, a venit în lume pentru mântuirea tuturor celor cari cred întru El și-i țin poruncile. A cere în numele lui Isus înseamnă a cere ceea ce este spre mântuirea noastră. Trebuie deci să cerem să ne cunoaștem și să ne căim păcatele, să ne scăpăm de scăderi, să dobândim tărie în vreme de ispită, să crească întru noi darul și să înaintăm în virtute, să rămânem statornici în tot binele până în sfârșit. Acest fel de cereri este totdeauna pe plăcull lui Dumnezeu și de sigur găsește ascultare, fiindcă este spre mântuirea noastră. Dacă însă cerem, ceea ce deseori se întâmplă, lucruri cari mai pe sus de ori ce îndoială sunt în dauna mântuirii noastre, ori de acelea despre cari nu avem îndoieli că ar fi spre mântuirea sufletelor noastre, ne putem mira dacă nu găesc ascultare? Isus ne-a promis că ne va împlini numai cererile cari sunt spre mântuirea sufletelor noastre. »Grijește, zice sf. Vasile, când te rogi, grijește cu multă băgare de seamă, să nu ceri lucruri rele, să nu ceri bani, să nu ceri mărire omenească, să nu ceri lucruri cari curând trec, ci să ceri împărăția lui Dumnezeu«. Ascultarea cererilor bune și necreștinești adeseori nu sunt darul ci pedeapsa lui Dumnezeu«. Dacă cerem dela Dumnezeu, zicea sf. Augustin lucruri cari dacă am fi ascultați, ne-ar fi spre pagubă, ne putem teme că ce nu ne-a putut da Dumnezeu după milostivirea Lui, ne va da dintru mânie«.

Poate va zice cineva: cum, dar nici de cum nu-i iertat

să cerem lucruri pământești? E iertat și trebuie să cerem, dar numai întru cât acele ne ajută la mântuire și nu sunt în paguba sufletului. Pentru aceea zice sf. Augustin: »Lucrurile vremelnice să le cerem cu măsura, adecă nu peste trebuință, să cerem numai cele de lipsă, cum e pâinea cea de toate zilele. Să cerem cu frică, adecă ascultarea ori neascultarea cererii s'o încredințăm lui Dumnezeu, căci doctorul știe ce-i de folos ori stricător, și nu bolnavul. »Dumnezeu de multe ori numai pentru aceea nu împlinește dorințele unora, pentru ca să poată asculta rugăciunile cari le sunt spre mântuire, zice sf. Izidor. Iată pentru ce va trebui să mulțumim și noi lui Dumnezeu zicând: »O Dumnezeu meu, cât de bun ai fost față de mine, când nu mi-ai ascultat cererile. Eu, ca un copil neprinceput am cerut lucruri, cari mi-se păreau bune și folositoare, dar Tu, ca un înțelept și bun părinte, n'ai vrut să-mi dai în loc de pâine piatră, și în loc de pește șarpe«.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pentru ca rugăciunea noastră să afle ascultare, trebuie să ne rugăm cu evlavie. »Dă-ți seama, zice sf. Ioan Gură de aur, cine ești tu care ceri, cine este Acela dela care ceri, ce-i darul pe care-l cerșești«. Cine ești, ce ești? Ești om. O nemernică creatură (făptură). Nu ai nici o vrednicie, nici un drept să ceri. Tu ceri, tu te rogi de Dumnezeu, Domnul ceriului și al pământului, Domnul Domnilor și Impăratul împăraților, care întrunește toate desăvârșirile și este izvorul a toată desăvârșirea. Tu ceri dela acest Dumnezeu bunuri nu numai pământești ci și de cele cerești. Bunuri pe cari El nu-i dator să ți-le deie. Dacă te gândești în feliul acesta s'ar putea să nu te rogi cu toată smerenia, cu toată cinstea, cu toată atenția, cu un cuvânt: cu toată evlavia? Evlavia trebuie să se vadă chiar și din ținuta corpului. Nu s'a rugat regele Solomon în genunchi cu prilejul sfințirii bisericii? Nu a căzut cu fața la pământ însuși Isus Hristos, când se ruga pe Muntele maslinilor? Trebuie să ne rugăm cu

evlavie, care se vede și în afară, fiindcă aceasta de obicei este arătarea evlaviei din lăontru. Când îngenunchiem arătăm că sufletul nostru se smerește înaintea lui Dumnezeu, și omul dându-și seama de nemicnicia lui se cufundă în adâncuri, din cari îl ridică Dumnezeu, Creatorul lui. Când ne batem pieptul, ne mărturisim păcătoșenia și că suntem gata să primim pedeapsa mai înainte de ce ne-ar pedepsi dreptatea dumnezească. Când ne încheștăm mâinile, prevenim mânia dumnezească, ca nu cumva să ne lege El mâinile și să ne arunce în întunerecul cel de veci, pentru că deja le-am legat noi și suntem gata a suferi loviturile sbiciului dreptății dumnezești. Când ne rugăm stând o facem întru pomenirea învierii Domnului nostru și a noastră. Când ne rugăm șezând, ne arătăm dorința că vrem să rămânem timp îndelungat, ba pentru totdeauna, cu Domnul nostru, și că voim să odihnim la picioarele Mântuitorului, ca oarecând Maria Magdalena. Pentru aceea, atunci când Mântuitorul a voit ca ucenicii lui să rămână cu El și să se roage îndelungat și neconținut, le zice: »ședeți aici... rămâneți aici cu mine și priveghiați« (Mt. 26, 36, 41).

Să ne rugăm. Să ne rugăm cât mai mult și cât mai bine. Vremea petrecută în rugăciune nu-i vreme pierdută. Suntem atât de slabi, atât de gata la rău și atât de zăbavnici la bine. Avem atât de multe și atât de puternice patimi. Intimpinăm atât de multe și atât de grele ispите la tot pasul. Cine ne va ajuta, pentru ca să răzbim și sufletul să ni-l mântuim? Da, să ne mântuim sufletul, căci după cuvântul Domnului: un lucru trebuie: mântuirea sufletului, Să cerem dela Domnul cele de lipsă pentru mântuire. Să le cerem cu evlavie, căci rugăciunea străbătută de evlavie străbate ceriul, pătrunde la inima preasfântă a Domnului și ne asigură cele de lipsă pentru mântuirea sufletelor noastre. Amin.

Dumineca Rusaliilor

CE A FĂCUT SPIRITUL SFÂNT ÎN ZIUA DE RUSALII?

Praznicul sfintelor Rusalii, pe care-l ținem astăzi este al treilea praznic mare din cursul anului bisericesc. Acest praznic îl ținem în cinstea Spiritului Sfânt, a treia persoană din preasfânta Treime, »dătătorul de viață, care dela Tatăl și dela Fiul porcede, care împreună cu Tatăl și Fiul este închinat și mărit,« cum spunem în mărturisirea credinței. Spiritul sfânt s'a pogorit peste apostoli. El a fost trimis de Isus Hristos, care în cursul vieții sale publice, în repetite rânduri a spus apostolilor Săi că va merge la Tatăl Său și Tatăl nostru, la Dumnezeu Său și Dumnezeul nostru, asigurându-i că nu-i va lăsa orfani, ci le va trimite un alt Mângăitor, pe Spiritul adevărului. Credincios acestei făgăduințe, la 50 de zile dela învierea Sa din morți Isus trimite pe Spiritul sfânt, care în chipul limbilor de foc se pogoră asupra apostolilor adunați în foisorul unde ținuse Isus cu ei cina cea mai de pe urmă. Cine ar putea înșira mulțimea darurilor pe care le datorim noi Spiritului sfânt? El a revărsat și revarsă neconținut asupra noastră multe și mari daruri, de mare ajutor nouă în toate cele ce se țin de curățirea și mântuirea noastră.

Să vedem, de data asta, ce a făcut Spiritul sfânt în ziua de Rusalii?

I.

În ziua de Rusalii, pe când Petru și cu apostolii, precum și o mare mulțime de oameni (ca la o sută și douăzeci) erau adunați »în casa de sus«, fără de veste s'a făcut sunet din ceriu, ca de suflare de vifor ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau. Și li-s'a arătat limbi împărțite ca de foc, și s'au așezat pe unul fiecare din ei. Și s'au umplut toți de Spiritul

sfânt». Acestea sunt cuvintele, prin care în cartea sfintei scripturi numită »Faptele apostolilor«, ni-se istorisește pogorirea Spiritului sfânt peste apostoli. Prin pogorirea Spiritului sfânt ei au dobândit deplinătatea darului sfințitor, și în chip deosebit darul limbilor. În aceasta zi apostolii au primit nu numai deplinătatea darului sfințitor, ci și alte daruri de lipsă pentru ca să-și poată îndeplini chemarea înaltă de care i-a învrednicit Domnul... Spiritul sfânt înainte de toate caută să plinească făgăduința pe care o făcuse Mântuitorul apostolilor prin cuvintele: »Dar când va veni Spiritul adevărului, el vă va învăța tot adevărul«. (Io. 16, 13). Într'adevăr Spiritul sfânt a ajutat pe apostoli să vestească lumii dumnezeiasca învățătură în întregimea ei, în toată curățenia, neschimbată, fără a lăsa sau a adăoga ceva la învățătura propovăduită de Mântuitorul. Spiritul sfânt este Acela, care a despoiat inimile apostolilor de toată slăbiciunea și frica omenească înzestrându-i cu curaj și tărie, pentru ca să poată face față tuturor piedecilor, primejdiilor și prigonirilor. De aici înainte ei propovăduiesc evanghelia sfântă nu numai la Jidovi ci și la păgâni, iar pentru Hristos și evanghelia Lui sunt gata, sunt veseli că pot să-și jertfească vieța. Spiritul sfânt a schimbat cu totul pe apostoli, făcând din ei niște ființe noi, umplându-le inimile cu cea mai curată dragoste față de Dumnezeu și cu o râvnă arzătoare, așa că de aici înainte ei trăiesc numai pentru Hristos și pentru sfânta lor chemare, așa cum puteau cu tot dreptul să zică împreună cu sf. apostol Pavel: »cu Hristos împreună m'am răstignit: și de acum nu mai trăiesc eu, ci trăiește întru mine Hristos« (Gal. 2, 19-20). Ba și mai mult. Spiritul sfânt dă apostolilor darul limbilor, ca ei să poată propovădui evanghelia așa ca să-i înțeleagă toate neamurile pământului, cari vorbeau atâtea limbi și atât de deosebit una de alta. Spiritul sfânt i-a mai împărțit și cu alte daruri minunate, cum este puterea de a scoate draci, de a vindeca pe cei bolnavi, de a învia morți, pentru ca pe aceasta cale să dovedească lumii că sunt trimișii Domnului. În felul acesta Spiritul sfânt face din

apostoli niște iscusii propovăduitori ai credinței, fără de care nu ar fi putut întoarce pe nimeni la dreapta credință, fiindcă, după cuvântul sf. apostol Pavel: »credința e din auzit«... dar cum vor auzi fără propovăduitor«. Spiritul sfânt face pe apostoli ispravnici ai tainelor și prin sfintele taine a multor daruri negrăit de mari. Spiritul sfânt este Acela, care lucrează în inimi, fără care lucrare apostolii nu ar fi putut întoarce un singur suflet, decum o lume întreagă.

Spiritul sfânt a făcut și mai mult în ziua de Rusalii. El a introdus, a scos la iveală Biserica lui Hristos pe pământ. Isus Hristos și-a fost întemeiat biserica. Membrii ai acestei biserici erau cei adunați în foșorul din Ierusalim. Dar această Biserică era mică, era necunoscută, neînsemnată. Abia erau 120 de suflete, așa că ei aveau prea destul loc în foșorul unde a fost ținut Isus cina cea mai de pe urmă cu apostolii. Afară de aceea, nici Petru nici ceilalți apostoli nu aveau încă darurile de lipsă pentru a deprinde cu rod slujba lor. Apostolii nu aveau spiritul înțelepciunii și al puterii, fără de care nu puteau să iasă în public ca și propovăduitori ai evangheliei. În sfârșit întreagă biserica nu avea spiritul adevărului, al puterii și al sfințeniei, așa că se aseamnă cu un trup fără suflet, un trup fără viață, fără mișcare, fără să fie în stare să desvoalte ceva activitate. Ce schimbare minunată se înfăptuește în Biserică în sfânta zi a Rusaliilor. Spiritul sfânt se coboară nu numai asupra apostolilor ci asupra tuturor credincioșilor adunați în foșor, adevărat asupra întregii Biserici, pentru ca de aici înainte să aibă lăcaș statornic în ea. În aceasta sf. zi se împlinește făgăduința Mântuitorului făcută apostolilor prin cuvintele: »eu voi ruga pe Tatăl, și vă va da alt Mângăitor, ca să rămână cu voi în veac« (Io. 14, 16). În aceasta măreață zi Spiritul sfânt dă lui Petru și celorlalți apostoli darurile de care aveau ei lipsă, pentru ca să cârmuiască Biserica, și pentru ca să rânduiască toate cele de lipsă pentru mântuirea oamenilor. Astăzi Spiritul sfânt arată lumii, face învederată Biserica lui Hristos, fiindcă după cea

dintăiu cuvântare a lui Petru 3000 de Jidovi prin botez primesc credința creștină, devenind astfel membrii ai Bisericii. Rusalile, pe cum poate vedea ori cine, este o zi foarte importantă, o zi într'adevar binecuvântată. Aceasta zi este să zic așa, ziua nașterii Bisericii Catolice, fiindcă în aceasta zi s'a pogorit Spiritul sfânt peste apostoli și peste credincioși, în această zi ieă lumea știre despre existența Bisericii lui Hristos.

Cine va putea înșira nenumăratele binefaceri cu cari a împărțait Spiritul sfânt Biserica Domnului în ziua sfintelor Rusalii? Și mai ales cine va putea înșira nenumăratele binefaceri cu cari a împărțait Spiritul sfânt Biserica Domnului de atunci și până astăzi. Cine va putea înșira binefacerile sufletești în care a împărțait Spiritul sfânt pe singuraticii credincioși în cursul veacurilor? Și mai ales cine va putea înșira nenumăratele binefaceri în care ne împărțășește acelaș Spirit sfânt astăzi pe noi toți, care ne ținem de adevărata Biserică a lui Hristos? Să mulțumim Spiritului sfânt. Să mulțumim din adâncul inimilor noastre. Mulțumita noastră să ne-o arătăm mai ales prin aceea că ne folosim bine de darurile, pe cari cu atâta prisosință le revarsă asupra noastră. Să trăim spre mai mare mărirea lui Dumnezeu, căci Spiritul sfânt ne va lumina, ne va călăuzi, de tot răul ne va feri și spre tot binele ne va povățui. Amin.

Lunia Rusaliilor

CE VA FACE SPIRITUL SFÂNT PÂNĂ LA SFÂRȘITUL VEACURILOR ?

În cuvântarea de ieri v-am arătat cum s'a pogorît Spiritul sfânt peste apostoli și peste cei dintâiu membri ai Bisericii lui Hristos, cari împreună socotiți, după mărturisirea Sf. Scripturi, erau numai 120 de inși. Am văzut ce schimbare minunată și binecuvântată rodește Spiritul sfânt în aceia, asupra cărora s'a pogorît. Ne-am plecat genunchiul cu smerenie și am rugat pe acel Vistier al bunătăților să se sălășluiască întru noi, să rodească și în noi lucruri minunate spre mărirea lui Dumnezeu ajutându-ne să ajungem la mântuirea sufletelor noastre.

Dar Biserica Mântuitorului nu a încetat cu moartea apostolilor și credincioșilor, cari în foișorul din Ierusalim au primit Spiritul Sfânt. Ea de atunci încoace, în butul tuturor prigonirilor de tot feliul, a continuat să fie, să trăiască, să crească și să înflorească. Aceasta minune s'a putut întâmpla numai prin lucrarea Spiritului sfânt. El este Mângăitorul pe care L-a trimis Isus apostolilor săi. Acest Mângăitor ține să plinească încredințarea pe care a primit-o dela Isus Hristos. Fiindcă apostolii își au următorii lor, și fiindcă Biserica lui Isus, atât de mică în ziua Rusaliilor, mai este și astăzi, acelaș Spirit sfânt o păstrează, o povățuiește și astăzi o cârmuiește, și va continua s'o facă până la sfârșitul veacurilor. Pe credincioși i-a sfințit, îi sfințește și va continua să-i sfințească până la sfârșitul veacurilor. Să luăm lucrurile pe rând.

I.

Spirit sfânt păstrează, povățuiește și cârmuiește Biserica lui Hristos. Capul Bisericii este Isus Hristos, dumnezeescul ei Intemeietor. El însă este cadul nevăzut al Bisericii, chiar pen-

tru aceea își cârmuiește Biserica în mod nevăzut, prin mijlocirea Spiritului sfânt, care purcede dela El și dela Tatăl, care este trimis de El, și prin urmare este Spiritul Lui (Isus). Sf. Augustin, marele dascăl al Bisericii ne învață, că: »ce este sufletul pentru trupul omenesc, este Spiritul sfânt pentru trupul lui Hristos, care este Biserica... fiindcă Spiritul sfânt săvârșește în Biserică, ceea ce face sufletul în singuraticile mădulare ale trupului: îi dă viață, o povățuiește, o cârmuiește.« Spiritul sfânt pune pe mai marii bisericești în slujbele lor prin sfințire (hirotonire) și le dă darurile și puterile de lipsă pentru ca s'o administreze, s'o cârmuiască. Pentru aceea îndeamnă Sf. Pavel pe mai marii bisericești din Efez »să îngrijească de ei și de toată turma asupra căreia Spiritul sfânt i-a pus episcopi.«

Spiritul sfânt necontenit stă în ajutorul Bisericii învățătoare, așa că aceasta în lucruri de credință și de moravuri nu poate greși, și tot ce rânduieste și hotărăște ea este după voința lui Dumnezeu. Pentru aceea apostolii adunați în sobor în Ierusalim, spun: »Plăcut-a Spiritului sfânt și nouă, ca mai mult nici o greutate să nu punem pe voi, numai acestea de lipsă« (Fap. 15, 28). Fiindcă Spiritul sfânt cârmuiește Biserica lui Hristos, mai marii acestei Biserici, deși sunt oameni, oameni slabi, ducând uneori o viață nu tocmai edificatoare, nici odată nu aduc legi, nici odată nu fac rânduieli potrivnice învățaturii lui Hristos. Nu s'a întâmplat nici odată ca Papa dela Roma să fi hotărît ori rânduit ceva împotriva credinței sau moravurilor bune îndatorînd pe credincioși la observarea acestor fel de rânduieli. De câte ori s'a ivit vreo greșală, aceea a fost combătută. Spiritul sfânt n'a îngăduit nici odată să se furișeze, în ce privește credința și moravurile, vreo greșală în sfântul depozit al credinței. Nici de acum înainte nu va îngădui. Iar când ne gândim la trecutul Bisericii și vedem că în cursul veacurilor a avut și are atâtea dușmani, că a fost de atâtea ori, atât de mult și atât de greu prigonită, cum e și astăzi în unele părți, și când vedem că în butul tuturor prigonirilor Biserica nu numai există, ci ne-

conținut crește și înflorește, trebuie să recunoaștem să Spiritul sfânt este care o cârmuește, o ferește și o apără împotriva tuturor dușmanilor ei din lăuntru și din afară.

II.

Spiritul sfânt ne sfințește. Isus Hristos este răscumpărătorul nostru. El a ispășit greșala, păcatul nostru. Cu Dumnezeu ne-a împăcat. Dacă am ajuns să ne curățim și să ne sfințim, asta o datorăm vrednicilor nemărginite în preț a Mântuitorului. Dar, deși Mântuitorul a vrednicit pentru noi darul sfințeniei, pentru acel dar încă nu suntem într'adevăr sfințiți. Ce ajunge pentru un om însetat un izvor închis în adâncul pământului, de care el nu se poate apropia pentru ca să beie apă și să-și stâmpere setea? Acel om de sigur va muri de sete ori cât ar fi de curat, de limpede și de bogat în apă acel izvor. Tot așa vredniciile Domnului nostru Isus Hristos nu ne sunt de nici un folos, dacă nu se găsește cineva care să le facă accesibile pentru noi, fiindcă numai cu puterile noastre nici când nu ni-le putem aplica. Pentru ca să ne facem părtași ai vrednicilor Mântuitorului, trebuie să credem, să nădăduim, să iubim, să ne căim pentru păcate și într'adevăr să ne îndreptăm viața. Acestea însă noi nu le putem face cu puterile noastre. Acum vine în ajutorul nostru Spiritul sfânt, care deșteaptă în noi dorul după darul reînținerii. El ne ajută pentru ca să putem face tot ce se cere pentru ca să ni-se aplice rodirile răscumpărării. Tot el ne va face părtași acelor roduri, prin aceea că într'adevăr ne curățește și ne sfințește. Pentru aceea zice sf. apostol Pavel: »ci v'ați spălat, ci v'ați îndreptat în numele Domnului nostru Isus Hristos și prin Spiritul Dumnezeului nostru,« a căruia dar curățitor și sfințitor l'a meritat pentru noi Isus Hristos prin patimile și moartea Sa de pe cruce (I Cor. 6, 11).

III.

Cum înfăptuește Spiritul sfânt sfințirea noastră? Prin sfin-

tele taine. Prin botez ne curățește de păcatul strămoșesc și de toate celelalte păcate, ne sfințește și ne face fiii ai lui Dumnezeu și moșteni ai împărăției ceriurilor. Pentru aceea numește sf. Pavel botezul »baia nașterii de a doua și înnoirii Spiritului sfânt«, (Tit. 3,5). În taina sfântului mir Spiritul sfânt completează în noi darul primit în sf. botez făcându-ne soldați ai lui Hristos. El nu numai că face să crească, nu numai înmulțește în noi darul sfințitor, ci ne și luminează cu lumina lui dumnezească, pentru ca să putem cunoaște înșelăciunea lumii și primejdiile, cari amenință mântuirea noastră. El ne întărește cu putere mai pe sus de fire, pentru ca să putem birui toate ispitele și să rămânem în statul darului. Și, dacă am avea nefericirea să ne pierdem darul dumnezeesc prin păcat de moarte, făcându-ne prin asta vrednici de osânda veșnică, avem taina sf. pocăințe, prin care dobândim iertarea păcatelor de moarte precum și a pedepsei veșnice, ce se cuvine păcatului de moarte. Acest dar iarăși îl datorăm Spiritului sfânt, fiindcă de el se ține sfințirea noastră, nu numai prin botez, ci și prin pocăință. Preotul ne iartă păcatele, însă numai virtutea Spiritului sfânt, fiindcă Isus Hristos zicea apostolilor săi: »Luați Spirit sfânt, cărora veți ierta păcatele vor fi iertate, cărora le veți ține, vor fi ținute«. Tot așa lucrează Spiritul sfânt și prin celelalte sfinte taine, căci el este care aplică meritele, vredniciile Domnului Hristos întru curățirea și sfințirea noastră.

Ați văzut cât de mult a făcut și face Spiritul sfânt pentru noi. Abia s'a depărtat Fiul lui Dumnezeu din lume și vine Spiritul sfânt, dă apostolilor toate darurile de lipsă pentru a-și îndeplini încredințarea primită dela Mântuitorul, rămâne în Biserica Domnului, pe care o apără, o păstrează și o cârmuește, iar pe noi în cele ce sunt spre mântuire ne ajută. Amin.

Dumineca tuturor sfinșilor

CUM MĂRTURISIM PE ISUS

În sfânta Evanghelie de astăzi Mântuitorul Hristos spune apostolilor săi că așteaptă să-l mărturisească înaintea oamenilor, punându-le în vedere binefacerile în care se vor împărtăși cei ce-L vor mărturisi, pe cum și pedepsele ce așteaptă pe cei ce se vor lăpăda de El. »Deci tot cel ce mă va mărturisi pe mine înaintea oamenilor, mărturisi-l-voiu și eu pe el înaintea Tatălui meu care este în ceriuri. Iară cel ce se va lăpăda de mine înaintea oamenilor, și eu mă voiu lăpăda de el înaintea Tatălui meu care este în ceriuri.« Ei au și făcut acest lucru. Au mărturisit pe Isus. După pogorirea Spiritului Sfânt ei au propovăduit evanghelia la cei de sus ca și la cei de jos, la învățați și la neștiutori, Jidovilor și păgânilor, în orașe și la țară, făcând mărturisire solemnă că Isus Hristos, este Fiul lui Dumnezeu și Răscumpărătorul lumii, și că tot cel ce vrea să se mântuiască trebuie să creadă întru El. Ei au putut face această mărturisire fiindcă au fost cu El, chiar dela începutul vieții Lui publice. Timp de trei ani neconținut au fost în societatea Lui, în cea mai strânsă legătură cu El, au primit chiar dela El învățăturile și adevărurile de mântuire aducătoare, și au văzut cu ochii lor multele minuni pe cari le-a săvârșit Isus în Iudea și Galilea. Mai mult. Le-a trimis pe Spiritul Sfânt, care le-a adus aminte de tot ce le-a fost spus Mântuitorul, i-a ajutat și i-a luminat, ca să nu greșescă propovăduind evanghelia.

De data asta am să vă arăt cum au făcut apostolii mărturisire pe lângă Hristos, străduindu-mă să vă arăt cum putem mărturisi și noi pe Hristos după pilda apostolilor.

I.

Apostolii au mărturisit pe Isus Hristos cu învățătura lor. Slujba de învățatori, care a fost încredințată apostolilor chiar

de Mântuitorul, ei au început-o în ziua de Rusalii, când au primit Spiritul Sfânt. Ei au propovăduit în Ierusalim, unde își aveau scaunul marele arhiereu, cărturarii și fariseii, dușmanii neîmpăcați a lui Hristos. Ei au propovăduit cu tărie, fără frică, spunând sus și tare că nu-i mântuire decât în Isus cel restignit. Trei mii au fost botezați în Ziua Rusalilor. Alți cinci mii s'au botezat în scurtă vreme. Marele sfat al Jidovilor s'a ridicat împotriva lor, i-a aruncat în închisoare oprindu-i să mai predice în numele lui Isus. Ce-au făcut apostolii? Au încetat a mărturisi și pe mai departe pe Isus? Dimpotrivă. Fără să știe de frică spuneau: »de este drept înaintea lui Dumnezeu să vă ascultăm pe voi mai mult decât pe Dumnezeu, judecați voi: pentru că noi nu putem să nu grăim celece am văzut și am auzit« (Fap. 4, 19-20). Credincioși chemării lor ei merg în toate părțile de pământ cunoscute pe acele vremuri propovăduind nu numai Jidovilor, ci și păgânilor. Iată cum apostolii mărturisesc pe Isus prin învățătura lor.

Noi încă trebuie să mărturisim pe Hristos. Părinții au această îndatorire în mod deosebit. Ei trebuie să fie apostolii pruncilor lor, învățându-i ca să deprindă virtuțile. »După cum noi episcopii și păstorii sufletești, zicea s. Augustin, trebuie să vorbim poporului, în bisericile noastre, tot așa voi părinții, sunteți datori să vorbiți în casele voastre, pentru ca să puteți da seama de copiii voștri încredințați grijei voastre.« Voi toți trebuie să mărturisiți pe Hristos vorbind totdeauna și în tot locul limba unui adevărat creștin, arătând cu tot prilejul râvnă pentru sfânta credință. Dacă întâlnești oameni, cari se iau după învățături greșite, învață-i cum poți mai bine. Dacă în fața ta se spun ceva vorbe împotriva Bisericii, a învățaturii ei, a rânduielilor ei, ori a preoților săi în loc de a-ți găsi plăcere în ascultarea acestor fel de lucruri, ori în loc de a tăcea trebuie să vorbești și să aperi adevărul spunându-le că Biserica catolică și tot ce învață și rânduește ea pentru tine este lucru sfânt, și că te simți fericit că te ții de această biserică.

II.

Apostolii au disprețuit lumea. Sfinții apostoli chiar de la început, îndată ce au avut fericirea să fie aleși întru apostoli, au arătat un minunat dispreț față de toate lucrurile pământești. Ei au lăsat, au părăsit tot ceea ce lumea iubește atât de mult, tot ceea ce de ce lumea se alipește cu atâta drag. Ei și-au lăsat părinții și rudele, și-au părăsit prietini și pe toți aceia, cu cari aveau legături mai strânse, și-au părăsit casa și ocupațiile cari le asigurau traiul, și-au părăsit chiar și familiile și au urmat lui Hristos. »Iată noi am lăsat toate, și am venit după tine: ce va fi dar cu noi,« întreba sf. apostol Petru. Sf. Pavel zicea despre sine: »Iară mai vârtos le socotesc toată pagubă pentru înălțimea cunoștinței lui Hristos Isus Domnul meu, pentru care de toate m'am păgubit, și le socotesc gunoaie ca să dobândesc pe Hristos« (Fil. 3, 8). Toate lucrurile, ori cum și ori cât de mult le prețuește și le iubește o mare mulțime de oameni din lume, cum sunt onorurile (cinstea, mărirea), slujbele înalte, bucuriile, plăcerile, banii, averea... apostolii le socoteau întru nimica, toate aceste lucruri nu mai aveau nici un preț pentru ei... din dragoste față de Isus Hristos. Prin aceasta disprețuire a lumii iarăși au făcut o prea măreață mărturisire a lui Hristos, fiindcă oamenii, cari să zic așa, calcă în picioare tot ceea ce lingușește sensualitatea, și se angajează la ceea ce se împotrivește acesteia, cum este sărăcia, disconsiderarea din partea lumii, vor fi admirați de toți, până ce la urmă toți aceia, cari vor vedea acest lucru, vor trebui să tragă concluzia că cei ce aduc jertfe atât de mari pentru Hristos nu sunt niște înșălători ci sunt niște mărturii pe lângă adevăr, vrednici de toată încrederea.

Și în zilele noastre misionarii fac cea mai minunată mărturisire pe lângă Hristos. Când păgânii văd pe misionari trăind în cea mai mare lipsă și în cea mai neagră mizerie, când văd că ei renunță la ori ce comoditate și plăcere pe care o imbie

lumea, când văd că ei nu se înfrică nici de cele mai mari greutăți, păgânii rămân surprinși, rămân buimăciți de cap... chiar pentru aceea își pun în ei toată încrederea și în scurtă vreme se întorc la dreapta credință.

Noi încă suntem datori să mărturisim pe Hristos prin aceea că disprețuim lumea. Celce își leagă inima de lucrurile pământești și se trudește peste măsură pentru ca să câștige astfel de lucruri, nu este și nu poate fi adevărat învățacel al lui Hristos. »Nu iubiți lumea și cele din lume,« zice sf. Ioan apostolul și evanghelistul, căci »de iubește cineva lumea, nu este dragostea Tatălui într'insul« (I Io. 2, 15). Acelaș lucru îl spune și sf. apostol Iacob, zicând:« ori cine va vrea să fie prietin lumii, se face vrășmaș lui Dumnezeu« (4, 4).

Poate vor zice unii: cum, dar noi nu putem avea nimic și nu putem gusta nici o plăcere în lumea asta? O astfel de părere este greșită. Putem avea bunuri pământești, ba putem gusta și anumite plăceri, fără să păcățuim, dar asta trebuie să se întâmple așa, încât cauza cea mare a mântuirii sufletelor noastre să nu sufere, mântuirea sufletului să nu ne-o primejduim.

Dacă suntem ai lui Hristos, dacă suntem creștini nu numai după nume, ci și după fapte și adevăr, va trebui să luăm o hotărîre bărbătească pentru ca asemenea apostolilor să mărturisim pe Hristos. Și vom mărturisi pe Hristos prin aceea că vom prețui mult, ne vom iubi credința mai pe sus de ori ce în lume. Vom mărturisi pe Hristos prin aceea că ne vom mărturisi credința prin vorbe și fapte totdeauna, de câte ori o cere mărirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor noastre. Iată cuvântul meu: »Nu iubiți lumea nici lucrurile din lume. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, că văzând faptele voastre bune, să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceriuri.« Amin.

Dumineca II-a după Rusalii

CHEMAREA CELOR DINTĂIU APOSTOLI

În sfânta Evanghelie de astăzi se istorisește cum a chemat Isus pe cei dintăiu apostoli ai săi. Isus umbla pe lângă marea Galileii. Vede pe doi frați: pe Simon, ce se chema Petru și pe Andrei fratele lui. Aceștia erau pescari, deci aruncau mrejele, pentru ca să prindă pești. Isus le zice: »Veniți după mine, și vă voi face pescari de oameni.« Ei lăsându-și mrejele pleacă, se duc după Isus. Merge Isus ceva mai departe. Acolo întâlnește pe Zebedeu și pe doi feciori ai lui, pe Iacob și Ioan. Și aceștia își dregeau mrejele, fiindcă și ei erau pescari. Și acestor doi frați le zice Mântuitorul să meargă după El. Aceștia numai decât, lăsând acolo pe tatăl lor cu mrejele, se duc după mântuitorul. Ce minunată ascultare. Isus îi chiamă. Ei lasă pe toți ai lor, lasă toate ale lor, și urmează pe Isus... pentru ca din pescari să se facă vânători sau »pescari de oameni.« Despre apostoli zicea mai târziu sf. apostol Pavel către credincioșii din Corint: »Așa să ne socotească pe noi oamenii, ca pe niște slugi ale lui Hristos, și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu« (I Cor. 4, 1). Adevărat că aceste cuvinte se refer întăiu și mai întăiu apostolilor și următorilor lor: episcopilor și preoților. Ei sunt slugile lui Hristos, și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu, fiindcă lor le-a dat Domnul încredințarea să propovăduiască oamenilor învățătura Lui dumnezească și să le pună la îndă-mână mijloacele de lipsă pentru mântuire. Dar ce zice sf. Pavel despre apostoli, se referă, într'un anumit înțeles și la credincioșii de rând.

În felul acesta înțelegând lucrul să vedem ce suntem și cari sunt datorințele noastre speciale, deosebite?

1.

Ce suntem? Sf. apostol Pavel zice: »așa să ne socotească

pe noi omul, ca pe niște slugi a lui Hristos.« E prea lămurit că întâiu și mai întâiu suntem slugi la Hristos, ne-am pus în slujba lui Hristos când am primit sf. taină a botezului. Atunci ne-am lăpădat de diavolul, de toate lucrurile lui, de toți îngerii lui, de toată slujba lui și de toată trufia lui. Tot atunci ne-am unit cu Hristos și ne-am pus în slujba Lui pe toată viața noastră. A sta în slujba lui Isus nu-i lucru prea greu. El însuși ne asigură zicând: »jugul meu este plăcut și sarcina mea ușoară« (Mt. 11, 30). Sf. Ioan ne asigură că »poruncile lui nu sunt grele« (I Io. 5, 3). Ceea ce ni-s'ar părea greu, devine ușor pe urma darului lui Dumnezeu. Pentru aceasta slujbă ușoară ne promite nu o răsplată pământească trecătoare, ci ne pune în vedere raiul cu bucurii veșnice, zicând: »bucurați-vă și vă veseliți, căci plata voastră multă este în ceruri.« Gândindu-ne la răsplata ce ni-se pune în vedere, cine nu va sluji lui Dumnezeu cu dragă inimă? Durere, dar trebuie să mărturisim că sunt o mulțime de creștini, cari nu-i slujesc... s'au făcut robii patimilor, a mândriei, a mâniei, a necurăției, a diavolului, căci după cuvântul sf. apostol Ioan »celce face păcatul, din diavolul este« (I, Io. 3, 8) Cât de nefericiți sunt creștinii, cari petrec în păcate. Nefericiți în lumea aceasta unde nu au parte de liniște, ci numai de muștrări de conștiință, de rușine și mizerii de tot felul. Nefericiți vor fi și după moarte, fiindcă-i așteaptă torturi fără de sfârșit.

Dar nu suntem numai slugile lui Dumnezeu. Aceste taine sunt învățătura lui Hristos și mijloacele darului. Ispravnici ai acestor taine sunt, în felul lor, toți credincioșii. Sunt credincioșii ispravnici ai acestor taine atât pentru sine cât și pentru alții. Pentru sine întru cât ascultă cu multă râvnă cuvântul Domnului propovăduit în fiecare duminică și sărbătoare, citesc cărți bune de viață sufletească, cinstesc duminicile și sărbătorile ascultând cu evlavie sf. liturghie și luând parte la vecernie își fac rugăciunile de dimineață și cele de seară, se mărturisesc și împărtășesc cât se poate mai des. Se fac ispravnici al tainelor

Domnului pentru alții prin aceea că învață pe alții, dojenesc pe cei greșiți, trag luarea aminte celor în primejdie, dau pildă bună și se roagă pentru alții. Pe calea aceasta ori ce creștin poate face mult bine și poate mântui multe suflete.

II.

Cari sunt datorințele noastre sociale? Trebuie să fim credincioși în slujba Domnului, ceea ce o dovedim prin aceea că *nu ne însușim ceea ce este a lui Dumnezeu*, ci rămânem strădălnici și stăruitori în slujba Lui până în sfârșit. Un servitor credincios nu se atinge de lucrurile stăpânului său și nu-și însușește nimic din ceea ce nu-i al său. Dar tot ce avem, ori ne lăudăm că avem este proprietatea lui Dumnezeu. Toate darurile firești, cum e trupul, simțurile, sufletul cu toate ale lui, sunt ale Domnului, fiindcă dela El le-am primit. Toate darurile mai pe sus de fire, ca virtutea, darul sfințitor, sfintele taine, sunt proprietatea lui Dumnezeu. Cu toate acestea nu ne putem lăuda, ci trebuie să mărturisim *cu sf. Pavel*: «*cu darul lui Dumnezeu sunt ce sunt*» (I. Cor. 15, 10). Aceste daruri, fiind dela Dumnezeu, trebuie să le folosim după voia Lui, punându-le în slujba Lui.

În slujba lui Dumnezeu trebuie să lucrăm cu străduință. Ori ce slugă credincios lucrează într'una și cu străduință, ca și când ar lucra pentru sine. Dacă așa-i un servitor credincios în slujba stăpânului său pământesc, cu cât mai vârtos va trebui să fim noi în slujba Stăpânului nostru ceresc. Adevărat că Dumnezeu nu trage nici un folos din slujba noastră, nici nu are nevoie de slujba noastră, dar avem nevoie de ea noi, fiindcă dela aceasta atărnă mântuirea noastră. Nici un stăpân nu-i mulțumit cu un servitor care face lucrul numai pe jumătate, fără grije, ori că numai pierde vremea, așa că-i trebuie o zi pentru un lucru pe care-l poate face într'o oră. Tot așa nici Mântuitorul nu-i mulțumit cu noi dacă suntem trândavi în slujba Lui. »Blestemat este cel ce face lucrurile Domnului cu lene,«

zicea Domnul prin rostul prorocului Ieremia (48, 10). Dar nu numai în legea veche, ci și în cea nouă la fel judecă Domnul lucrurile. În pilda despre talanți, Domnul trimite în întunecutul cel din afară pe sluga cea rea, care a ascuns talantul în pământ. Dar noi! Suntem nici reci nici calzi. De atâtea ori am fi putut face un bine pe care nu l-am făcut. Suntem așa de distrași la rugăciune. Primim sf. Taine fără căldură. Fără răbdare. În sfârșit, *în slujba lui Dumnezeu trebuie să fim stăruitori și credincioși în slujba lui până în sfârșit.* Un slugă bun nici în zilele noastre nu-și părăsește locul, până i-se plinește vremea. Noi trebuie să fim în slujba lui Hristos. Vremea noastră de slujbă nu ține numai o lună, sau numai un an. Ține atâta cât ține viața noastră. În calendarul Domnului Hristos nu sunt însemnate cu roșu zile de sărbătoare. Acolo sunt însemnate numai zile de peste săptămână, numai zile de lucru. Asta înseamnă că nu ne putem da nici când odihnei, nici când nu-i iertat să încetăm a servi lui Dumnezeu. Mulți, poate, vor zice că acesta este un serviciu lung, care ține timp așa de îndelungat. Cum? Ține timp prea îndelungat? Dar timpul de odihnă, care urmează după acest serviciu nu ține mai îndelung, mai mult? Nu ține pentru totdeauna? Ori doară veți zice că timpul de serviciu în slujba lui Dumnezeu e prea greu. A servi lui Isus e greu? Au a servi lui Isus nu înseamnă mai vârtos a domni, a stăpâni, a împărați? Hristos răsplătește tot ce se face pentru El. Răsplătește pe cei ce sunt în slujba Lui. Și ce răsplată! Fericirea, cea neperitoare, care ține pentru totdeauna în ceruri. Dacă pentru lucrurile pământești ne trudim așa de mult și așa de greu, cu cât mai vârtos va trebui să trudim în slujba lui Hristos, care are să ne răsplătească cu o fericire veșnică.

Să ne străduim a sluji lui Hristos cu multă stăruință, să-i rămânem credincioși slujitori până în sfârșit, pentru ca să putem stăpâni împreună cu el pentru totdeauna. Amin.

Nașterea sf. Ioan Botezătorul

CE ZICE ISUS DESPRE IOAN BOTEZĂTORUL

Istoria praznicului de astăzi o ați auzit citindu-se din sf. Evanghelie de astăzi. Era un preot al legii vechi cu numele Zaharie. Soția lui era Elisaveta. Amândoi erau buni, cucernici, cu frica lui Dumnezeu împlinind voia Lui. Aveau un necaz mare: nu aveau prunci. Pentru că trebuie să știm că la Jidovi era mare rușine dacă o femeie măritată nu avea prunci. S'au rugat ei mult. În sfârșit Dumnezeu le-a ascultat ruga. Odată când preotul Zaharie era la slujbă după rânduiala preoției și tămâia, un inger îi aduse la cunoștință că Dumnezeu a ascultat ruga lor și Elisaveta va naște fiu. Zaharie rămâne nedumerit. Nu-și poate închipui cum va fi aceasta de vreme ce atât el cât și Elisaveta erau înaintați în vârstă. Ingerul îi spune că va fi mut până se vor plini toate. De fapt așa s'a și întâmplat. La vremea sa Elisaveta a născut. Voind să pună nume pruncului, rudeniile stăruie să-l cheme Zaharie, ca pe tatăl său. Elisaveta zice să se numească Ioan. Intrebă pe Zaharie. El scrie că Ioan trebuie să-i fie numele. Abia a scris acest lucru, graiul i se deschide și cu graiu prorocesc spune: »și tu, pruncule, prorocul celui Preainalt te vei chema, căci vei merge înaintea feții Domnului să gătești calea Domnului«.

La plinirea vremii vine pe lume Mântuitorul lumii Hristos. Vorbind despre Ioan, înainte mergătorul Său, are frumoase cuvinte de laudă despre el«. Ce ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie clătită de vânt? Dar ce ați ieșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Cei ce poartă cele moi, în casele împăraților sunt. Dar ce ați ieșit să vedeți? Proroc? Adevărat grăiesc: Și mai mult decât proroc. Căci acesta este de care s'a scris: iată eu trimit pe ingerul meu înaintea feții tale, care îți va găti calea înainte«.

Să luăm pe rând, mai deamănuntul cuvintele Domnului despre Ioan.

I.

„*Ce ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie purtată de vânt?*“ Prin aceste cuvinte Mântuitorul vrea să laude tăria lui Ioan. Nu vorbește Domnul despre puterea lui trupească ci despre credința tare cu care slujește pe Domnul în cursul întregii sale vieți. El propovăduiește cuvântul Domnului tuturor, celor bogați ca și celor săraci, celor de sus ca și celor de jos. El predică pe față, deschis, spune verde în față ce are de spus, și spune numai adevărul. El fără teamă, deschis, spune și regelui Irod în față: »nu se cade să ții soția fratelui tău«. Curajul său și-l plătește cu viața. Moare, însă pentru dreptate și adevăr.

Noi încă ar trebui să arătăm curaj, tărie... mai ales în a face bine și întru a ne îndeplini datorițele sfintei noastre religii și ale statului nostru de viață. »Privighiați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă!«, zice sf. apostol Pavel. Urmăm noi acest îndemn? Au nu suntem un fel de trestie purtată de vânt? Facem propusuri bune, luăm hotăriri mântuitoare, dar nu le ducem la îndeplinire. Promitem preotului cu prilejul spovedaniei că nu vom mai face cutare păcat, dar promisiunea o ținem numai până ieșim de sub patrafir. E tărie aceasta? Vin ispitele. Noi ne învoim, ne aflăm plăcerea în ele? E tărie aceasta? De atâtea ori, poate pentru ochii oamenilor călcăm poruncile lui Dumnezeu. E tărie aceasta, ori doară suntem numai niște trestii purtate de vânt în toate părțile?

II.

„*Ce ați venit să vedeți?*, întreabă Isus mai departe. *Au om îmbrăcat în haine moi? Cei ce poartă cele moi în casele împăraților sunt*“. În aceste cuvinte Isus laudă viața de po-căință a lui Ioan. Acest om de viață sfântă încă din copilărie

s'a retras în pustie, se îmbracă în haine aspre din păr de cămilă, se nutrea cu lăcuste și miere sălbatică, mâncarea celor săraci. Acest om, care era un adevărat înger în trup, ducea o vieață de cea mai aspră pocăință. În aceeași vreme necontentit striga: »Pocăiți-vă, căci s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu«. Ce minunată asprime în vieața unuia, care nu a păcătuit! Dar ce vom zice noi cari din copilărie până acum de atâtea ori și atât de greu am vătămat pe Dumnezeu, dar ne ferim de ori ce pocăință. Nu ne place singurătatea, când am avea vreme să stăm de vorbă cu Dumnezeu. Nu ne place postul, prin care chinuim trupul, care ne îndeamnă numai la rele. Acest trup, care ne pricinuește atâta necaz în vieața sufletească îl îngrijim peste măsură, totdeauna în dauna sufletului. Ce să zicem despre îmbrăcăminte? Fiecare se silește să pună tot ce are pe sine în formă de îmbrăcăminte. De câte ori pentru fete singura zestre este haina de pe ea. Câți și câte cheltuiesc pe îmbrăcăminte mai mult decât le îngăduiesc puterile. Și de câte ori nu se întâmplă că îmbrăcăminte o folosesc nu pentru ca să-și acopere trupul, ci pentru ca să ispitească pe alții la păcat. Cei ce se simt vinovați în aceasta privință să-și aducă aminte de cuvintele sf. Gregoriu, care zicea: »Dragostea de lux și haine frumoase este păcătoasă, fiindcă dacă n'ar fi, Domnul nu ar fi pomenit-o ca și o cauză a osândirii bogatului, zicând: Bogatul era îmbrăcat în profiră și în vison, și după ce a murit, a fost îngropat în iad«.

III.

„Dar ce ați venit să vedeți? Proroc? Adevăr grăiesc: Și mai mult decât proroc. Căci acesta este de care s'a scris: iată eu trimit pe îngerul meu înaintea feței tale, care îți va pregăti calea înaintea“. Prin aceste cuvinte Isus laudă atât persoana lui Ioan, cât slujba de proroc pe care o îndeplinea. Prorocii legii vechi erau trimișii lui Dumnezeu. De ei se folosea Dumnezeu pentru a spune ce avea de spus poporului ales. De multe ori

prorociei erau purtătorii cuvântului Domnului chiar și înaintea regilor, cari cârmuiau poporul Domnului. Ei erau de mare cinste. Între proroci însă Ioan este cel mai mare. Este mare între proroci întâiu, pentru vieața deosebit de aspră pe care o ducea. E mare între proroci fiindcă până când ceilalți proroci ai Legii vechi numai în spirit au văzut și vestit pe Hristos, Ioan la văzut cu ochii lui trupești, oarecum L'a arătat cu degetul, i-a pregătit calea, ba la și botezat. Ioan e mare între proroci, fiindcă prorocii din vechime au prorocit că Ioan are să vină și l-au anunțat ca pe un înainte mergător al Domnului. Ioan e mare între proroci fiindcă este numit »înger« nu pentru că de fapt el ar fi avut fire îngerească, ci fiindcă om fiind în trup a trecut prin lume ca un înger nepătat și curat. Ioan este mare între proroci și fiindcă el a fost trimis pentru ca să slujească »pentru cei ce vor să moștenească mântuirea«. (Evr. 1, 14).

Noi încă trebuie să ne străduim să fim ca Ioan, ca îngerii. Pentru atingerea acestui scop va trebui să ne străduim din toate puterile să strălucim prin curătenia moravurilor. Va trebui să ne ferim de păcat mai tare decât de moarte. Dar nu numai că va trebui să încunjurăm păcatul de moarte, ci și pe cel ușor sau lesne iertător, și dintre acestea pe cele făcute din nebăgare de seamă și cu atât mai vârtos cele făcute cu învoirea, dându-ne seama că păcătuim. Fiecare dintre noi va trebui să se străduiască să fie un adevărat înger pentru aproapele. Părinții în mod deosebit vor trebui să fie adevărați îngeri păzitori pentru pruncii lor. Să ne străduim a fi adevărați îngeri pentru căsăni, povățuindu-i cu cuvântul și cu pilda vieții la deprinderea virtuților și la teama de Dumnezeu. Amin.

Dumineca III-a după Rusalii

PROVEDINȚA DUMNEZEIASCA

Poporul ales a lui Dumnezeu se sbătea din cale afară după bunurile pământești. În îngrijirea cea mare de cele lumesti mergea atât de departe încât își uita de cele ale sufletului. Prețuia mai mult cele ale trupului decât ale sufletului. Domnul nostru Isus Hristos le trage atenția, că sunt datori să caute întâiu împărăția lui Dumnezeu, dându-le să înțeleagă că dacă ei vor face acest lucru, Tatăl din ceruri, care poartă grije de toate cele ieșite din mâinile sale atotputernice le va da și cele vremelnice pe măsura lipsei. Nu vrea să zică, nici nu zice Mântuitorul că nu trebuie să-și bată capul chiar de loc cu cele vremelnice, ci cuvântul Lui se îndreaptă împotriva prea mării îngrijorări. Mântuitorul ne și spune pentru ce nu trebuie să se lase pradă prea mării îngrijorări. Dacă Dumnezeu poartă grije de pasarile ceriului și de florile pământului, și le dă toate cele de lipsă pentru traiul lor, de sigur nu-și va uita de oameni, creaturile Lui cele mai alese. Cuvintele Domnului ni-se potrivește și nouă. Noi știm că avem în ceruri un Tată, un Părinte bun, care se îngrijește să ne deie, nouă fiilor săi, cele trebuincioase. Drept aceea în toate împrejurările grele ale vieții noastre în Domnul trebuie să ne punem toată încrederea. El este bun și puternic. Dacă în El ne vom pune toată nădejdea și vom fi cu deplină încredere în purtarea Lui de grije, de sigur se va îngriji de noi, pe măsura lipsei.

De data asta o să vă arăt că Dumnezeu ne poartă grije. În zilele noastre este tot mai mare numărul acelor, cari cred că bunul Dumnezeu nu ne mai poartă grija. După părerea lor, Dumnezeu ne-a făcut, apoi ne-a lăsat în mâna sorții. Acest mod de gândire este cât se poate mai greșit. Și fără descoperire dumnezească, și numai mintea sănătoasă ne spune, că

Dumnezeu ne poartă grija. Vedem cu ochii noștri, o știe oricine, care a avut, ori are fericirea să fie părinte, cât de mare este purtarea de grijă a părinților față de pruncii lor, cum se străduiesc să-i provadă cu toate cele de lipsă. Ba vedem că și la animalele necuvântătoare, care nu au minte, numai pe urma instinctului lor se îngrijesc de cei micuți ai lor, îi apără și-i provadă cu hrană. Dacă avem scaunul minții la loc ne putem închipui ca numai Dumnezeu, care este bunătatea desăvârșită și izvorul a toată bunătatea să fie mai pe jos chiar și decât animalele, să nu-și bată capul cu noi, să nu ne deie cele de lipsă pentru susținerea vieții noastre? Cine poate crede așa ceva?

Dar ceea ce ne spune mintea sănătoasă întărește descoperirea dumnezeiască, Sf. Scriptură. Domnul nostru Isus în reperițe rânduri a învățat că Părintele Său ceresc este și Părintele, este Tata, tuturor oamenilor și că El se îngrijește de toți cu dragoste de adevărat părinte. Isus ne îndeamnă să ne rugăm zicând: »Cereți și vi-se va da«. (Mt. 7, 7). Ce rost ar avea acest îndemn, dacă Dumnezeu nu ne-ar purta grija și nu ar vrea să ne asculte cererile? El vorbește despre pasările ceriului, pe care Domnul le nutrește cu atâta dragoste, deși ele nici nu samănă, nici nu seceră, nici nu adună. El vorbește despre crinii câmpului, cari nici nu ostenesc, nici nu torc, dar Tatăl cel ceresc îi îmbracă întru atâta frumseță, încât nici Solomon nu s'a îmbrăcat ca unul din aceștia. Mântuitorul ne numește »puțin credincioși« dacă nu nădăjduim că Tatăl cel ceresc ne va nutri și îmbrăca. Tot Mântuitorul zice: »Au nu se vând două paseri cu un ban? Și nici una din ele nu va cădea pe pământ fără de voia Tatălui vostru. Iară ai voștri și perii capului sunt toți numărați«. (Mt. 10, 29—30). Oare cine ar cuteza să zică, că Dumnezeu, care poartă grije de niște mici păsărele și de florile câmpului, ba chiar și de perii capului nostru, nu s'ar gândi la noi, cei creați după al Lui chip și asemănare, cari am fost răscumpărați cu scump sângele Fiului Său și sfințiți cu darul Sfân-

tului Spirit... nu se interesează de binele ori nefericirea noastră? Cine se îndoiește despre aceea că Dumnezeu ne poartă grija, ori ce are, numai credință nu.

Sfintele scripturi nu numai ne-au păstrat învățătura Mântuitorului despre purtarea de grije a lui Dumnezeu față de oamenii din toate vremurile, ci ne-a păstrat și dovezi, pilde despre acea purtare de grije. Să ne gândim numai la strămoșii neamului omenesc, la Adam și Eva. Citească ori și cine cartea cea dintâiu a Sf. Scripturi, numită »Cartea facerii«, și se va convinge despre părinteasca purtare de grije a Domnului față de cei ce i-au călcat porunca. Istoria poporului ales a lui Dumnezeu, iubitorul de Dumnezeu Avraam, cu păzitorul de curățenie Iosif, cu prorocul Moisi, cu toți fiii lui Israil, cu dreptul și mult suferitorul Iob, cu Ruth, prorocul-împărat David, cu Tobia, Estira și Judith... vorbește atât de lămurit despre părinteasca purtare de grije a lui Dumnezeu.

Tot așa și în Legea nouă. Dacă ne gândim la apostolii Domnului, la toate greutățile pe care au trebuit să le înfrunte, la prigonirile la care a fost expusă mai târziu Biserica, la întreagă istoria Bisericii Domnului, cine va putea tăgădui gingașa purtare de grije a Domnului față de ai săi, după ce Domnul nu părăsește pe nici unul dintre cei ce aleargă la El.

Experiența noastră de toate zilele încă ne vorbește despre purtarea de grije a lui Dumnezeu față de noi. Să ne rotim privirile în jur de noi și vom vedea că pe întreg rotogolul pământului nu este mamă, care să poarte grija pruncului ei pe măsura în care poartă Dumnezeu grije față de noi. Să se gândească fiecare la sine. El v-a dat părinți, care v-au adus pe lume, v-au nutrit, v-au crescut. El s'a îngrijit ca la casa părintească să fie cine să vă pună mâinile laolaltă pentru a vă însemna cu semnul crucii și a rosti rugăciunea către Tatăl cerească și către Maica Preacurată. El este care în tinerețele voastre v-a încunjurat cu un fel de zid, cu zidul poruncilor sale și cu îngrijirea părinților voștri, pentru a vă apăra împotriva

nenumăratelor primejdii de care ați avut bogată parte. Mai târziu v-a pus în situația ca să vă puteți singuri câștiga pâinea de toate zilele. Dacă veți avea pe Domnul totdeauna înaintea ochilor și dacă vă veți strădui spre ce-i bine și plăcut lui Dumnezeu, El o să vă deie toate cele de lipsă. Dacă sunteți bolnavi El vă pune la îndemână medici și medicamente, cu ajutorul cărora, dacă asta este și voia Domnului, vă vindecați, vă redobândiți sănătatea. În lipsurile voastre în Domnul aveți un prieten care este gata să vină într'ajutor. Pe timpul prigonirilor aveți în Domnul un apărător împotriva nedreptăților. Când alte greutăți apasă asupra voastră El se îngrijește să aveți cine să vă deie sfat și ajutor. El nu vă părăsește nici în ceasul morții. El nu numai că îndatorește pe părintele sufleteș și pe cei mai de aproape ai voștri să vă steie într'ajutor când ajungeți pe patul de moarte, ci El vă scoală iarăși trupurile pentru ca unite din nou cu sufletele voastre să vă puteți bucura împreună cu El în fericirea veșnică. În urmare nu trebuie să fiți îngrijorați ce vă ajunge în aceasta lume, cum muriți, sau ce vă așteaptă de ceialaltă parte. De toate acestea se îngrijește Dumnezeu, toate se vor aranja bine, dacă voi totdeauna veți umbla pe calea poruncilor Lui. Ascultați sfatul sf. apostol Petru, care vă zice: »smeriți-vă sub mâna cea tare alui Dumnezeu... aruncând toată grija voastră în dânsul, căci el îngrijește de voi«. (I. Pet. 5, 6). Umblați pe căile Domnului și El vă va ajuta să ajungeți la El și cu El să rămâneți pentru toți vecii în fericirea cea fără de margini. Amin.

Dumineca IV-a după Rusalii

PREGĂTIREA LA SF. ÎMPĂRTĂȘANIE

Isus, ca de multe ori altă dată, se urcă la munte ca să se roage. După ce și-a terminat rugăciunea se coboară. În drum spre Capernaum iasă în cale un lepros, care îl roagă să-l scape de înfricoșata boală de care era cuprins. Mântuitorul mai întâiu îl întreabă dacă crede că poate să-i facă acest bine. Leprosul răspunde: »Doamne, de vrei poți să mă curățești.« Isus îi împlinește cererea zicând: »Vreau, curățește-te,« și îndată s'a curățit de lepra lui. Intrând Isus în Capernaum venit-ă la El un sutaș, un fel de căpitan în zilele noastre, rugându-L să-i vindece un servitor care greu se chinuia. Isus îi spune că va merge la el acasă și-l va vindeca. Sutașul cu multă smerenie spune Mântuitorului că nu se simte vrednic să-L primească în casa sa, dar el crede că dacă Isus va zice numai o vorbă, fie și de aici din depărtare, servitorul lui se va vindeca. Mântuitorul laudă credința acestui păgân, zicând: »adevăr vă zic, nici în Israil n'am aflat atâta credință,« apoi zice sutașului: »Mergi, și precum ai crezut, fie ție« și s'a vindecat servitorul lui în acel ceas.

Când auzim cele ce se istorisesc în sf. Evanghelie de astăzi, vrând nevrând trebuie să strigăm și noi cu sf. Augustin: »Iată că păgânii s'au făcut învățătorii creștinilor.« Și cu tot dreptul, fiindcă acest sutaș păgân arată atâta credință și atâta umilință, atâta smerenie, încât și cei mai desăvârșiți creștini au ce învăța dela el.

Noi pe urma celor istorisite în sf. Evanghelie, să vedem cu câtă credință și cu câtă smerenie trebuie să primim pe Isus în sf. împărtășanie.

I.

Cât de mare, cât de puternică e credința sutașului păgân!

Doamne, nu Te osteni ca să vii până la casa mea, așa zice sutașul. Pentru ca să vindeci pe servitorul meu nu-i de lipsă ca să ostenești până la casa mea, ajunge dacă de aici din depărtare vei zice numai un cuvânt. Doctorii trupești trebuie să viziteze pe bolnavi, trebuie să-i vadă, trebuie să-i atingă, dar tu ești marele medic ceresc, care ai venit dintru înălțimea cerurilor pe pământ, pentru ca să vindeci omenimea greu bolnavă, omenimea care zace sub greul păcatelor. Aceia, pentru a căror mântuire ai venit sunt lucrul mâinilor Tale, Tu i-ai făcut, fiindcă fără de Tine nimic nu s'a făcut din cele ce s'au făcut. Cuvântul tău atotputernic dintru neființă la ființă a adus toate, și acum nu ar fi de ajuns un cuvânt pentru ca să se facă tot ce vrei? Eu sunt numai om. Am eu mai marii mei, de cari trebuie să ascult, dar îmi am supușii mei, și dacă dau o poruncă soldații mei o împlinesc. Cu cât mai vârtos trebuie să se supună cuvântului Tău firea, pe care Tu ai creat-o. Drept aceea »zi numai cu cuvântul și se va vindeca sluga mea.« Dacă acest sutaș păgân a avut atâta credință încât, în Hristos cel în sărăcăcioasă și smerită formă omenească, recunoaște pe Domnul ceriului și al pământului, ne putem îndoi noi creștinii că în sfânta Cuminecătură sub sărăcăcioasele forme ale pâinei și a vinului este de față însuși Isus Hristos, Dumnezeu. Omul? Ne putem îndoi că acela care dintru început a făcut lumea întreagă din nimica și care în Cana Galileii a prefăcut apa în vin, astăzi nu ar putea schimba ori ce lucru în ceea ce voește? Adevărat că pe vremea când Isus era pe pământ erau mulți Jidovi blestemați, cari în Isus vedeau numai pe fiul unui lemnar, pe care-L puteau disprețui și-L disprețuiau după plac. Adevărat și aceea că și în zilele noastre sunt destui necredincioși, cari sf. Cuminecătură o socotesc numai pâine și vin, ca ori care pâine și vin, dar sfânta noastră credință ne învață: atunci când Isus la cina cea de taină a rostit asupra pâinei cuvintele »acesta este trupul meu« iar asupra vinului cuvintele: »acesta este sângele meu« pâinea și vinul s'au prefăcut în trupul și sân-

gele Mântuitorului. După rostirea acestor cuvinte a zis către apostoli: »această s'o faceți și voi întru pomenirea mea,« prin cari cuvinte le da puterea să facă și ei acelaș lucru pe care L-a făcut El însuși, așa că de atunci încoace, decâte ori rostește preotul la sfânta slujbă asupra pâinii cuvintele »acesta este trupul meu,« iar asupra vinului cuvintele »acesta este sângele meu,« pâinea și vinul se prefac în trupul și sângele lui Isus. Credința noastră trebuie să fie tot așa de tare, ca și a sf. Ludovic regele Franței. Odată l-au chemat să meargă în capela curții regale, zicând că în sf. Cuminecătură în mod minunat se vede Dumnezeu-Omul în forma unui copil mic. Regele nu s'a dus zicând: »cine nu crede meargă să vadă, eu însă sunt așa de convins că sub forma pâinii este de față Isus, ca și când L-aș vedea cu ochii proprii.« Avem noi aceasta credință tare? Și dacă o avem, oare pentru ce după atâtea împărtașanii rămânem așa de săraci sufletește, așa de nedesăvârșiți? Pentru ce? Pentru că nu avem credință tare. S'o cerem dela Domnul.

În sutașul din sf. Evanghelie pe lângă credința cea tare mai vedem și o mare umilință, o mare smerenie. Sutașul era un om de frunte în armată. Avea o mulțime de soldați sub comanda, sa și tocmai pentru aceea era socotit de fruntaș între oameni. Și iată că acest om de frunte se smerește întâiu prin aceea că-și bate capul cu soarta unui biet servitor bolnav. Dar se umilește mai ales atunci când auzind dela Mântuitorul că vrea să vină la casa lui în persoană pentru ca să-i vindece servitorul zice: »Doamne, nu sunt vrednic ca să întri sub acoperemântul meu, ci zi numai cu cuvântul și se va vindeca sluga mea.« Ce minunate cuvinte! Cuprind aceste cuvinte atâtea umilință încât sf. Biserică rânduește ca noi preoții să le rostim de câte ori ne împărtașim. »Doamne, nu sunt vrednic, ca să întri necurățit sub acoperemântul sufletului meu. . . « Așa trebuie să ne rugăm. De aceeași adâncă smerenie trebuie să fie cuprinse și sufletele credincioșilor, de câte ori se împărtașesc! Dar oare este inima noastră cuprinsă de aceleași simțeminte ca și ale

sutaşului? Simţim noi adâncul înţelesului acestor minunate cuvinte, cum le-a simţit sutaşul? Cine suntem noi, cari ne apropiem de sfânta împărtăşanie? Şi cine este Acela, pe care-L primim în sfânta împărtăşanie? Cine suntem? Noi, nişte ne-
trebnice creaturi, iar El, Creatorul nostru atotputernic. Noi, nişte bieţi păcătoşi, iar El, Sfântul Sfinţilor şi izvorul a toată sfinţenia. Noi nişte sărmani oameni, iar El Domnul şi Dumnezeuul nostru. Şi când ne dăm seama de acest lucru, oare ne putem simţi vrednici să ne apropiem de sfânta masă? »De cele sfinte ale mele să vă temeţi« zicea Domnul încă în Legea veche. Cu cât mai vârtos ne sună aceste cuvinte când ne apropiem de sfânta împărtăşanie. Veţi zice poate: dacă trebuie să ne temem de cele sfinte ale Domnului, nici nu trebuie să ne apropiem de ele, cu atât mai puţin să le primim, să ne împărtăşim. Cuvintele Domnului trebuie să le tâlcuim cu totul altcum. Domnul este care ne zice: Gustaţi şi vedeţi, că bun e Domnul. Dar unde-l voiu găsi pe Domnul? Aud pe Isus Hristos zicând: »Luaţi măncaţi acesta este trupul meu, . . . beţi dintru acesta toţi, acesta este sângele meu.« Iată unde găsim pe Domnul, pentru ca să-L gustăm. El vrea să-L gustăm. Doreşte chiar să-L gustăm. Dar vrea să-L primim cu vrednicie. În scopul acesta va trebui să dăm ascultare sf. apostol Pavel, care ne îndeamnă zicând: »să se ispitească omul pe sine, şi așa să mănânce din pâine şi să bea din păhar.« Dar acelaş apostol ne trage luarea aminte că »celce mănâncă şi bea cu nevrednicie, judecata lui își mănâncă şi bea, nesocotind trupul Domnului« (I. Cor. 11, 28-29). Biserica Domnului ne îndeamnă cu tot deadinsul să primim cât mai deseori sf. împărtăşanie, însă acest îndemn îl cuprinde în minunatele cuvinte pe care le rosteşte preotul înainte de a împărtăşi pe credincioşi, zicând: »cu frica lui Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste să vă apropiaţi.«

Să dăm ascultare cuvintelor de chemare ale preotului. Să ne apropiem de sf. împărtăşanie cât mai deseori, însă cu frică, cu credinţă şi cu dragoste, căci dacă le avem pe acestea avem

și smerenia atât de plăcută Domnului. Cu simțeminte de acestea să-L primim, pentru ca să poată rămănea și stăpâni în inimile noastre. Amin.

Dumineca V-a după Rusalii

PĂCATUL NECURĂȚIEI

Isus era în Capernaum. Abia sosește în oraș, iată că vine la El un sutaș, care-L roagă să-i vindece sluga care rău se chinuia. Isus văzând credința lui cea mare îi ascultă rugăminta zicând: »mergi, și precum ai crezut, fie ție.« Intr'aceea intră în casa lui Petru, unde soacra acestuia era greu chinuită de friguri. O atinge Isus de mână și iată că ea se vindecă numai decât și sculându-se »ii slujea.« De cu seară aduc la El o mulțime de îndrăciți și oameni cuprinși de tot felul de boale. Isus cu puterea cuvântului Său, cu porunca alungă diavolii și vindecă pe oameni de toată boala și de toată neputința. Intr'aceea Isus este gata să treacă de ceialaltă parte a lacului Genezaretului. Și cum, după o călătorie furtunoasă, ajunge la ceialaltă parte în ținutul Gherghesenilor, l-au întâmpinat doi îndrăciți cari au ieșit din mormintele în care se întrețineau. Acești nefericiți »erau foarte răi,« cum zice sf. Evanghelie, »încât nime nu putea să treacă pe calea aceea.« Mai ales unul dintre cei îndrăciți era din cale afară greu chinuit, căci după cum ne spune sf. evanghelist Marcu locuia în mormânturi, pe care nu putea nimeni să-l lege nici cu lanțuri... căci de multe ori fiind legat cu obezi și cu lanțuri, se rupeau de pe el lanțurile,

și obezile se sfărâmau, și nimeni nu putea să-l domolească... și era totdeauna ziua și noaptea prin munți și prin mormânturi, și striga, bătându-se cu pietrii» (Marc. 5, 3-5).

Diavolul, care chinuia pe acești nefericiți de sigur era duhul necurăției, pe care Spiritul sfânt ni-l prezintă într'o înfățișare cât se poate mai murdară și mai înfricoșătoare. Să vedem de data asta starea acestor nefericiți, urmând ca la anul, cu ajutorul lui Dumnezeu, să vedem cum îi scapă Mântuitorul din această stare. Să luăm lucrurile pe rând.

Și venind El (Isus) de ceta parte (a lacului Genezaretului) în laturea Gherghesenilor, leșind din mormânturi, i-au întâmpinat dol îndrăciți foarte răi, încât nu putea nimeni să treacă pe calea aceea. Ce înfricoșată este starea celor cuprinși de duhul necurat. Ii chinuia așa cum numai diavolul știe să chinuiască. Dar nu se mulțumea cu atâta. Nu numai că-i chinuia pe ei, dar se acăța și de aceia, cari treceau pe calea, unde se întrețineau acești nefericiți. Era vai și amar de aceia, cari aveau nefericirea să treacă pe aceea cale. Acești oameni cuprinși de diavolul, ne înfățișează în chipul cel mai nimerit pe desfrânați, pe cei ce sunt robi ai trupului, pe robii necurăției. Nefericită este soarta unor astfel de oameni, că sunt bărbați ori femei, că sunt tineri ori bătrâni. Vai de o mie de ori vai, de acela care se apropie de un astfel de nefericit. Vai de celce se împrietinește cu el. Vai de celce merge la casa lui, ori că lasă să-i vină la casă. Desfrânatul totdeauna pândește după prada sa. Incearcă să ducă la păcat prin vorbe dulci și lingușitoare, dar dacă pe calea asta nu-și ajunge scopul, se aruncă ca o fiară sălbatică asupra aceluia care i-a căzut pradă, căutând să-l facă soț la destrăbălare.

Mai ales pe unul dintre îndrăciți „nu putea nimeni să-l lege nici cu lanțuri; pentru că de multe ori fiind legat cu obezi și cu lanțuri, se rupeau de pe el lanțurile, și obezile se sfărâmau, și nimeni nu putea să-l domolească“. (Marc. 5, 3-5). Iată starea desfrânatului. Pe desfrânat nimeni nu-l poate ținea în frâu. Nu

ascultă de nime. Nu primește sfat dela nime. Patima îl stăpânește în așa măsură încât nu se uită la aceea că își pierde cinstea de care se bucura înaintea oamenilor, nu-și bate capul cu aceea că-și ruinează sănătatea. Nu-l oprește nici faptul că aduce rușine asupra familiei sale, că nu mai poate sta cu fruntea ridicată de vorbă cu prietini, cari se feresc de el și-l înconjoară, nu se mai gândește la aceea că prin o astfel de purtare aduce rușine asupra rudeniilor, cari nu vreau să mai știe de înrudire cu el. Da! Nefericitul, care a ajuns rob al patimilor trupești și s'a dat desfrâului nu se mai gândește la boalele de care se poate molipsi, nu se gândește la moarte care-l pândește nici la înfricoșata judecată alui Dumnezeu, care-l așteaptă. Din toate acestea nimic nu-i în stare să-l țină în frâu.

Unul dintre cei doi îndrăciți „era totdeauna, ziua și noaptea, prin munți și prin mormânturi, și striga, bătându-se cu pietrii” (Mc. 5,5). La fel face și desfrânatul. Se sbate, se chinuște necontentit... ziua și noaptea. Totdeauna și ori unde ar fi. Ori că-i acasă, ori pe câmp, la lucru, că-i în singurătate ori în valvârtejul lumii, că-i în casă ori în biserică, că-i în văi adânci ori pe munți înalți... totdeauna și în tot locul duce cu sine patima. Patima aceasta îl muncește cumplit. Cât de chinuitor îl mustră glasul conștiinței. De câte ori trebuie să roșească de rușine. De câte ori îl chinuște gelozia. Câtă neliniște îi pricinuște aducerea aminte că și-a călcat jurământul de credință făcut înaintea sfântului altar. Câte imputări trebuie să-și facă fiindcă a ajuns de rușine înaintea oamenilor și vrednic de pedeapsă înaintea lui Dumnezeu.

Unul dintre cei doi nefericiți din sf. Evanghelle de astăzi, „avea draci de multă vreme, și cu haină nu se îmbrăca, și în casă nu sta, ci în mormânturi”. Așa face desfrânatul. La început își face planul că nu mult se va lăsa pradă păcatului. Dar primul păcat aduce după sine sute de păcate. Cu cât păcătuiește mai mult cu atâta va fi mai desfrânat și mai fără rușine. Indrăcitul din sf. Evanghelle cu haine nu se îmbrăca. Tot așa și desfrâ-

natul. Nu vedem și astăzi cum nu-și ascund golătatea trupului? Duhul necurăției este acela, care duce la îndeplinire acest lucru. Duhul necurăției este care ține tineretul noaptea prin târnaț, prin șuri, prin poduri, sub scutul întunerecului, ori prin casele cu nume rău și cu șezători de ruină sufletească aducătoare. Poate că cei adunați la astfel de prilejuri vor fi îmbrăcați în haine frumoase, dar la urma urmelor nu sunt altceva decât niște morminte spoite, cu niște suflete, cari de mult s'au prăbușit în moartea păcatului.

Infricoșată este soarta desfrânaților.

În viețile sfinților citim că un bărbat de viață sfântă (sf. Anselm) într-o zi a fost învrednicit din partea lui Dumnezeu să aibă o viziune, o arătare. Dumnezeu i'a arătat o mare întinsă a căreia ape erau negre ca cerneala. În mijlocul acestei mări erau o mulțime de oameni, bărbați și femei, bătrâni și tineri, părinți și copii. Apa mării se părea totdeauna agitată, așa că valurile nu dădeau pace celor din mare, cari uneori erau la suprafață, pentru ca în clipa următoare să se cufunde în adâncuri. Ceea ce nu putea înțelege omul lui Dumnezeu, era faptul că cei din mare se păreau veseli, cu voie bună, glumeau, râdeau, de vreme ce omul nu-și putea închipui că între astfel de împrejurări ar putea fi veseli.

Veselia lor însă nu a ținut mult, căci pe neașteptate un val puternic îi aruncă în fundul mării, de unde nu se mai iviră la suprafață.

Sfântul infricoșat de aceasta vedenie cu lacrimi în ochi rugă pe Dumnezeu să-i descopere, ce înseamnă aceasta vedenie. Dumnezeu îi descoperi că marea cea turburată înseamnă lumea. Apa cea neagră și murdară înseamnă păcatele, și mai ales păcatele trupești, păcatele de necurăție. În mijlocul acestor valuri ei se par a trăi veseli și cu voie bună. De fapt ei sunt într-o stare de tot tristă, fiindcă în scurtă vreme vine sfârșitul, ei nu mai pot gusta din dulcele păcatului, ci sunt aruncați în adâncurile iadului, unde sunt pedepsiți pe toată veșnicia, fiindcă

au ales să slujească mai curând lumii și înclinărilor lor rele decât lui Dumnezeu.

Sfântul a făcut cunoscută vedenia sa pretutindenea, pentru ca cei ce vor auzi să se gândească unde vor ajunge și ce-i așteaptă, dacă în cursul vieții lor pământești se vor lua după patimile lor. Să ne fie și nouă de învățătură, pentru ca să ne ferim de necurăție și de tot ceea ce duce la necurăție. Amin.

Dumineca VI-a după Rusalii

APOSTOLII LUMINA LUMII

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Domnul nostru după ce în vorbirea de pe munte arată în ce stă fericirea în lumea asta, se întoarce către apostoli și le arată care este menirea lor, ce sunt ei pentru lume. »Voi sunteți lumina lumii«, zice Domnul. »Nu poate să se ascundă cetatea ce stă deasupra muntelui; nici nu aprind lumina și o pun sub acoperământ, ci în sfeșnic și luminează tuturor celor din casă. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând faptele voastre cele bune să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceriuri«. Prin aceste cuvinte, puține ce-i drept, dar de adânc înțeles, Mântuitorul aduce aminte apostolilor săi că ei în lume au rostul pe care-l are lumina. »Voi sunteți lumina lumii«. Dar după cum lumina se pune în sfeșnic pentru ca să lumineze celor din casă, așa și apostolii vor trebui să ducă o viață bogată în fapte bune, încât văzând oamenii faptele bune, să preamărească pe Tatăl cel ceresc.

Aceste cuvinte în primul rând au fost îndreptate către

apostoli, dar ni-se potrivesc și nouă tuturor. Să vedem întru cât suntem și noi creștinii de rând lumina lumii, și cum putem noi răspândi adevărată lumină în jurul nostru, încât văzând oamenii faptele noastre cele bune să preamărească pe Tatăl nostru cel din ceriuri.

I.

Preotul trebuie să lumineze cu lumina credinței și a învățaturii. »Voi sunteți lumina lumii... nu aprind lumina și o pun sub acoperământ, ci în sfeșnic și luminează tuturor celor din casă«. Așa zice Domnul. Care este lumina pe care trebuie s'o răspândească preoții? Ne spune prorocul-împărat David : »Făclia picioarelor mele este legea ta, și lumina cărarilor mele«. (Ps. 118, 105). Ei trebuie să povățuiască oamenii pentru ca să ajungă la cunoașterea Dumnezeului celui adevărat și a Fiului său unul născut : Isus Hristos. Ei trebuie să vestească învățătura pe care Domnul a adus-o din ceriuri, pe care El a propovăduit-o, pe care apoi a lăsat-o ca o scumpă moștenire Bisericii sale. Mergând învățați toate neamurile. Învățați-i să țină toate câte v-am poruncit vouă. Da, preoții trebuie să lumineze cu lumina credinții și a învățaturii.

Dar aceasta îndatorire o au nu numai preoții, ci toți credincioșii, fiecare la locul unde l-a așezat bunul Dumnezeu. Fie care creștin adevărat trebuie să lumineze cu lumina credinții, și prin lumina învățaturii. Credința noastră nu este ceva ce se ascunde în tainicul sufletului nostru și rămâne acolo ascuns pentru totdeauna. Spiritul cel sfânt al lui Dumnezeu ne spune că credința fără fapte moartă este. În urmare, credința trebuie să se arete prin faptele noastre. Învățătura Domnului datori suntem cu toții s'o propovăduim. Nu se așteaptă dela toți credincioșii de rând să urce amvonul în biserică și de acolo să vestească cuvântul dumnezeesc. Nici aceea nu se cere ca toți creștinii să iea lumea în cap, să umble din sat în sat propovăduind cuvântul Domnului. Fiecare la locul său. Ești tată de fa-

milie, înveți pe căsenii tăi. Ai ucenici destui. Soția, copiii, servitorii și lucrătorii tăi sunt chiar destui pentru ca să propovăduiești. Nici aceea nu se așteaptă să ții în toată ziua căzării întregi. Cuvântul cuminte și așezat, cuvântul de îndemn la bine și reținere dela rău, și mai ales pilda vieții tale cu adevărat creștinești este cea mai potrivită vestire, cea mai potrivită învățătură pe care trebuie s'o dai și o poți da.

II.

Preotul trebuie să lumineze cu căldura evlaviei. Spun sf. Evangheliile despre sf. Ion Botezătorul că era luminare care ardea și lumina. Și cu tot dreptul, căci nu ne putem închipui cum ar fi putut lumina, dacă nu ardea. Preotul nu va putea răspândi în jurul său o lumină lămurită a credinței prin propovăduirile sale, dacă inima lui nu va arde de focul dragostei de Dumnezeu.

Dar nu numai preotul trebuie să lumineze cu căldura evlaviei ci toți creștinii, dela cei mai înaintați în vârstă până la cei ce abia au ajuns la vârsta priceperii. Fiecare la locul său și în felul său, după puterile sale. Insuși Mântuitorul lumii ne spune: »Foc am venit să arunc pe pământ și ce voiesc decât ca să se aprinză«. (Lc. 12, 49). El voește ca fiecare creștin să lumineze cu căldura evlaviei. Dacă va arde în inima noastră focul sfânt al dragostei față de Dumnezeu, acela ușor va aprinde și va nutri și în alții acelaș foc. Dacă ne vom face rugăciunile reculeși și cu căldură, cei ce ne vor vedea se vor simți îndemnați să facă la fel. Dacă ne vom strădui ca să ajungem la biserică la sfintele slujbe între cei dintâi și ne vom depărta din biserică între cei din urmă, și alții vor urma aceeași cale bună. Dacă vom jertfi din puținul pe care ni-l'a dat Dumnezeu pentru împodobirea bisericii și mai ales a sfântului altar de sigur se vor afla și alții cari să ne urmeze pilda. Dacă în cursul zilei ne vom ruga mai de multe ori, și mai ales dacă nu vom întrelăsa a ne ruga înainte și după mâncare, când începem și

când terminăm lucrul... mai pe sus de ori ce îndoială că cei din jurul nostru vor face la fel Căldura evlaviei noastre va fi un fel de lumină care va aprinde în cei din jurul nostru căldura evlaviei.

III.

În sfârșit *preotul trebuie să lumnieze cu strălucirea curățeniei*. Când vorbesc de curățenie înțeleg atât curățenia trupului, cât și cea a sufletului. Preotul trebuie să se apropie de altarul cel sfânt al Domnului. Prorocul-împărat David întreabă: »Cine se va sui în muntele Domnului, sau cine va sta în locul cel sfânt al lui?« La aceasta întrebare, tot el, de sigur luminat de darul Domnului răspunde: »Cel nevinovat cu mâinile, și curat cu inima«. (Ps. 23, 3).

Dar aceasta curățenie se cere nu numai dela preot, ci dela noi toți, dela fiecare creștin de rând. Noi trebuie să ne dăm seamă că ~~este cuvântul Domnului, care zice:~~ »dă-mi inima ta mie«. Dar, dacă inima noastră trebuie să fie a Domnului fiindcă El a făcut-o și pentru El, e mai pe sus de ori ce îndoială că a Lui trebuie să fie și trupul nostru, căci tot El l-a alcătuit și fiindcă trupul împreună cu sufletul fac întreg omul. Iată pentru ce marele apostol al neamurilor strigă — iertați-mi cuvântul — în gura mare: »Trupul nu e pentru curvie ci pentru Domnul. Dar nu știți că, trupurile voastre sunt mădulările lui Hristos?... Au nu știți că trupul vostru este biserica Spiritului Sfânt... și nu sunteți ai voștri?« (1 Cor. 6, 13, 15, 19). Deși darul lui Dumnezeu este rânduit mai întâiu (principaliter) pentru suflet, și în suflet se varsă, totuși Isus Hristos ne-a răscumpărat nu numai sufletele ci și trupurile, cari oarecând prin puterea lui Isus Hristos vor învia spre veșnică slavă. Și de altcum, în trup fiind primim sfintele taine, care prin semne văzute ne împărtășesc daruri nevăzute. Câtă curățenie se cere dela trupul nostru, care primește în sine pe Acela, către care sf. Petru zicea: du-te dela mine, căci om păcătos sunt.

Pelângă curăţenia trupului se mai cere dela noi şi curăţenia inimii, curăţenia intenţiei, a gândului cu care săvârşim lucrurile. Trebuie să ne aducem cu totul jertfă bine primită Domnului. Dar aceasta vom ajunge-o numai dacă cu gândul sau vorba, cu fapta ori prin întrelăsare.. cu un cuvânt: dacă în toate şi prin toate voia lui Dumnezeu şi mare mărirea lui o căutăm.

Să ne străduim din toate puterile a cere ajutorul lui Dumnezeu, pentru ca să fim ceeace aşteaptă El dela noi: »Lumina lumii«. Aşa să lumineze lumina noastră înaintea oamenilor, încât văzând faptele noastre cele bune, să preamărească pe Tatăl nostru cel din ceriuri. Amin.

Sf. apostoli Petru şi Pavel

IUBIREA LUI PETRU FAŢĂ DE ISUS HRISTOS

Sf. Biserica prăznuşte astăzi pomenirea »sfinţilor măriţi şi întru tot lăudaţi şi mai mari apostoli Petru şi Pavel«. Amândoi aceşti apostoli au fost adevăraţi luceferi cari au strălucit cu lumina credinţei în Isus Hristos. Pavel care a ostenit atât de mult propovăduind cuvântul Domnului şi suferind atât de mult pentru Isus cel

restignit, a ajuns să fie numit »apostolul neamurilor.« Petru însă este numit »apostolul care iubea pe Isus.« Toți apostolii iubeau pe Isus. Petru nutrea o dragoste deosebită față de Invățătorul. Venind odată Isus în părțile Cezariei lui Filip, cum zice sf. Evanghelie de astăzi, întreabă pe ucenici că ce au auzit, ce zic oamenii cine-i El? Fiecare spune ceea ce a auzit. Unul spunea că ziceau unii oameni că Isus ar fi Ioan Botezătorul, alții că ar fi Ilie prorocul, alții că ar fi Ieremia prorocul sau unul din proroci. După ce-i ascultă pe toți îi întreabă zicând: »Și voi cine ziceți că sunt?« Se vede că ceilalți ucenici tac. Răspunde sf. Petru zicând: »Tu ești Hristos Fiul lui Dumnezeu celui viu.« La auzul acestei mărturisiri Mântuitorul îl numește fericit și îi făgăduiește că-l va face temelie, cap văzut al Bisericii Sale zicând: »Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea, și porțile iadului nu o vor birui. Și ție îți voi da cheile împărăției cerurilor, și ori ce vei lega pe pământ va fi legat și în ceruri, și orice vei deslega pe pământ va fi deslegat și în ceruri.« Mântuitorul acum îi pune în vedere, îi făgăduiește că-l va pune cap al Bisericii Lui, dar nu-l pune până nu face o altă mărturisire față de Hristos, și anume până ce după întreita sa lăpădaré cu umilință își mărturisește dragostea față de Invățătorul.

Noi încă vom fi pietrii vii în clădirea cea dumnezească, în Biserica lui Hristos, numai în măsura în care, urmând pilda lui Petru, vom iubi pe Hristos.

Omul, pe care dragostea lui Dumnezeu dintru neființă la ființă l-a adus și cu scump sângele Fiului său l-a răscumpărat, se lăpădă de sine și se înalță la Dumnezeu tot prin iubire și numai prin iubire. Dragostea este totul. Prin ea se înfăptuește cea mai desăvârșită legătură între om și Dumnezeu. Iubirea este rădăcina din care își ia începutul, dar în aceeași vreme este și cununa, care încoronează desăvârșirea creștină. Dacă ași vorbi în graiul ingerilor, dacă ași da tot ce am săracilor și mi-ași supune trupul pedepsei focului, dacă nu am iubire,

zice sf. apostol Pavel, nu sunt altceva decât un țimbal răsunător... în pustiu.

Dar nu toată iubirea e pe o formă. Iată doi apostoli ai lui Isus: Petru și Iuda. Amândoi au păcatuit foarte greu împotriva bunului lor învățator: unul se lapadă de El, celalalt îl vinde. După ce au săvârșit păcatul amândoi se căiesc. Iuda cuprins de groază, de sigur plângând, strigă: am vândut sânge nevinovat. Petru privește la Mântuitorul, de care se lăpădase, apoi »ieșind afară a plâns cu amar«. Pentru ce Petru se mântuește, iar Iuda se osândește, căci amândoi au avut părere de rău pentru păcatul săvârșit? Pentru ce? Pentru că părerea de rău a lui Petru a izvorit din dragoste față de Isus și era însoțită de încredere în mila Lui, pecând părerea de rău alui Iuda izvorește mai mult din iubire de sine, și este lipsită de încredere în bunătatea Mântuitorului. Urmarea? Cade în disperare, se spânzură.

Deci: iubire și iarăși iubire. Dar adevărata iubire, care să ne ajute ca să rămânem credincioși Domnului între ori ce împrejurări trebuie să aibă anumite însușiri. Intre altele iubirea față de Isus trebuie să fie străbătută de smerenie, de umilință. Acest lucru ni-l lămurește pilda sf. apostol Petru. Înainte de lăpădare de Isus, Petru îl iubea cu toată căldura inimii sale. Cu toate acestea cade. Pentru ce? Pentru că iubirea lui nu era desăvârșită, era lipsită de smerenie. Dacă toți se vor sminti întru Tine, zicea El către Domnul în ajunul patimilor Sale sfinte, eu nu mă voi sminti... Eu sunt gata chiar să și mor pentru Tine. Aceste cuvinte arată că Petru se socotea mai mult decât alții în dragostea față de Învățătorul. Pe lângă aceea el se încredea în puterile lui. Și așa fiind fără să fie destul de băgător de seamă, se amestecă printre oameni care nu erau de pânura lui, expunându-se prin asta la primejdia de a se lăpăda de Domnul.

Ajuns între dușmanii Mântuitorului Petru se lapadă de Domnul. Nu odata numai, ci de trei ori. Ba a treia oră cu ju-

rământ că nici nu-L cunoaște. Indată ce s'a făcut vinovat de această întreită lăpădare, își aduce aminte la vorbele cu cari s'a lăudat înaintea Mântuitorului, vede cât de plin de sine, cât de trufaș era, cât de deșartă-i era dragostea. Dându-și seama de slăbiciunea sa de acum înainte iubește pe Isus cu o iubire străbătută de smerenie. După învierea din morți îndreptându-și Isus privirile spre Petru, îl întreabă zicând: Petre, iubești-mă mai mult decât aceștia? Și ce răspunde Petru? Se laudă din nou? Nu. Dimpotrivă. Acum se teme să spună că dragostea lui e mai mare ca a celorlalți apostoli. Ba mai mult. Nici nu cutează să spună în mod neîndoielnic că-l iubește, deci cu toată smerenia răspunde: Doamne, Tu toate le ști... Tu ști că Te iubesc... Prin aceste cuvinte vrea oarecum să zică: Doamne, Tu cunoști toate tainele inimii mele mai bine decât mine, eu pot să mă înșel, dar Tu, care cunoști toate, nu Te poți înșela, deci Tu ști că Te iubesc... Lui Isus îi place atât de mult aceasta smerită mărturisire de dragoste, încât numai decât își împlinește făgăduința ce i-a făcut, zicându-i: Paște oile mele... paște mieluşei mei... ceea ce înseamnă atâta că-l pune de Păstor al turmei sale cuvântătoare, îl pune mai mare peste Biserica Sa. Ce lucru minunat! Cu cât iubirea lui Petru e mai slabă în ochii săi, cu atâta e mai tare și mai mare înaintea lui Isus. Când Petru se înalță el însuși, Domnul îl lasă să cadă. Acum când se smerește, se umilește, Domnul îl înalță, îl ridică.

Dacă astăzi ar veni Isus pe pământ și ne-ar întreba pe noi toți și pe unul fiecare din noi zicând: »iubiți-mă?« Ce am răspunde? Ce am putea răspunde? Am putea spune cu toții și unul fiecare dintre noi cu inima liniștită și pătrunsă de aceeași smerenie ca și sf. apostol Petru: Doamne, Tu toate le ști, Tu ști că Te iubesc? Să căutăm bine cele mai ascunse taine ale sufletului nostru, pentru ca să vedem ce fel de dragoste s'a sălășluit în inimile noastre? Oare dragostea noastră față de Isus este străbătută de smerenie, ori doară e cu totul lipsită de smerenia pe care Domnul o prețuște atât de mult?

Sunt unii, cari voind să-și dovedească iubirea față de Isus, mai îngrabă fac dovadă că sunt plini de ei înșiși. Acest soi de creștini fac rugăciuni mai multe ca alții, se roagă mai îndelung, se cuminecă mai des, se rețin dela anumite păcate pe cari le văd în alții. Chiar pentru aceea se țin mai buni decât alții, ba îi și judecă. Aceștia urmând pilda lui Petru, dinainte de căderea lui prin întreita lăpădare, vreau să arete în fața lui Dumnezeu cât de mult Il iubesc, cât de înaintați, și cât de tari sunt ei în virtute. Aceștia se încred în ei înșiși. Se razimă numai pe puterile proprii. Socotindu-se tari sunt ușuratici în alegerea prietiniilor, se întovărășesc cu cei ce nu sunt de pânura lor, nu încunjură primejdia păcatului. Urmarea? Fiindcă ei fac totul din trufie, din »mândrie«, Dumnezeu, care celor mândri le stă împotriva, pentru a le pedepsi mândria lasă sa se prăbușească toată clădirea vieții lor sufletești, și iată că îndată se topește toată sfințenia lor, care izvorea din mândrie.

Noi să ne smerim; Să iubim pe Domnul dar cu inimă înfrântă și smerită. Să spunem Domnului că-l iubim, dar recunoscându-ne slăbiciunea să-l rugăm cu toată stăruința să așeze în inimile noastre o dragoste adevărată, străbătută de smerenie, pentru ca pe calea aceasta să putem ajunge la Cel ce zicea: Invățați dela mine că sunt blând și smerit cu inima. Prin iubirea noastră străbătută de smerenie, să ajungem la El, iubirea veșnică. Amin.

Dumineca VII-a după Rusalii

EFECTELE CREDINȚEI VII

Domnul nostru Isus Hristos era în Capernaum. Pe când învăța, vine la el un boier, cu numele Iair, care era mai marele sinagogei. Acesta se roagă de Mântuitorul să meargă la el fiindcă are o fată, care-i pe patul de moarte, dar dacă Isus numai își va pune mâna peste ea, se va vindeca. Isus îi ascultă cererea. Merge la el acasă. Acolo găsește fluerătorii și bocitoarele, care făceau cele obișnuite după mort. Isus îi scoate afară și învie din morți fata.

Isus acum se duce din Capernaum spre Ierusalim. Dar cum mergea spre Ierusalim, însoțit de marea mulțime de oameni, doi orbi, cari erau lângă cale aud dela oameni că Isus este cel ce vine pe drum, deci se hotărăsc să-L roage să-i vindece, zicând: »Miluește-ne, fiul lui David«. Isus nu-i prea bagă în seamă. Intră Isus într'o casă. Se duc acolo și orbii, de sigur cu aceeași cerere. Isus înainte de ce le-ar împlini cererea îi întreabă: »Credeți că pot să fac eu aceasta?« Ei au răspuns: »Da, Doamne«. Atunci Isus s'a atins de ochii lor zicând: »După credința voastră să vă fie«. Și iată că ochii orbilor s'au deschis numai decât. Ei văd. S'au vindecat. Atunci Isus le poruncește să nu vorbească despre acest lucru, zicând: »Vedeți, ca nimenia să nu știe«. Dar orbii vindecați, în loc să tacă vestesc pretutindenea că Isus le-a redat vederea.

Să cumpănim de data asta credința vie a celor doi orbi precum și efectele ei, adică rodirile acelei credințe.

I.

„Și trecând Isus de acolo (din Capernaum), au mers după dânsul doi orbi, strigând și zicând: „Miluește-ne, fiul lui David.“ Ce minunate cuvinte desprinse de buzele celor doi orbi. Prin

acestea ei recunosc în Isus pe Mesia cel promis de Dumnezeu și așteptat de întreg neamul omenesc, și în mod deosebit pe poporul ales alui Dumnezeu. Acest Mesia era singurul care putea scoate omenimea din starea nefericită în care se afla. Gândul la Isus îi face să-și deie seama de starea tristă în care se aflau, din care numai dumnezeescul Mântuitor îi poate scăpa. Ei credeau și nădăjduiau că vor primi ajutorul, pe care-l cerșiau în fața unei mari mulțimi de oameni zicând: »Miluește-ne, fiul lui David«. Cel dintâiu efect, cel dintâiu rod al credinței vii este acela că ne recunoaștem puținătatea, în cucernică, caldă și râvnică rugăciune ne mărturisim starea jalnică în care ne găsim. Pe măsura în care prin credință cunoaștem pe Dumnezeu, în aceeași măsură ne cunoaștem pe noi înșine. Pe Dumnezeu îl cunoaștem în salva și atotputernicia sa, de vreme ce în noi observăm toată slăbiciunea și înepuțința. Pe Dumnezeu ni-l arată sfințenia Lui, pe noi păcătoșenia. La Dumnezeu e deplinătatea fericirii, la noi marea necazului și a nefericirii. Toată mândria se risipește și toată mărirea se topește și întru adâncurile smereniei se afundă, acolo unde credința ne pune în fața Aceluia, care-i mai înainte de toate și prin care toate s'au făcut. »Dumnezeu este lumină«, zice sf. Ioan evanghelistul. (Ep. I, 1, 5). Am cerut noi această lumină care să ne arete starea nefericită în care ne aflăm, ori ne-a plăcut să rămânem în întunecul neștiinței, crezând că întunecul este lumină?

II.

Și le-a zis Isus: „Credeți că pot să fac eu acestea?“ Ei au zis: „Da, Doamne“. Ce cer acești nefericiți orbi dela Isus? Nici mai mult nici mai puțin decât o minune. Și încă o mare minune. Dar Isus îndeplinește aceasta cerere numai dacă cei ce cer cred cu tărie, mai pe sus de ori ce indoială, că El poate să facă și lucruri, cari după rânduiala firii sunt cu neputință. Cei doi orbi de fapt au crezut-o aceasta. Ei văd în Isus Hristos nu numai pe Fiul lui David, pe Răscumpărătorul neamului

omenesc, ci pe Domnul și Dumnezeu cel atotputernic, care, dacă de bună voie a creat lumea, de bună voie poate să facă și lucruri de acelea, cari sunt mai pe sus de rânduiala firii. Pentru aceea au zis: »Da, Doamne«. Cel ce are adevărată credință primește nu numai acele adevăruri pe cari le poate cuprinde cu mintea, ci cu aceeași siguranță primește și acele mari taine, cari întrec priceperea lui. Dumnezeu poate duce la îndeplinire lucruri cu mult mai mari decât acelea ce sunt cu puțință după rânduiala firii și după priceperea oamenilor. Dacă aud că Biserica învață lucruri pe care cu mintea mea mărginită nu le pot cuprinde, trebuie să fie departe dela mine gândul ca să mă îndoiesc în ele, ci mai vârtos plecându-mi genunchii zic și eu cu sf. Pavel: »O adâncul bogăției și al înțelepciunii, și al științei lui Dumnezeu! Cât sunt de necuprinse judecățile lui și de neurmăte căile lui. Căci cine a cunoscut gândul Domnului«. (Rom. 11, 33-34). Iar dacă citesc într'o carte din viețile sfinților ceva lucruri minunate, dovedite, cari mie totuși mi-se par cu neputință, cu inima smerită va trebui să strig: »La oameni aceasta este cu neputință, însă la Dumnezeu toate sunt cu puțință. (Mt. 19, 26). Minunat este Dumnezeu întru sfinții săi«. (Ps. 67, 36). »Crez, Doamne; ajută necredinței mele«. (Mc. 9, 24).

„Atunci s'a atins de ochii lor zicând: După credința voastră să vă fie“. Ce orbi fericiți! Timp îndelungat, poate chiar din naștere, au fost lipsiți de lumina ochilor. Întâlnesc pe Isus. Îl roagă să-i scape de necazul în care se sbat neputincioși, îl roagă să deie lumină ochilor lor. Isus le cere credință, și când ei mărturisesc credința, cererea li-se plinește, ochii li-se deschid. Văd. De acum înainte vor putea vedea casa în care trăiesc, își vor putea vedea părinții, își vor putea vedea neamurile, vor putea vedea câmpurile cu milioanele de flori înflorite, vor vedea păsările în sborul lor spre înălțimi, vor vedea ceriul cu soare, cu lună, cu stele... Da, vor vedea. Dar ce văd îndată după deschiderea ochilor? Pe cine văd? Ei văd pe Isus.

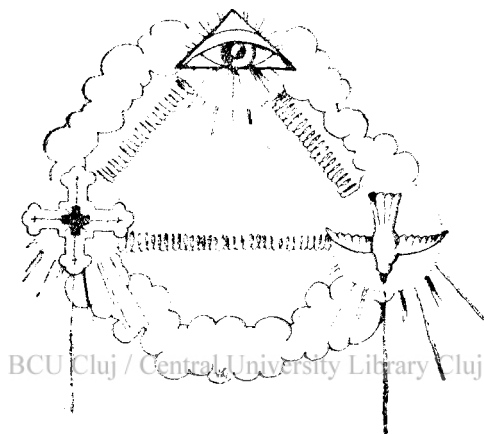
Unde este credință și mai ales dacă aceea e vie, darul lui Dumnezeu face ca aceea să crească până se topește în cuvintele psalmistului, care zice: »Cât este de mare mulțimea bunătății tale Doamne, care ai ascuns celor ce se tem de tine! Vădit-ai celor ce nădăjduesc spre tine«. (Ps. 30, 19).

Vom ajunge noi la astfel de credință vie? Domnul este gata să ne ajutoare cu darul Său. Pentru ca să ne ajutore Domnul trebuie să mai lăsăm din încăpăținarea și voința proprie de până acum. Șoaptele și sfaturile tainice ale darului dumnezeesc trebuie să le ascultăm, și cu multă stăruință să le urmăm. Să nu ne lăsăm robiți de gândurile și înclinările noastre în așa măsură, încât din cauza acelor de multe ori nu auzim și mai ales nu înțelegem glasul Domnului.

După ce li-s'au deschis ochii, le-a poruncit Isus, zicând: „Vedeți, ca nimenea să nu știe. Dar ei, după ce au ieșit, l-au vestit în tot pământul acela“. Ce lucru interesant în felul său. Isus poruncește orbilor, cărora le dă vederea, să tacă, să nu spună nimănui nimic despre acest lucru, și ei, îndată ce se depărtează de Isus duc, răspândesc vestea acestei minuni în tot ținutul. Pentru ce au trecut peste opreliștea Mântuitorului? De sigur ei gândeau că Isus, care-i smerenia însași, din partea Sa vrea să rămână tănuită aceasta minune, dar în aceeași vreme credeau că în semn de mulțumită pentru aceasta mare binefacere sunt datori să vorbească, să vestească aceasta minune, pentru ca numele preasfânt a lui Isus să fie pretutindenea laudat și preamărit. Iată cum tâlcuește sf. Gregoriu acest lucru: »Isus a dat o frumoasă pildă tuturor ucenicilor săi, ca să-și țină ascuns (să-și tănuiască), virtuțile și faptele bune, deși acestea ar putea fi scoase la iveală împotriva voinței lor, pentru a servi la edificarea altora. Tănuirea faptelor noastre bune, pentru noi este un act de precauțiune: descoperirea lor este de folos altora«. »Unde este credință vie, aceea se va învedera în mărturisirea credinței și în fapte«.

De încheere întreb: Nu luminează lumina? Nu răspândește

căldură focul? Cel ce într'adevăr crede, va răspândi și în jurul său credința și toți cei ce vor fi în apropierea lui vor simți efectele ei binefăcătoare. Dă-ne Doamne credință vie și darul ca aceea s'o mărturisim și după îndreptările ei să trăim, pentru ca să putem nădăjdui că la o vreme ne vom putea bucura de vederea Ta fericitoare pentru toți vecii. Amin.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sărbătoarea

sf. proroc Ilie Tesviteanul

DESPRE PROROCII LEGII VECHI

Sf. Biserica prăznuște astăzi pomenirea marelui proroc al Domnului: Ilie Tesviteanul. De acest bărbat ales și sfânt s'a folosit Dumnezeu, ca și de o uneltă pentru a duce la îndeplinire anumite lucruri în legătură cu poporul ales. Pe vremea prorocului Ilie poporul ales era sub stăpânirea regelui Ahaav, care se lasă condus de soția sa Iezavel, născută din părinți păgâni

și se face slujitor de idoli. Merge și mai departe. Omoară o mulțime de proroci de ai Domnului. Pentru rugăciunile lui Ilie trimite Dumnezeu secetă mare, care ține ani de zile. Tot prin mijlocirea lui trimite bunul Dumnezeu și ploaia binefăcătoare, făcând să înceteze pedeapsa pe dreptate venită asupra poporului. Prin mijlocirea lui Ilie face Dumnezeu minunea că aprinde focul la altarul ridicat pentru a aduce jertfă Dumnezeului celui adevărat rușinând pe cei ce slujeau idolilor. Prin mijlocirea lui Ilie învie Dumnezeu pe fiul văduvei din Sarepta Sidonului. Tot prin mijlocirea lui cad jertfă uciderii cei 450 »proroci fără rușine,« cari se închinau idolului Vaal. In mod minunat prevede cu, apă și nutrește Dumnezeu pe prorocul Ilie și tot în mod minunat îl ridică din aceasta lume în »car de foc,« cum zice scriptura.

Să vedem ce erau prorocii, ce slujbă îndeplineau ei, la ce-i folosea Dumnezeu.

Prorocii erau niște oameni pe care-i lumina bunul Dumnezeu, și chiar pentru aceea îi și numeau poporul »oamenii lui Dumnezeu.« Ei erau trimiși de Dumnezeu la poporul jidovesc. Misiunea lor de căpetenie era să țină departe de păcat poporul ales a lui Dumnezeu. Să-l împiedece de a păcătui. Iar dacă se întâmpla totuși ca poporul Domnului să se facă vinovat de păcate mari, prorocii aveau menirea să dojenească pentru păcatele săvârșite. Ei puneau în vedere pedepsele ce așteaptă pe cei ce se abat dela Domnul. Prin mijlocirea lor se și ridicau sau încetau pedepsele și se împăca poporul cu Dumnezeu. Cea mai de căpetenie menire a lor era să muncească pentru ca poporul să nu-și piardă cunoștința Dumnezeului celui adevărat prin mijlocirea poporului ales să prepare neamul omenesc pentru venirea Răscumpărătorului.

Dumnezeu își alegea prorocii din diferitele clase sociale, adică din oameni de diferite stări. Așa prorocul Isaia era din neam împărătesc. Amos era păstor. Eliseu a fost chemat la slujba prorociei dela coarnele plugului.

Cei mai mulți proroci au dus o viață sfântă, o viață de aspră pocăință. Chiar pentru aceea erau ținți în mare cinste înaintea poporului. Dar tocmai fiindcă trebuiau să spună ce așteaptă dela popor sau dela conducătorii poporului Domnul, mulți dintre ei au fost prigonți, căutați ca să fie uciși, cum a fost și prorocul Ilie, ba fost-au dintre ei și uciși.

În legea veche peste tot au fost cam 70 proroci a Domnului. Între aceștia un loc de frunte ocupa marele proroc Moisi, despre care sf. Scriptură zice, că »nu s'a mai sculat proroc în Israil ca Moisi« (A doua lege, 34, 10). Prorocul Isaia, pare să fi fost și mai mare proroc, pe urma faptului că prin mijlocirea lui a făcut Domnului atât de limpezi prorocii cu privire la Mesia, la Răscumpărătorul neamului omenesc. Cel mai de pe urmă dintre proroci a fost Malachia, care a trăit și a prorocit cam cu 450 de ani înainte de venirea Mântuitorului. Sfintele scripturi ne pomenesc despre prorociile pe cari le-au făcut unii sau alții dintre proroci, dar dintre proroci numai dela 16 inși ne-au rămas scrise prorociile lor. Dintre acești 16 proroci 4, adică Isaia, Ieremia, Ezechiel și Daniil se numesc proroci mari, fiindcă prorociile lor sunt mai lungi, iar ceilalți 12 se numesc proroci mici, fiindcă ne-au rămas mai puțin în scris după dânșii.

Dumnezeu a înzestrat pe proroci cu diferite puteri. Între acestea e de mare însemnătatea puterea de a face minuni. Dacă vom lua și vom citi cu multă băgare de seamă sf. Scripturi va trebui să recunoaștem că acolo sunt înșirate o mulțime de minuni, pe cari Dumnezeu le-a făcut prin mijlocirea prorocilor săi. Să nu mai pomenesc de alții, decât de prorocul Moisi, care a scos pe poporul ales din robia Eghiptului. Câte minuni a făcut acest mare proroc până era încă sub stăpânirea Faraonilor, care nu voiau nici de cum să lase ca să meargă poporul ales în pământul făgăduinții? Și câte minuni a făcut Domnul prin mijlocirea acestui proroc pe vremea când a trecut prin pustie către pământul făgăduinții?

Dumnezeu a mai înzestrat pe proroci și cu darul prezicerii.

Dacă poporul ales se abătea dela calea Domnului prorocii le spuneau înainte ce-i aşteaptă dacă nu se întorc. Tot ei le comunicau şi timpul când dobândeau dela Dumnezeu iertare.

Prin mijlocirea prorocilor a ţinut Domnul treaz în poporul său dorul după Răscumpărătorul neamului omenesc. Pentru ca să se păstreze vie în mijlocul acestui popor aşteptarea Mântuitorului făgăduit prorocii au spus că El are să se nască în Viflaim (Micheia 5, 2), într'o vreme când templul (biserica din Ierusalim) va mai sta, dar poporul ales nu-şi va avea neatâr-narea. Prorocul Isaia a spus că dela reclădirea Ierusalimului până ce va apare în public Mântuitorul vor fi 69 iar până la moartea lui 69 şi jumătate săptămâni de ani. Au spus prorocii că Mântuitorul se va naşte din o fecioară din casa lui David, că va avea un înainte mergător, că deodată cu Mesia se va arăta o nouă stea, craii se vor închina Lui şi mulţi prunci vor fi ucişi.

Spus-au prorocii că Mesia va fi Fiul lui Dumnezeu dar şi Fiul omului, că va face multe minuni, că va fi preot după rânduiala lui Melchisedech, că va fi proroc sau învăţător în mijlocul poporului, că va fi împăratul unei noi împărăţii.

Cu veacuri înainte au văzut prorocii suferinţele pe cari avea să le îndure Mântuitorul, vorbind despre ele până la amănunte. Ei spun că Mesia va intra în Ierusalim călare pe un asin, că va fi vândut pentru 30 de arginţi, că va fi vândut de unul, care va mânca la aceeaşi masă cu El, că învăţaceii îl vor părăsi pe timpul patimilor sale, că va fi batjocurit, scuipat, bătut, încununat cu spini, adăpat cu oţet şi fiere, că pe hainele lui se vor arunca sorţi, că mâinile şi picioarele îi vor fi pironite, că va muri între doi făcători de rele, că în suferinţe va fi răbduriu ca un miel, că se va ruga pentru duşmanii lui şi că de bună voie va muri pentru păcatele noastre.

Prorociile vorbesc şi despre mărirea Răscumpărătorului. Prorocii spun că va fi îngropat cu cei bogaţi, că trupul lui nu-l va ajunge stricăciunea, că se va întoarce la ceriuri şi va sta

dea-dreapta lui Dumnezeu, că învățătura lui se va lăți peste întreg pământul, că neamurile păgâne din întreagă lumea vor fi primite întru împărația lui și i-se vor închina Lui, că poporul jidovesc, care a omorât pe Hristos va fi aspru pedepsit și împărștiat peste întreg pământul, că pe întreg pământul o jertfă curată i-se va aduce și că va veni odată să judece asupra tuturor oamenilor.

Dacă citim prorociile spuse despre Mântuitorul, par'că citim Sfintele Evanghelii, în care găsim înșirate multe lucruri din viața și învățăturile Lui, precum și patimile Lui izbăvitoare. Toate acestea ne dovedesc că prorocii erau aleșii lui Dumnezeu și că ce au spus ei au spus din inspirație, din insuflare dumnezească. Cele spuse de ei s'au împlinit din cuvânt în cuvânt.

Se cuvine ca noi să cinstim pe acești aleși ai Domnului. Să nu ne mărginim la atâta. Să-i rugăm ca ei să fie mijlocitorii noștri la Dumnezeu, pentru ca la vremea sa să putem ajunge ca și noi împreună cu ei să laudăm și preamărim pe Dumnezeu întru toți vecii. Amin.

Dumineca VIII-a după Rusalii

S'a întâmplat că Irod cu prilejul zilei nașterii a făcut un ospăț, la care a invitat pe căpeteniile oștirii și pe sfetnicii săi. Fata Irodiadei, de sigur când oaspeții erau cam înfierbântați la cap de beutură, a mers și a jucat. Irod a fost atât de încântat de jocul fetei femeii fratelui său, cu care el trăia în nelegiuire, încât i-a făgăduit că-i gata să-i deie ori ce va cere. Fiind fata

învăţată mai înainte de mamăsa a cerut capul lui Ioan botezătorul. Irod, fiindcă se jurase că-i va da ori ce va cere, îi împlineşte cererea. Trimite nişte călai, cari taie capul lui Ioan, îl aduc la Irod, care-l dă fetei iar fata îl duce şi-l dă mamei sale.

Ucenicii lui Ioan i-au îngropat trupul, apoi merg şi duc lui Isus vestea despre cele întâmplate. Atunci Isus se urcă într'o corabie şi merge într'un loc pustiu, »singuratic,« cum zice sf. Evanghelie de astăzi. Auzind despre asta gloatele din oraşele şi satele ce erau în vecinătatea oraşului Capernaum, s'au dus după dânsul pe jos. Văzând Isus mulţimile i-s'a făcut milă de ele şi le-a vindecat bolnavii. Dar oamenii nu se îndepărtară, ci au rămas împreună cu Isus. Acum era pe înserate. Ucenicii Domnului merg la Mântuitorul şi-i zic: Locul este pustiu, vremea este înaintată, lasă să meargă oamenii prin satele din vecini ca să-şi cumpere de ale mâncării. Isus le zice: »Nu trebuie să se ducă, daţi-le voi să mănânce.« Atunci ucenicii spun Mântuitorului: Doamne »nu avem aici fără numai cinci pâini şi doi peştişori.« Isus rândueşte ca mulţimile să se aşeze pe iarbă, iar El luând pâinile şi peştişorii, ridicându-şi privirile spre ceriuri binecuvintează, le dă ucenicilor, cari apoi dau gloatelor. Au mâncat cu toţii şi s'au săturat. Au adunat sfărimăturile, cu cari au umplut 12 coşuri. Cei ce au mâncat erau ca la cinci mii de bărbaţi afara de femei şi de prunci.

Cât de minată e purtarea de grije a Mântuitorului faţă de mulţimile, care mergeau după dânsul. El şi astăzi ne poartă grija. Dacă slujim lui Dumnezeu putem să nădăduim atât daruri vremelnice, cât şi binefacerile harului, şi binefacerea slavei cereşti.

I.

Dacă slujim lui Dumnezeu putem aştepta dela El bunuri vremelnice. Căpetenia apostolilor, sf. Petru, îndeamnă sufletele creştineşti să se aşeze sub mâna cea tare a lui Dumnezeu »aruncând toată grija voastră în dânsul« (I. 5, 7). La fel ne

îndeamnă și psalmistul ca grija de hrană și celelalte bunuri pământești s'o încredințăm Domnului, zicând: »aruncă spre Domnul grija ta, și el te va hrăni (Ps. 54, 25). Dacă slujim Domnului, El ne va nutri. O vedem asta atât de lămurit din purtarea lui Isus față de mulțimile din pustie, pe care le nutrește cu 5 pâini și 2 peștișori, în așa măsură, încât cu sfărâmurile ce au rămas umplu 12 coșuri. Adevărat că aici e vorba de o mare minune, iar Domnul nu are obiceiul să facă astfel de minuni în fiecare zi. Dar oare unde-i omul, care să nu bage de seamă că Dumnezeu și astăzi se îngrijește de noi în cea ce privește lipsurile de fiecare zi? Din sf. Scripturi știm că Mântuitorul și-a trimis ucenicii la muncă apostolicească, dar le-a legat de suflet să nu ducă cu ei nici bani, nici îmbrăcăminte de prisos, iar când s'au înapoiat i-a întrebat dacă au dus lipsă de ceva, la ce ei au răspuns că nu au dus lipsă de nimic. Dar chiar dacă ar fi dus lipsă de ceva, Isus de sigur s'ar fi îngrijit de ei, căci chiar dacă nu ar fi făcut minunea ca să le trimită hrană de-a dreptul le-ar fi dat hrana de lipsă prin mijlocirea oamenilor buni. Să ne împlinim datorințele cu toată stăruința, căci de cele de lipsă pentru hrană se va îngriji Domnul, după cuvântul psalmistului, care zice: »Ochii tuturor întru tine spe-rează, și tu le dai lor nutremânt la timp convenit. Deschizi tu mâna ta, și sături de bunăvoință pe tot cel viu« (Ps. 144, 16, 17).

Tot așa sănătatea, puterile trupești, vieța noastră întregă trebuie s'o punem în mâinile Domnului liniștiți și fără nici o frică, fiindcă El, care vrea să ne aibă în slujba Lui, ne va ține până când va afla de bine. Noi nu suntem ai noștri ci a lui Dumnezeu. A Lui fiind în slujba Lui ne-am pus. Ne-am dat Lui cu totul. Iar dacă am dat odată ceva, acel lucru nu-l mai putem pierde, fiindcă nu-i al nostru. Dacă ne-am dat pe noi, ar fi o nesocotință să ne mai temem vieța trupească, ci mai vârtos ar trebui să zicem cu apostolul: »Dacă trăim Domnului trăim, dacă murim Domnului murim, deci ori că trăim ori că murim ai Domnului suntem.«

II.

Dacă slujim lui Dumnezeu putem aştepta dela El daruri sufleteşti, binefacerile harului. Dacă putem nădăjdui dela Dumnezeu daruri vremelnice, cu cât mai vărtos putem nădăjdui de cele sufleteşti. Dacă Dumnezeu ne îngrijeşte cu atâta dragoste trupul nostru, cu cât mai vărtos se va îngriji de sufletul nostru, care e de mai mare preţ înaintea Lui decât trupul. Bun este Domnul celor ce-l aşteaptă pe el, sufletului care-l va căuta pe el. (Plâng. 3, 25). Până acuma am vătămat pe Domnul, dar acum un glas lăuntric îmi şopteşte că de acum înainte vrea să slujesc din toată inima. Până acum am rătăcit dela calea mântuirii, dar acum pot să spun că pe Domnul îl caut. Oare nu-mi va îngădui să-l găesc? Cine se poate îndoi de aşa ceva? Sf. Augustin întreabă: ori doară cel ce a mântuit pe cel netrebnic, va respinge pe cel bun? Dumnezeu, care mi-a iertat atâtea păcate, şi mi-a dat darul îndreptării, nu îmi va ierta acum greşelile mai mici? Dumnezeu, care timp atât de îndelungat mi-a suferit răutatea şi nu m'a osândit, nu se va milostivi spre slăbiciunea mea şi nu mă va ajutara cu darul său? Departe să fie de noi astfel de gânduri. Trebuie să-mi dău seama că cea mai mare piedecă a darului pe care vrea să mi-l deie Domnul este tocmai aceea că atât de puţin mă încred în El, că atât de slabă este nădejdea mea întru dânsul. Inuşi Domnul ne spune prin rostul psalmistului că pentru nădejdea pe care o aşezăm în bunătatea Lui vrea să ne ocrotească şi să ne mântuiască, zicând: »Pentru ce eşti mâhnit sufletul meu, şi pentru ce mă turburi? Nădăjduieşte spre Dumnezeu, că mă voiu mărturisi lui: (el este) mântuirea feţei mele şi Dumnezeul meu « (Ps. 42, 6-7).

Dacă ne punem cu totul în slujba Domnului şi totuşi ne lăsăm cuprinşi de frică, asta vine dela meşteşugirile diavolului. Duhul cel rău are obiceiul că înainte de ce ar păcătui omul, depărtează dela el ori ce frică, pentru ca în uşurătatea sa să

vateme pe Domnul în deplină libertate. După ce omul a păcătuit îl umple de toată frica, pentru ca să cadă în desnădejde. Meșteșugirile lui sunt istețe, și pe mulți îi duc în rătăcire: sunt viteji înaintea de ce ar păcătui, dar sunt fricoși după ce au păcătuit, și nu mai au curajul să nădăjduiască în îndurarea cea fără de margini a lui Dumnezeu. Pentru aceea ne îndeamnă Domnul prin rostul lui Isus fiul lui Sirah, zicând »Nădăjduiește în Domnul... că lesne este înaintea Domnului degrab și fără veste a îmbogăți pe cel sărac.« (11, 22-23). »Iară eu sărac sunt și mișel, Dumnezeule ajută-mi. Ajutorul meu și izbăvitorul meu ești tu: Doamne, nu zăbovi« (Ps.' 69, 6-7).

III.

Celce se îngrijește de cele vremelnice ale noastre, celce și mai cu deadinsul se îngrijește de cele de lipsă pentru viața noastră sufletească, dacă vom sluji Lui se va îngriji ca să ne deie ceea ce ne-a pus în vedere: slava veșnică. »Și eu vă așez vouă împărăția, cum mi-a așezat-o mie Tatăl meu, ca să mâncați și să beți la masa mea întru împărăția mea«. (Lc. 22, 29). Aceasta nădejde a sădit-o Isus în inimile apostolilor, cari l-au însoțit în cursul celor trei ani de viață publică. Aceasta nădejde o purta în suflet și marele apostol al neamurilor, sf. apostol Pavel, care plin de încredere striga: »Pentru care pricină și pățimesc acestea: ci mă rușinez, căci știu cui am crezut; și sunt sigur, că puternic este a păzi lucrul meu până la ziua aceea«. (Tim. 1, 12). Cine ar putea spune câtă putere sălășluiește în aceasta nădejde. »Cel ce nădăjduiește întru Domnul (este) ca muntele Sionului, nu se clăti în veac« (zicea prorocul psalmist (124, 1). »Iară cei ce așteaptă pe Domnul (să-și împlinescă făgăduințele), vor muta tăria (vor spori în tărie), și vor lua aripi ca vulturii, alerga-vor și nu vor osteni, umbla-vor și nu vor flămânzi, ci întru fericirea cea veșnică se vor odihni. Amin.

Sărbătoarea Schimbării la față

SCHIMBAREA NOASTRĂ SUFLETEASCĂ

Sf. Biserică prăznuiește astăzi un mare și însemnat lucru din viața Mântuitorului. Intr'o bună zi Isus Hristos ia pe trei dintre apostoli, anume pe Petru, Iacob și pe Ioan, și se suie cu ei într'un munte, care se pare să fi fost muntele Taborului. Indată ce se sui pe munte »și-a schimbat fața înaintea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iară hainele lui s'au făcut albe ca lumina. Și iată li-s'au arătat Moise și Ilie și grăiau cu dânsul.« Văzând Petru strălucirea în care era învăluit Invățătorul îi zice: »Doamne, bine ne este a fi aici. De vrei, să facem trei colibi, una ție, și una lui Moise și una lui Ilie.« De sigur acești mari proroci s-au arătat pentru ca să facă dovadă că Isus este Răscumpărătorul promis și cu atâta dor așteptat. Și încă vorbind ei »iată nor luminos i-a umbrit, și iată glas din nor zicând: »acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit, pe acesta să-l ascultați.«

Isus Hristos a venit în lume pentru ca să rodească în suflete o schimbare la față. Cea dintâiu schimbare la față s'a întâmplat în sufletul nostru când am primit sf. Taină a botezului, prin care ne-am curățit de toată murdăria păcatului. Dar vai, de atunci am păcătuit de atâtea ori și atât de greu! Fața sufletului nostru, spălată prin apa curățitoare a botezului, am murdărit-o. Cum vom putea-o schimba din nou? Dacă urmăim pilda Mântuitorului, adevă dacă mergem »deosebit,« retrăgându-ne din lume pe măsura îngăduită de statul nostru de viață, și dacă urcăm un munte înalt, muntele pocăinței (Vezi C. Ad. 1940 pag. 296-300). Atâta însă nu ajunge. Isus a luat cu sine trei însoțitori, pe Petru, Iacob și Ioan. Tot așa și noi. Dacă vrem să urcăm muntele înalt al adevăratei pocăințe și prin asta să ajungem la adevărata schimbare la față a sufletului nostru, va trebui să luăm cu noi trei însoțitori: pe Petru, care închipuește

credința, pe Iacob, care închipuie nădejdea și pe Ioan, care închipuie dragostea. Să luăm lucrurile pe rând.

I.

Cel dintâiu însoțitor al nostru trebuie să fie credința. Credința este de lipsă pentru o adevărată pocăință și împăcare cu Dumnezeu, fiindcă fără credință suntem cu totul separați de Dumnezeu, și numai prin ea ne apropiem de Dumnezeu după cuvântul sf. Pavel, care zice: »fără de credință nu este cu putință a plăcea lui Dumnezeu: căci celce se apropie de Dumnezeu dator este să creadă« (Evr. 11, 6). Credința este care ne convinge despre lipsa pocăinții, căci după învățătura Domnului: »de nu vă veți pocăi, toți așa veți pieri« (Lc. 13,3). »Drept aceea pocăiți-vă, și vă întoarceți, ca să vi-se șteargă păcatele« ne învață sf. Spirit în Faptele apostolilor (3, 19). Ea ne îndreaptă la Dumnezeu, care în nemărginita lui milostivire, este gata să ierte și pe cel mai mare păcătos, dacă se pocăește, dar osândește fără milă pe toți ceice nu țin pocăință. Ea ne pune la îndemână cele mai puternice motive pentru a ne face să ținem pocăință. Celui bun îi pune în vedere o veșnicie de bucurii, pe care uneori le aseamănă cu o nuntă, altă dată cu o împărăție, cu ceriul, cu raiul, unde bucuriile vor fi fără de sfârșit în fața lui Dumnezeu. Celui fărădelege îi pune în vedere o veșnicie de torturi, care uneori este gehena cu focul ei nestins, altă dată este întunerecul din afară cu plânsul și scrișnirea dinților. Dar vai! Mulți păcătoși și-au pierdut cu totul credința, ori că au credință de tot slabă ceea ce face să nu se căiască și să nu țină pocăință.

II.

Al doilea însoțitor al nostru trebuie să fie nădejdea. Inchipuiți-vă un păcătos, care și-a pierdut cu totul nădejdea că va dobândi dela Domnul iertarea păcatelor. Poate fi el înduplicat să se întoarcă, până când rămâne în starea aceea? Nu. De sigur nu! Pentru ce? Pentru că el e de părerea că întoarcerea

lui nu-i de nici un folos pentru el. De sigur va zice întru sine: »Pentru ca să-mi bat capul ținând pocăință, căci eu și așa nu pot nădăjdui să mă ierte Dumnezeu.« Un astfel de nefericit păcătos pentru a scăpa de muștrările conștiinței își va pune capăt vieții, ca și Iuda, care s'a spânzurat, dar prin asta nu face altceva decât ajunge la osândă înainte de vreme. Cine va putea cuprinde în cuvinte potrivite lipsa nădejzii pentru întoarcere! Nădejdea smulge omul din ghiarale disperării. Nădejdea îi dă curaj. Nădejdea îi inspiră încredere. Nădejdea îndeamnă la mântuirea sufletului prin pocăință. Nădejdea a făcut pe Maria Magdalena să meargă la Isus și să dobândească iertarea păcatelor. Nădejdea a dat curaj tâlharului răstignit deadreapta Mântuitorului ca să rostească acele minunate cuvinte: »pomeneștemă, Doamne, întru împărăția ta,« pentru ca să audă de pe buzele Mântuitorului răspuns cuprins în următoarele cuvinte: »astăzi vei fi cu mine în rai.« Tot nădejdea în bunătatea inimii tatălui său a făcut și pe fiul rătăcit să-și ia inima în dinți și să se întoarcă la casa părințească.

III.

Al treilea însoțitor al nostru trebuie să fie dragostea. Fără dragoste nici nu se poate închipui o împăcare cu Dumnezeu. Dacă păcătosul nu-și bate capul cu Dumnezeu, dacă nu-i stăpânit de dorul de a plăcea lui Dumnezeu, dacă nu dorește să muncească pentru Dumnezeu nici să se țină de Dumnezeu... cum poate nădăjdui iertarea din partea lui Dumnezeu? Dacă păcătosul socotește că nu are nimic de a face cu Dumnezeu, dacă socotește pe Dumnezeu ca și pe un strein față de el, ca și pe unul care stă departe și nu-și bate capul cu lucrurile lui de sigur nu se va întoarce nici nu va dobândi iertarea păcatelor. Mintea unui astfel de om este cu totul încălțită. El pe Dumnezeu nu-l iubește, de El nu se teme, nici nu-L recunoaște de Făcătorul său. Dumnezeu nu are nici un loc în vieața unui astfel de om. Se prea poate că un astfel de om nu va tăgădui

că este Dumnezeu. Va zice că el știe și crede că este Dumnezeu. Dar ce folos pentru el toate acestea? Știința și credința lui nu-i va fi de nici un folos. Sf. Augustin ne dă următoarea învățătură: »credința creștinului trebuie să fie împreună cu dragoste; diavolul încă are credință, însă fără dragoste.« Pentru ce-i de lipsă dragostea? Fiindcă dragostea înduplecă păcătosul la pocăință, fiindcă, după cuvântul sf. Scripturi tare este ca moartea dragostea (Cant. 8, 6). Să fim numai cu băgare de seamă la vieța de toate zilele. Ce face și ce poate face dragostea pământească. La ce nu se supune omul pentru a-și îndestuli ambiția, pofta trupească sau dorul de răzbunare! La ce primejdii nu se expune. Ce greutatea înfruntă. Câte piedeci înlătură. Dar ce va face, de ce va fi în stare să facă dragostea dumnezească în inima păcătosului, el va simți cele mai amare dureri pentru greșelile de care s'a făcut vinovat.. el va rupe cu mână tare toate legăturile păcatului, și cu inima înfrântă va cerși de sus mila și dar. El va fi mai îngrabă gata să moară decât să mai vatăme pe Dumnezeu.

Minunată pildă ne dă în privința asta Maria Magdalena. Ea se smulge din legăturile păcătoase, părăsește tovarășii de păcătoșenie, și aleargă la Isus. Pe Mântuitorul îl află în casa unui fariseu. Era invitat la masă, unde erau adunați mulțime de oaspeți. Ce face ea? Fără să-și bată capul cu judecata aspră pe care o rostesc în gândul lor cei de față, se aruncă la picioarele lui Isus, cu lacrimile ochilor ei îi spală picioarele, cu părul capului i-le șterge, neconținut le sărută, până aude desprinzându-se de pe buzele Lui dumnezești cuvintele: »Iartă-ți-se păcatele.«

Toți avem pe suflet greul păcatului. Toți ne-am abătut, împreună netrebnici ne-am făcut. Vrem să ne întoarcem? Vrem să ne împăcăm cu Dumnezeu vătămat prin păcate? Vrem să dobândim iertare? Să ne apropiem de Domnul cu credință, nădejde și dragoste. El ne va fi primi și vieța veșnic fericită o vom dobândi. Amin.

Dumineca X-a după Rusalii

CUM NE PUTEM APĂRA ÎMPOTRIVA DIAVOLULUI?

Domnul nostru Isus Hristos în muntele Taborului s'a schimbat la față. Martori ai schimbării Lui la față au fost trei dintre ucenicii Lui, anume: Petru, Iacob și Ioan. După ce s'au depărtat Moise și Ilie, cu cari a stat de vorbă Isus când pe munte se schimbase la față, Isus spune celor trei învățăcei să nu vorbească despre acest lucru până se va scula din morți. Pogorîndu-se la ceilalți ucenici, iată că aduc la Mântuitorul pe un lunatic, care rău pătimea, căci de multe ori cădea în foc și de multe ori în apă. Tata celui lunatic se roagă de Mântuitorul, zicând: »Doamne fie-ți milă de mine« și se plânge că și-a dus fiul la ucenici ca să-l scape de sub puterea diavolului, dar aceia nu i-au putut ajuta. Mântuitorul ceartă duhul necurat, care se îndepărtează, »și s'a tămăduit pruncul dintru acel ceas«, cum zice sf. Evanghelie.

În cuvântarea pe care am ținut-o în a patra duminică a postului mare din acest an v-am arătat că diavolul se străduiește să ne facă nefericiți atât vremelnic, cât și pentru toată veșnicia. V-am arătat că el vatămă pe oameni în bunurile, în trupurile și vieța lor. V-am mai arătat că el se străduiește să facă pe oameni să-și piardă sufletele.

De data asta, cu ajutorul lui Dumnezeu, mă voiu strădui să vă arăt cum ne putem apăra împotriva diavolului, ce trebuie să facem pentru ca toate străduințele diavolului să rămână străduințe zădarnice, să nu ne poată strica.

L

Pentru ca toate atacurile, toate străduințele diavolului de a ne duce osândă să rămână zădarnice trebuie să deprindem întâiu și mai întâiu rugăciunea. Mântuitorul era în grădina

Getsimani, în preajma izbăvitoarelor patimi. În repetite rânduri trage apostolilor luarea aminte la rugăciune: în vremuri de ispită »priveghiați și vă rugați«, zice Domnul, »ca să nu intrați în ispită«. Ispitele vin. În lupta ce trebuie să ducem împotriva lor vom răzbi numai cu ajutorul darului dumnezeesc. Pentru ca să dobândim acel dar trebuie să-l cerem. Dacă-l cerem îl dobândim, iar cu ajutorul darului răzvim și față de cele mai înverșunate ispite. Ce putere are rugăciunea împotriva diavolului ne arată atât de lămurit istoria lui Tobia cel tinăr. El merge să ia de soție pe Sara, fata lui Raguil. Aceasta însă era cuprinsă de un duh necurat, care omorise șapte bărbați ai ei... unul după altul. Raguil se temea să-i deie pe Sara de soție, ca nu cumva și pe Tobia (Tovit) să-l ajungă aceeași soarte, ca și pe ceialați bărbați ai ei. Dar Sara și Tobia au recurs la rugăciune și au rămas statornici în ea trei zile, și iată că diavolul nu i-a putut face nici un rău. (Tobia 8). Insuși Domnul ne spune în sf. Evanghelie de astăzi că acest fel, adecă diavolul, se scoate numai cu rugăciune și cu post.

La fel au învățat și sfinții părinți. Voiu aminti numai pe sf. Ioan Gură de aur, care ne învață, că: »răgnetul leului nu alungă fiarele sălbatice așa de tare, cum alungă rugăciunea duhurile cele rele«.

Poate va întreba cineva că ce fel de rugăciune trebuie să zicem în vreme de ispită? Nu are de face, ce rugăciune zicem. Putem zice ori ce rugăciune, fiindcă toate rugăciunile sunt bune, dacă le zicem cu smerenie, cu evlavie și cu deplină încredere.

Împotriva atacurilor duhurilor necurate este de mare ajutor semnul sfintei cruci. Sf. Ioan Gură de aur zice: »Noi tremurăm din greu când ne uităm la locurile unde au fost omorâți niște răufăcători, cât de înfricat trebuie să fie diavolul când vede crucea, unealta care l-a rănit de moarte. Abia aruncă o privire asupra acestui semn (al crucii) și plini de frică și cutremur o iau la fugă«.

Un alt bun mijloc împotriva atacurilor diavolului este chemarea într'ajutor a numelui preasfânt alui Isus. Nenumărați creștini, cari au chemat numele lui Isus, au scăpat nu numai de rele vremelnice pricinuite de diavoli, ci chiar și de ispitele lor. »In numele meu draci vor scoate«, zicea Mântuitorul: Adevărul acestor cuvinte s'a dovedit pe deplin.

Un alt mijloc de mare folos împotriva atacurilor diavolului este apa sfințită. Sf. Tereza zice: »Pentru a alunga dururile necurate așa încât să nu se mai întoarcă nimic nu-i mai de folos ca apa sfințită«. Mare trebuie să fie puterea apei sfințite. Tot sf. Tereza zice: »Asta nu-i numai închipuire, eu am experiat-o de multe ori«. Un preot misionar din China, unde între păgâni sunt mulți cuprinși de diavolul, ne spune că prin stropirea cu apă sfințită de obicei scapă de diavolul.

În sfârșit un mijloc, amintit chiar de Domnul nostru Isus Hristos este postul, ajunul. Chinuindu-ne din dragoste față de Dumnezeu trupul prin posturi și ajunuri, alungăm pe diavolul, care își găsește un lăcaș potrivit într'un trup prea nutrit și din cale afară îngrijit.

II.

Pentru ca toate atacurile diavolului asupra noastră să rămână zădarnice trebuie să ne împotrivim cu stăruință. Dacă ne luăm la luptă cu un om, dacă acela e mai isteț la bătaie și mai tare, toată împotrivirea noastră va fi zădarnică. Ne va bate. Dar dacă vine împotriva noastră diavolul atârnă dela noi ca să-l batem, ori cât de mare e puterea lui și ori cât de isteț ar fi. Pentru ce? Pentru că împotriva diavolului nu luptăm singuri, ci Dumnezeu cel atotputernic luptă în noi și alături de noi și ne ajută la biruință. Despre acest ajutor vorbește sf. apostol Pavel, când în scrisoarea către Filipeni zice: Toate le pot în Hristos, celce mă întărește (4, 13). Pilde pentru a dovedi acest adevăr avem destule în viețile sfinților. Sf. Justina, când a primit legea creștină a făcut vot că va trăi în feciorie. Un tânăr

păgân, cu numele Aglaides a încercat pe toate căile s'o poată face să se mărite după el. Dar totul a fost zădarnic. Atunci tinărul se duse la un vrăjitor pentru ca acesta cu ajutorul diavolului s'o facă să se mărite. Vrăjitorul rugă puterile întunecului, cari o ispiteau ziua și noaptea cu toată tăria.

Justina a trebuit să îndure multe din partea diavolilor, dar a rămas statornică până în sfârșit. Ea neconținut s'a rugat, a ajunat, a chemat în ajutor numele lui Isus și a Mariei, se însemna cu semnul crucii, și iată dela o vreme ispitele au încetat. Diavolul a spus vrăjitorului că Justina era creștină și că el (diavolul) nu are putere asupra creștinilor cari luptă cu îndârjire și au încredere în Dumnezeu. Vrăjitorul a cărui nume era Ciprian, s'a încreștinat și deodată cu Justina s'a învrednicit să aibă parte de mucenicie.

Sunt unii creștini cari au obiceiul să atribuie: diavolului păcatele de care s'au făcut vinovați, zicând: »diavolul m'a făcut să fac lucrul cutare«. Aceste cuvinte nu au nici un temei, nu sunt adevărate. Dacă nu ar fi ascultat de diavolul nu ar fi căzut în păcat. »Diavolul este ca un câne legat, zice sf. Augustin, care nu poate mușca pe nime, dacă nu se apropie de el«. Da, el poate lătra, își poate arăta dinții, poate mârâi, dar nu ne poate mușca, fiindcă poate merge numai până unde ajunge lanțul. Arată-i crucea și el va sbura înapoi în focul iadului«. Tot sf. Augustin mai zice: »Un dușman vechiu este tare față de ceice îl simpatizează, dar e slab față de ceice i-se împotrivesc. Dacă tu te învoiești la îndemnurile lui (diavolului) nu-l mai poți îmblânzi cum nu poți îmblânzi un leu, dar dacă te împotrivești, îl poți călca în picioare ca pe o furnică«.

Și noi putem să fim ispitiți de diavolul. Ce vom face? Copilul cel mic, dacă se vede primejduit de ceva ori de cine va aleargă la tatăl său sau la mamă-sa, ori cel puțin strigă după ajutor. Fă la fel. Insemnează-te cu semnul sfintei cruci, chiamă într'ajutor numele preasfânt alui Isus și a Mariei, ține la casă totdeauna apă sfințită și te stropește cu ea, și încunjură cu tot-

deadinsul păcatele și prilejurile păcătoase, și mai ales păcatul necurăției, ferește-te de sudalme și blesteme și Dumnezeu te va ajuta, iar diavolul nu-ți va putea strica nimic. Amin.

Adormirea Maicii Domnului

MOARTEA PREACURATEI FECIOARE ESTE FERICITĂ DACĂ SOCOTIM CE PRIMEȘTE DUPĂ MOARTE

Astăzi sf. Biserică prăznuște adormirea Preacuratei Fecioare Maria, mama Mântuitorului și Răscumpărătorului lumii Hristos. Când se vorbește despre adormirea Preacuratei trebuie să înțelegem moartea ei și trecerea din aceasta Vale a plângerii în împărăția fericirii veșnice. Spiritul cel sfânt alui Dumnezeu zice despre cei morți: »fericiți cei morți în Domnul... ca să se odihnească de ostenelele sale, iară faptele lor vor merge cu ei« (Apoc. 14, 13). Dacă se potrivesc aceste dumnezeiești cuvinte ori cărui muritor care a trecut la veșnice »în Domnul,« cu cât mai vârtos se potrivesc Preacuratei Fecioare Maria, care era curățenia întrupată, vasul ales, pe care Părintele ceresc l-a ales pentru ca în sânul ei preacurat să se zămislească, și să petreacă nouă luni. Acela, despre care însuși Părintele ceresc zicea: »acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit.« Fericită este Preacurata nu numai fiindcă părăsește o vieță pământească plină de dureri și necazuri, nu numai fiindcă părăsește o vieță petrecută în cea mai mare curățenie și sfințenie, despre ce v-am vorbit altă dată (vezi C. A. 1940 pag. 303-307) ci și fiindcă din aceasta Vale a plângerii ea trece în ceriuri, unde de atunci și până astăzi a gustat, și de acum și până în

vecie va gusta bucuriile acelu loc în cea mai îmbelșugată măsură.

Despre acesta am să vă vorbesc de data asta.

I.

Preacurata Feciocră Maria este fericită pe urma faptului că prin moarte a trecut în ceruri, în raiu. Din viețile sfinților citim că o mare sfântă, cu numele sf. Ecaterina de Siena, într'o bună zi căzu în extaz. Dumnezeu a învrednicit-o să-i trimită o rază din mărirea cerească. Când și-a revenit a spus soațelor sale că ea a văzut: »lucruri minunate.« Soațele ei au stăruit să spună ce lucruri minunate a văzut. Atunci ea a zis: »M'aș face vinovată de o mare greșală, dacă aș încerca să descriu ce am văzut, fiindcă cuvintele omenești nu sunt în stare să cuprindă prețul și frumuseța bogățiilor din raiu.« Sfânta avea dreptate. Bucuriile raiului sunt așa de mari, încât mintea omenească nu le poate înțelege, iar limba omenească nu le poate prinde în cuvinte, după cum mărturisește și marele apostol al neamurilor zicând: »ochiul nu a văzut, și urechea nu a auzit, și la inima omului nu s'a suit, ce le-a gătit Dumnezeu celor ce-l iubesc« (Cor. 2, 9). Ce sunt bucuriile și plăcerile pe care omul le-a gustat ori le va gusta vre'odată, în asemănare cu bucuriile raiului? Toate acestea nu sunt altceva, decât un fir de nisip în asemănare cu globul pământului... o nimica. În raiu nu-i nimic ce ne-ar putea supăra ori neîndestuli. În raiu nu sunt cunoscute lacrimile. »Acolo Dumnezeu va șterge toată lacrima dela ochii lor, și moartea nu va fi mai mult; nici jale, nici strigare, nici durere nu va fi mai mult« (Apoc. 21, 4). Acolo vor fi numai bucurii, cari îndestulesc pe deplin. Acolo vom avea tot ce dorește inima, așa că plini de bucurie vom striga: O cât sunt de iubite corțurile tale, Doamne al puterilor! Și ce-i mai mult! Aceasta bogăție de fericire va ține pentru totdeauna. Și să ne însemnăm bine. Tocmai fiindcă este veșnic, este raiul ceea ce este.

Și iată că acest raiu cu negrăitele sale bucurii își deschide porțile pentru ca să primească pe Preacurata Fecioară. Ea zace pe patul de moarte. Flacăările dragostei dumnezeiești i-au fost mistuit puterea de viață. Câteva clipe și din Valea plângerii iată-o trecută în Ierusalimul ceresc. Cine ar putea cuprinde în cuvinte mângăierea pe care o simte inima ei în aceste clipe? Câtă bucurie, când vede că după sfârșitul vieții ei pământești este răsplătită cu atâta dărnicie pentru râvna ei în slujba Domnului. Cu câtă dragoste privește ea la Isus, care cu tot focul dragostei inimii sale dumnezeiești îi zice: »Scoală-te, vino iubita mea, frumoasa mea, porumbața mea« (Cant. 2, 10).

II.

Preacurata este fericită pe urma faptului că prin moarte a trecut la ceruri, unde gustă bucuriile în cea mai bogată măsură. Pământul, pe care trăim nu a văzut nici odată o ființă așa sfântă ca Mama lui Dumnezeu. Vor trece veacuri după veacuri, dar o ființă asemenea ei în sfințenie nu va vedea. Ea a slujit lui Dumnezeu din cea mai fragedă vârstă a copilăriei cu cea mai desăvârșită credință, iar în cursul vieții ei pământești nu a fost nici o clipă, pe care ea să n'o fi petrecut în deprinderea virtuților. Adevărat că sfinții au ținut toate poruncile lui Dumnezeu și doreau să deprindă toate virtuțile, dar ei au excelat, s'au distins numai în deprinderea uneia sau alteia dintre virtuți. Dar nu așa stă lucrul cu Preacurata Fecioară. Ea era »plină de dar,« cum zicea arhanghelul, și tocmai pentru aceea a deprins toate virtuțile în aceeași vreme și în deprinderea fiecăreia a ajuns la cel mai înalt grad de desăvârșire. După cum ne asigură sf. Alfons »Ea era un apostol pentru apostoli, ea era regina mucenicilor, fiindcă a trebuit să sufere mai mult decât toți mucenicii împreună socotiți; ea stătea în fruntea fecioarelor; ea era o pildă pentru cei căsătoriți; ea întrunea cea mai desăvârșită nevinovăție cu cea mai completă mortificare, iar în inima ei erau îngămădite cele mai eroice virtuți,

pe care le-a deprins vre'odată vr'un sfânt pe pământ. Fiindcă în ea erau unite toate darurile, prerogativele și vredniciile tuturor sfinților, sfințele scripturi zic despre ea: »Înainte a stătut împărăteasa deadreapta ta, în haină aurită îmbrăcată, împodobită« (Ps. 44, 11).

Fiindcă Maria întrece pe toți aleșii în virtute și sfințenie este ușor de priceput că a fost răsplătită cu mai multă dărnicie decât toți sfinții, fiindcă, după cuvântul sf. apostol Pavel, »celce seamănă din belșug, din belșug va și secera« (2 Cor. 9, 6). Maria este Împărăteasa ceriurilor, deci se bucură de fericire în mai mare măsură decât toți îngerii și sfinții. »Precum la răsăritul soarelui lumina lunii și a stelelor se pierde cu totul, tot așa Maria întunecă strălucirea îngerilor și a sfinților în ceriuri în așa măsură, încât abia îi mai observăm« zicea sf. Petru Damian. Maria în ziua morții sale poate să spună cu mai multă căldură cuvintele: Mărește sufletul meu pe Domnul și s'a bucurat spiritul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu, că a căutat spre umilința servitoarei sale, că iată de acum mă vor fericii toate neamurile.« (Lc. 1, 46-48) Astăzi Preacurata își face intrarea în bucuriile raiului și va stăpâni acolo ca Împărăteasa ceriurilor și a sfinților pentru toată veșnicia. Astăzi nu mai este neam pe pământ, care să nu zică Preacuratei »Binecuvântată.« Astăzi ori unde, pe întreg rotogolul pământului, e cunoscut și închinat Isus Hristos este cinstită și Preacurata Lui Mamă. Milioane și milioane de creștini zi de zi și ceas de ceas o numesc Mama îndurărilor și binecuvântată între femei. Astăzi milioane de milioane de creștini zi de zi și ceas de ceas cerșesc ocrotirea și mijlocirea Preacuratei în viață și în ceasul morții.

Să ne bucurăm și noi cu mare bucurie fiindcă Preacurata este laudată și preamărită. Să ne punem sub ocrotirea ei rugându-o să ne mijlocească o moarte bună. Să ne străduim din toate puterile a încunjura păcatul, fiindcă, după cuvântul Domnului »moartea păcătosului este rea.« Dacă am avut nefericirea să ne depărtăm de Domnul prin păcatele noastre, să rugăm pe

Preacurata să ne câştige darul întoarcerii, pentru ca după o viață cu adevărat creștinească să avem parte de o moarte creștinească și așa să putem ajunge să vedem pe Preacurata pe scaunul Ei de Împărăteasă a ceriurilor pentru toți vecii. Amin.

Dumineca XI-a după Rusalii

STĂPÂNUL MILOSTIV, SLUGA NEMILOSTIVĂ. OMILIE

Apostolul Petru se apropie odată de Mântuitorul și-L întreabă, zicând: «Doamne, de câte ori îmi va greși fratele meu, și-l voi ierta? Până de șapte ori?» Isus îi răspunde: »Nu-ți zic până de șapte ori, ci până de șaptezeci de ori câte șapte«, adică de nenumărate ori. Pentru ca să arete, că suntem datori să iertăm ori de câte ori vom fi fost vătămați, Isus spune pilda, pe care ați auzit-o din sf. Evanghelie de astăzi. Isus aseamănă împărăția ceriurilor cu un împărat care își trage socoata cu slugile sale. Află că un slugă îi datorează cu 10 mii de talanți, o sumă nespus de mare, după banii noștri. Fiindcă nu are cu ce plăti poruncește să fie aruncat în închisoare. Sluga se roagă să-l îngăduie, căci o să-i plătească. Stăpânul îi iartă datoria.

Se întâmplă că ieșind sluga aceea dela împăratul, întâlnește un datorăș al său. Acesta îi era dator cu o sumă mică, neînsemnată. Il silește să-i plătească, dar fiindcă nu are cu ce, acesta se roagă să-l mai îngăduie și-i va plăti. Dar sluga fără milă, nu-i dă răgaz ci-l aruncă în temniță. Aud cealalți servitori. Merg și se plâng stăpânului. Auzind despre acest lucru stăpânul, îl pedepsește cu aceea că-l aruncă într'o temniță mai

grea până ce-și va plăti toată datoria. Și închee Mântuitorul, zicând: »Așa va face și vouă Tatăl meu cel ceresc de nu veți ierta fiecare din inimă fratelui său greșalele«.

De data asta vom cumpăni purtarea plină de milostivire a omului împărat față de sluga sa.

Asemănatu-s'a împărăția cerurilor omului împărat care a vrut să ia seama slugilor sale. »Impărăția cerurilor« din aceasta pildă înseamnă împărăția lui Dumnezeu pe pământ, adică Biserica așezată de Isus Hristos. »Omul împărătesc«, este Dumnezeu. »Slugile« sunt oamenii. »Seama«, pe care s'o ia cu slugile este »socoteala«, la care chiamă Dumnezeu pe oameni atât până sunt în viață, cât și după moarte. Aici trebuie să înțelegem, mai ales judecata care are loc până suntem în viață. Aceasta judecată este o judecată străbătută de milă. Dumnezeu ne chiamă să dăm seama prin glasul din lăontru, prin glasul conștiinței, prin cuvântul Lui dumnezeesc, pe care ni-l face cunoscut pe deosebite căi: prin întâmplările vesele ori triste, de cari avem parte în cursul vieții, și mai ales prin sf. mărturisire, când ne examinăm conștiința și când preotul ne trage luarea aminte la greutatea păcatelor noastre. Toate acestea sunt judecați de milostivire pline, fiindcă prin ele Dumnezeu nu vrea altceva decât să ne facă să ținem pocăință și să ne mântuiască sufletele de pierzare.

Și începând a lua seama, i-au adus un datornic cu zece mii de talanți. Datoria aceasta după banii noștri înseamnă o foarte mare sumă de bani, multe, foarte multe milioane de penghei. A ajuns dator parte prin nedreptățile săvârșite, parte prin purtarea cu negrijă în slujba sa. Sluga cu o datorie atât de mare înfățișează omul, ne înfățișează pe noi încărcăți cu păcate. Fiecare păcat, este o datorie față de Dumnezeu, fiindcă prin aceea că păcătuim cinstea, dragostea și ascultarea cu cari datori suntem lui Dumnezeu, care este Creatorul, Susținătorul și Răscumpărătorul nostru. Dacă am vătămat pe Dumnezeu suntem datori la o anumită reparație, să-i dăm anumită satisfacție.

Dar păcatul este o foarte mare, într'un anumit înțeles, o datorie nemărginit de mare, fiindcă prin el se vatămă Dumnezeu, Stăpânul cel nemărginit de mare. Dacă luăm în socoteală că și numai un singur păcat, fie acela chiar și numai păcat ușor, este o datorie nemărginit de mare, ce datorie avem față de Dumnezeu, când ne gândim, că L-am vătămat zi de zi, ceas de ceas, de atâtea ori cu fapta ori prin întrelăsare, cu gândul, cu dorința, cu vorba.

Și neavând el ce să dea, a poruncit domnul să-l vândă pe el și pe femeia și pe pruncii lui și toate câte avea, și să plătească. Prin aceste cuvinte Mântuitorul arată cum se aranjau lucrurile de felul acesta în legea veche. După rânduelile legii vechi, dacă un datornic nu-și plătea, ori nu era în stare să-și plătească datoria, creditorul avea dreptul să-l vândă pe el, soția și pruncii și tot ce avea, până se plătea datoria. Fiindcă sluga nu a fost în stare să-și plătească datoria, stăpânul avea tot dreptul să se folosească de rânduelile legii. Să ne gândim la noi. Noi suntem niște făpturi mărginite. Păcatele noastre au o răutate nemărginită. Urmarea e că nu suntem în stare să facem din destul dreptății dumnezești. Ba și mai mult. Până suntem sub greul păcatului, chiar și faptele noastre bune sunt lipsite de vrednicie înaintea lui Dumnezeu, deci nu putem face din destul. Ba și mai mult. Tot ce facem pentru Dumnezeu este o datorință și chiar pentru aceea nu-i o facere din destul pentru păcate. Așa că dacă Hristos nu ar fi făcut din destul pentru păcatele noastre am fi rămas datori lui Dumnezeu pentru totdeauna, deci ne-ar fi așteptat osânda veșnică. Câtă mulțumită datorăm lui Isus Hristos pentru că ne-a răscumpărat, iar prin darul său ne-a dat modru ca să facem din destul dreptății dumnezești pentru păcate, iar prin pocăință să putem șterge chiar și pedepsele vremelnice.

Deci căzând sluga cu fața la pământ, i-se închină zicând: Doamne, mai îngăduiește-mă și-ți voi plăti toate. Se vede că sluga nu-și prea bătea capul cu datoria pe care o avea față

de omul împărătesc. Abia când vede că e în primejdia de a fi vândut el, soția, pruncii și tot ce avea, își dă seama de starea tristă în care se află, deci se aruncă la picioarele stăpânului și cere răbdare și îngăduire până va plăti. La fel fac cei mai mulți păcătoși. Ei trăiesc ani dearândul fără să-și aducă aminte de Dumnezeu și veșnicie și îngrămădesc păcate peste păcate fără să se gândească la pocăință și întoarcere. Abia când Dumnezeu trimite pedepse asupra lor își deschid ochii, încetează a mai păcătui și se gândesc la întoarcere. Sfintele scripturi ne arată o mulțime de pilde de felul acesta. Regele Manase a dus o vieată păcătoasă timp îndelungat. Ajunge în prinsoare, ajunge prinzioner. Își dă seama de starea în care ajuns și ține aspră pocăință. Fiul rătăcit se întoarce la casa părințească numai după ce a ajuns în cea mai mare lipsă și cea mai neagră mizerie. Vedem deci că suferințele ce vin asupra păcătoșilor sunt darul lui Dumnezeu, și de cele mai multe ori mijloace, de cari se folosește Domnul pentru a-i scăpa de osândă.

Și milostivindu-se domnul de sluga aceea, l-a slobozit și i-a iertat toată datoria. Cât de ușor se milostivește Domnul, dacă cerem îndurarea Lui. Dacă luăm în șocoteală păcatele noastre, trebuie să recunoaștem că numai îndelungă răbdarea lui a făcut că încă nu suntem între cei osândiți. Sf. credință ne învață că îngerii au fost aruncați în iad îndată ce au păcătuit. Și iată că noi, cari de atâtea ori ne-am făcut vrednici de osândă, mai trăim, suntem încă în vieată și putem munci pentru mântuirea noastră. Când și cum vom putea mulțumi lui Dumnezeu îndeajuns pentru atâta milostivire arătată față de noi?

Îți voi plăti totul, zice sluga, către omul împărătesc. Așa ar trebui să zică fiecare dintre noi. Toți suntem datori lui Dumnezeu. Avem datorie atât de mare, căci L-am vătămat de atâtea ori și atât de greu prin păcatele noastre. Știm prea bine că nu suntem în stare să facem din destul pe deplin pentru păcatele noastre, dar pentru aceea nu trebuie să stăm cu mâinile în sân, ci trebuie să facem ce putem și cum putem. Dar vai! Suntem

așa nepăsători, atât de întârzielnici întru împlinirea acestei datorii. Cât suntem de trândavi întru deprinderea faptelor de pocăință! Ne mărginim la canonul pe care-l primim în sf. Taină a spovedaniei, crezând că prin asta am aranjat totul. Nu facem aici pocăință? Va trebui să plătim mai scump în locul curățitor. Drept aceea să ne hotărîm ca în fiecare zi să facem ceva faptă de pocăință, și în mod deosebit să purtăm cu răbdare, fără murmur, fără cărtire suferințele pe care bunul Dumnezeu ni le trimite ca un fel de pocăință pentru păcatele noastre. Amin.

Dumineca XII-a după Rusalii

DESPRE SGÂRCENIE

Din sf. Evanghelie de astăzi vedem că odată s'a apropiat de Mântuitorul un tînăr, care-L întreabă ce trebuie să facă pentru ca să dobîndească viața de veci. Isus îi zice: »dacă vrei să întri în viață, ține poruncile.« Tînărul se interesează cari sunt poruncile pe care trebuie să le țină. Isus îi răspunde: »Să nu ucizi, să nu curvești, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, cinstiți pe tatăl și pe mama ta, și să iubești pe aproapele tău, ca pe tine însuți.« Atunci tînărul zice: »Toate acestea le-am păzit din tinerețile mele, ce-mi mai lipsește?« Isus vede că are de a face cu unul, care ar dori să ajungă la un mai înalt grad de desăvârșire decât oamenii de rând, pentru aceea îi zice: »De vrei să fii desăvârșit, mergi, vinde-ți averea și o dă săracilor, și vei avea comoară în ceriu, și vino după mine.« Tînărul însă în loc să primească sfatul Mântuitorului se ia și se duce și încă cuprins de mare întristare. Pentru ce? Ne spune sf. Evanghelie. »Pentru că avea avuții multe.«

Nefericitul de el. Era tânăr încă, dar era cuprins de o boală grea, era cuprins de sgârcenie. Se lega mai tare de avuțiile lui, decât de Isus Hristos. Sf. Evanghelie nu pomenește nimic despre acest lucru, dar e cu greu de crezut că s'a mântuit, fiindcă sgârcenia este un păcat greu, care duce multe suflete pe calea pierzării, pentru ca la urma urmelor să ajungă în locul de osândă.

Sgârcenia este unul dintre păcatele despre care cuvântul scris al Domnului ne spune că închid pentru om porțile împărăției ceriurilor. Nimic nu-i mai rău decât sgârcitul, zice Domnul, căci unul ca acela și sufletul și-l face de vânzare. »Cât de anevoie vor intra în împărăția lui Dumnezeu ceice au avuție. Mai ușor trece funia corabiei prin urechile acului: decât bogatul să intre în împărăția lui Dumnezeu,« zice Domnul (Mc. 10, 24-25). Nime să nu se smintească la auzul acestor cuvinte, fiindcă sunt prea adevărate. E mai pe sus de ori ce îndoială, că nime nu se poate mântui fără credință, nădejde și dragoste. Dar oare găsim aceste virtuți la sgârciți? Nu le găsim chiar de loc. Ori dacă tocmai le găsim sunt în așa măsură slabite, încât nu mai dau ori abia mai dau semne de viață.

Sgârcitul nu are credință. O știm cu toții că credința este aceea care ne arată pe adevăratul Dumnezeu, singurul căruia se cuvine închinăciune. Credința ne arată pe Dumnezeu, binele nostru cel mai mare, singurul pe care trebuie să-l iubim. Sgârcitul însă își află pe Dumnezeul său în bani, deci banului se închină, pentru aceea zice prorocul Osie: »m'am îmbogățit, aflatumi-am odihnă mie« (12, 8). Sf. apostol Pavel încă numește sgârcenia »închinăciune idolească«, fiindcă între închinătorul de idoli și sgârcit este o singură deosebire, și anume: până când închinătorul de idoli din aur și argint își face chip la care se închină, în aceeași vreme sgârcitul se închină la aurul și argintul făcut ban. Deși nu se poate zice că sgârcitul își pierde credința dintr'odată, nu putem tăgădui că și-o pierde pe încetul, dar cu cât mai încet cu atât mai sigur. Și iată pentru ce. Sgârcitul își trăiește traiul după cum îi spune acest păcat.

Evanghelia îi spune că »fericiți sunt cei săraci.« Sgârcitul dimpotrivă pe săraci îi socoate de cei mai nefericiți oameni. Evanghelia zice »vai vouă bogaților, pentru că vă luați (aici pe pământ) mângăierea,« dar sgârcitul dorește noroc, dorește câștig și se bucură așa de mult dacă poate câștiga ceva. Uitați-vă cum se gândesc de obicei oamenii din aceasta lume. Dacă trebuie să deie, să jertfească ceva pentru mai mare mărirea lui Dumnezeu, pentru ajutorarea aproapelui, pentru împodobirea bisericii... ce zic? Oare nu-i auzi zicând, ca oarecând Iuda: »pentru ce aceasta pagubă?« Din sfintele scripturi știm că fariseii nu au voit să creadă în Isus, și și-au bătut joc de învățătura lui fiindcă »erau iubitori de argint,« cum zice sf. evangelist (Luca 1, 14). Fost-au și de aceia, cari au avut fericirea să ajungă la dreapta credință, dar s'au lăpădat de ea, și au pierdut-o, fiindcă, după mărturisirea sf. apostol Pavel »rădăcina tuturor relelor este iubirea de argint, pe care unii pofțindu-o, au rătăcit dela credință« (1 Tim. 6, 10). Ce s'a întâmplat pe vremea sf. Pavel, se întâmplă prea adeseori și în zilele noastre.

Sgârcitul nu are nădejdea creștinească. Cum ar putea să aibă ceea ce nu crede? Dacă ar crede că adevărata bogăție sunt bunurile cerești, de sigur s'ar strădui să le câștige. Dar cum să se gândească sgârcitul la împărăția ceriurilor, dacă el fericirea și-o caută aici pe pământ? »Cel ce este din pământ, din pământ este, și din pământ grăiește,« zice Mântuitorul (Io. 3, 31). Adevăratul creștin nădăjduiește bunurile cerești și veșnice, sgârcitul însă caută cele pământești și trecătoare. Creștinul cel bun își pune nădejdea în cele nevăzute și spirituale, sgârcitul dorește numai cele văzute, lucrurile materiale, pe care le poate prinde cu mâna. Acestea îi leagă inima în așa măsură, încât nu are nici un simț pentru cele mai înalte, pentru cele cerești cari nu-l interesează. »Căci ceice vor să se îmbogățească, scrie sf. apostol Pavel, cad în ispită, și în cursă și în poftă multe nebune și vătămătoare, cari îi cufundă pe oameni în moarte și pierire« (Tim. 6, 9). »O moarte! Cât de amară este

pomenirea ta omului celui ce care pace întru avuțiile sale (Sirah 41, 1). Cum ar putea nădăjdui sgârcitul dela Dumnezeu după moarte fericirea cerească, dacă fericirea și răsplata și-a dorit-o pe pământ? Când se va prezenta sgârcitul în ziua cea de apoi înaintea dreptului judecător, de sigur va auzi de pe buzele lui cuvintele pe care le-a zis Avram bogatului din sf. Evanghelie: »Fiule, aduți aminte că ți-ai luat cele bune« după care ai alergat și pe care le-ai dorit, le-ai luat »în vieță,« pe pământ.

În sfârșit, *în sgârcit nu-i nici iubire față de Dumnezeu, nici față de oameni.* Insuși Domnul ne spune: »unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră« (Mt. 6, 21). Cum poate să iubească pe Dumnezeu acela, a cărui inimă este cu totul legată de comori pământești. Sgârcenia este »iubire de argint,« cum o numește sf. Pavel. »Iubirea de argint« este potrivnică dragostei față de Dumnezeu. Cu cât cuprinde iubirea de argint mai mult inima, care oftează numai după lucrurile vremelnice, lucruri lumești, cu atât mai puțin poate găsi loc în aceea inimă Dumnezeu. Dacă sgârcitul nu are loc în inima sa pentru Dumnezeu, cu atât mai puțin va avea pentru aproapele. Pe săraci și pe cei lipsiți îi urgisește. După cum dragostea este gata să deie altora, să ajutore pe altul, tot așa sgârcitul caută să țină totul pentru sine, din toate să tragă folos. Dragostea uită de sine pentru ca să se îngrijească de altul, sgârcitul își bate capul numai cu ale sale și nu-l doare capul de lipsurile altora. De câte ori apucă sgârcitul pe căi greșite? De câte ori se atinge de bunul altuia? De câte ori se face vinovat de a lua dela altul pe nedreptul? Și apoi ce credeți: va ține sgârcitul pocăință? Nu va ține, fiindcă arareori se întâmplă ca sgârcitul să recunoască că-i sgârcit. Alte păcate, după cum înaintea omul în vârstă, se pierd, oarecum ele îl părăsesc. Dar cu sgârcenia lucrul stă cu totul altcum. După cum înaintea în vârstă omul așa crește în el și sgârcenie. Pentru aceea zicea sf. Ioan Gură de aur, că sgârcenia este cea mai rea patimă, un fel de boală ce nu se vindecă.

Sgârzenia a fost rea totdeauna. În toate vremurile a dus numai la rău. Astăzi când lipsurile sunt mai multe și prilejurile de a ajuta pe alții mai dese când dragostea față de aproapele trebuie deprinsă mai mult ca ori și când să ne ferim de aceasta boală ca de slujba fără plată. Să nu uităm că va fi mai ușor de dat seamă înaintea lui Dumnezeu de prea mare dărnicie, decât de sgârzenia, fie aceea cât de mică. Amin.

Tăierea capului

sf. Ioan Botezătorul

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PĂCATUL NECURĂȚIEI

Sf. Biserică prăznuiește astăzi un lucru, care trebuie să umple de groază sufletul ori cărui creștin. Prăznuim tăierea capului sf. Ioan Botezătorul. Că cine a fost Ioan Botezătorul o știe fiecare creștin. El a fost vasul ales alui Dumnezeu, feciorul preotului Zaharie și a soției sale Elisaveta, care era înrudită deaproape cu Preacurata Fecioară. Acest prunc a fost sfințit încă în sânul mamei sale. Venit în lume a dus o viață de neșpus de aspră pocăință. Imbrăcămintea lui era aspră, din păr de cămilă. Și pentru ca să sufere și mai mult era încins cu curea. Hrana lui era lăcuste și miere sălbatică. Locuința lui era în pustietate, prin viziuni, unde erau numai fiere sălbatice. Întreaga viața lui a fost un adevărat »post negru«.

L-a trimis Părintele ceresc în lume pentru ca să pregătească calea Fiului. Pentru aceea neconținut striga: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui. El vestea botezul pocăinții

întru iertarea păcatelor. El propovăduiește cuvântul Domnului fără a căuta la fețe. Are aspre cuvinte de dojană chiar și pentru regele Irod, căruia îi spune în față că nu se cade să trăiască în nelegiuire cu soția fratelui său. Irodiada, pentru ca să-și răzbune împotriva lui Ioan, care avea cuvinte atât de aspre pentru păcatul necurăției, în care trăia ea cu Irod, îl face pe acesta să omoare pe Ioan prin aceea că i-au tăiat capul, așa după cum ați auzit citindu-se în sf. Evanghelie.

Nu vorbesc bucuros despre acest lucru, dar pentru a face din destul datorinței pe care o am ca părinte sufletesc, de data asta o să vă arăt ce păcat mare este curvia, și cât de aspru o pedepsește Dumnezeu atât în viața aceasta, cât și cea viitoare.

I.

Păcatul necurăției, sub care înțeleg curvia, preacurvia și toate celelalte feluri de păcate trupești este un păcat nespus de mare, înfricoșat. Necurația este un păcat care se face cu gândul, prin cugete necurate. Se mai face prin închipuiri, prin poftă și planuri păcătoase. Necurația este un păcat care se face cu cuvântul prin povestiri necuviincioase, prin glume, prin petreceri, întăritări, precum și prin scrierea și răspândirea cărților rele. Necurația, ori să-i zicem pe nume: curvia, este un păcat, care se îndeplinește prin faptă cu ajutorul celor cinci simțuri. Acesta este păcatul îngrozitor pe care-l face omul necurat, singur, sau cu altul, că e căsătorit, ori necăsătorit, cu străini ori cu rudeni, cu persoane de acelaș sex, ori cu persoane de sex deosebit. Acesta este un păcat, care între împrejurări deosebite schimbă felul, dar rămâne totdeauna un păcat îngrozitor de mare. Acest păcat uneori este curvie simplă, altă dată e adulter, sau sacrilegiu, ori stupru ori sofomie, sau bestialitate. Dar să ne întoarcem privirile dela aceste grozavii diavolești, ca să nu spurcăm locașul sfânt al Domnului, să aruncăm un vâl peste aceasta rușine a neamului omenesc. Caute fiecare în cele mai dinlăuntru ale inimii sale, și conștiința îi

va spune ce înfricoșat este acest lucru, pe care se rușinează să-l facă în văzul oamenilor.

Păcatul acesta este foarte lătit. Se face vinovat de acest păcat tineretul. Se fac vinovați mulți soți de căsătorie. Ba se fac vinovați și de cei înaintați în vârstă. Și nu-și dau seama de ce înfricoșat păcat se fac vinovați. Curvarii se aseamănă cu dobitoacele necuvântătoare, cari ne având minte se lasă conduse numai de imboldul lăontric. E greu acest cuvânt dar e mai greu spurcatul păcat al curviei. Sf. Petru, despre cel ce recade în păcat zice: »cânele s'a întors la vărsătura sa«. (II, 2,22). Auziți curvarilor cum vă numește Dumnezeu și ce sunteți înaintea feții lui? Tot acolo mai zice Dumnezeu prin mijlocirea sf. Petru »și porcul spălat în mocirla tinei«. (II, 2,22). Auziți cu ce seamănă Dumnezeu pe curvari? Ce soarte tristă! Dumnezeu a făcut pe om un fel cunună a tuturor creaturilor, a tuturor făpturilor și iată că pe omul după chipul și asemănarea lui Dumnezeu să vină însuși Domnul să-l asemene cu câinele și cu porcul! Pentru ce? Pentru păcatele sale murdare.

Se găsesc și oameni de aceia, cari zic că curvia nu-i păcat. Acum vă întreb: știți voi ce-i păcat? Dacă nu știți, iată că vă spun: păcat este aceea ce oprește Dumnezeu. Dumnezeu a dat deadreptul 10 porunci pe muntele Sinai între tunete și fulgere. Și așa s'a înfricoșat poporul când a dat Dumnezeu poruncile încât a rugat pe Moise zicând: »Grăiește-ne tu nouă, și să nu grăiască către noi Dumnezeu, ca nu cumva să murim«. (Eșire, 20, 19). Și dintre cele 10 porunci alui Dumnezeu două opresc necurăția. »Să nu curvești«, zice porunca a șasa. »Să nu poftesti muicrea aproapelui tău«, zice porunca a noua«. Nu vă înșelați, nici curvarii, nici preacurvarii, nici malahii, nici sodomii — nu vor moștenii împărăția lui Dumnezeu«. (I. Cor. 6, 9). Pentru aceea are acelaș apostol următoarele cuvinte de îndemn: »Curvia și toată necurăția nici să se numească între voi, precum se cuvine sfinților. Că aceasta să știți, că tot cur-

varul nu are moștenire întru împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu». (Efez. 5, 3, 5).

II.

Ca să vedeți ce înfricoșat lucru este curvia, gândiți-vă puțin la pedepsele pe care le-a măsurat Dumnezeu încă în aceasta lume acestui păcat. Dumnezeu pedepsește pe curvar prin aceea că i-se întunecă înțelegerea. Cine a fost înțelept ca împăratul Solomon? Vestea înțelepciunii lui a străbătut până la marginile pământului. Și iată că necurățenia întru atâta l-a orbit, încât la bătrânețe a ajuns să se închine idolilor. Curvarul e pedepsit prin aceea că-i slăbește voința. Astăzi plânge, se vaietă pentru păcatele săvârșite și făgăduiește că nu va mai cădea, iar mâine din nou se scaldă în noroiul aceluiaș păcat. Curvarul e pedepsit în cinstea sa. Oare cine poate să cinstească pe un curvar? Curvarul este pedepsit și în trupul său, căci prin acest păcat capătă niște boale de cari nu se poate scăpa o viață întreagă, ba își umple și familia, așa că boala trece din neam în neam.

Dumnezeu în toate timpurile a pedepsit aspru curvia. Neamul omenesc întreg, afară de cei din corabia lui Noe au perit prin potop. Pentru ce? Ne spune Domnul: »Nu va rămânea spiritul meu în oamenii aceștia, pentru că trupuri sunt«. (Fac. 6, 3), adică trăiesc în necurății trupești. Un fel de raiu pământesc a fost Canaanul, din care »curgea lapte și miere«. În acel ținut erau cetățile Sodoma și Gomora. Dar iată că într'o dimineață se ivesc niște nori deasupra cetăților, iar din acei nori se pornește o ploaie de foc și pucioasă, pentru ca în locul lor să rămână Marea moartă, în care nu poate viețui nimic până astăzi. Poporul ales a lui Dumnezeu era poporul jidovesc. Cu multe minuni a scos poporul din robia Egiptului, cu multe minuni l-a trecut prin pustie. Dar iată într'o zi poruncește Dumnezeu bărbaților din neamul lui Levi să-și scoată săbiile și mergând prin tabără să omoare pe toți, pe cari îi vor întâlni.

Au năvălit asupra lor și au omorât 24.000 bărbați. Pentru ce aceasta vărsare de sânge? Pentru că fiii lui Israil au curvit cu fetele lui Moab. O zi tot așa de sângeroasă a avut neamul lui Beniamin pe vremea când poporul locuia în Canaan. Intr'o singură zi au fost uciși din porunca Domnului toți bărbații și feciorii acestui nefericit neam. La 25.000 de oameni au murit în felul acesta. Pentru ce? Fiindcă în sânul acestui neam s'au făcut preacurvii.

Curvia este un păcat urât. Il pedepsește Dumnezeu în atâtea feluri și atâta de aspru în lumea aceasta. Dar pedeapsa cea mai grea este ceea ce așteaptă după judecată. Păcatul acesta trage după sine osânda veșnică cu focul care nu stinge. Drept aceea de închiere vă mai spun odată cuvintele sf. apostol Pavel, care zice: »Curvia și toată necurăția nici să se pomenească între voi, precum se cuvine sfinților«. Amin.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Vieța pastorală

CEVA DESPRE MISIUNI

De un timp încoace în biserica noastră se vorbește tot mai mult despre necesitatea sfintelor misiuni. Se pare că atât pătura largă a credincioșilor cât și preoțimea s'a convins despre importanța rolului pe care-l joacă misiunile în deșteptarea și nutrirea vieții duhovnicești a credincioșilor noștri. La adeacă sfintele misiuni sunt un fel de mobilizare generală. Cu prilejul unei mobilizări generale sunt chemați sub arme toți aceia, cari pot fi de folos în măsură mai mică sau mai mare pentru a se

ajunge scopul în care se face aceea mobilizare. Astăzi în toată lumea se pun în acțiune toate forțele națiunii, punându-se fiecare la locu său, pentru a contribui după putință și după împrejurări la atingerea scopului. Tot așa și cu prilejul sf. misiuni se pun în mișcare toate puterile de care dispune parohia, pentru ca să se asigure un succes duhovnicesc cât mai desăvârșit.

Dar o mobilizare a forțelor reclamă timp, reclamă pregătire. Aceasta pregătire cade în sarcina preotului locului. El trebuie s'o facă... și trebuie s'o facă temeinic. Nu se poate aștepta o bună reușită a misiunilor, dacă nu au fost pregătite cum se cuvine.

Pregătirea este remotă și proximă. Pregătire remotă este activitatea pastorală a preotului în toate manifestările ei. Tot ce face preotul pentru credincioșii săi slujbele sfinte, predicile pe care le ține în biserică cu ori ce prilej catehizarea pruncilor de școală, instrucția pe care o dă pe cale particulară pruncilor cari nu au cercetat școala, pregătirea acestora pentru împărtășirea cu sfintele taine, conversațiile edificatoare pe care le are preotul în contactul zilnic cu credincioșii săi, vizitele pastorale pe cari le face după trebuință credincioșilor, toate acestea împreună luate sunt un fel de pregătire remotă pentru sfintele misiuni, fiindcă nu se poate presupune, că nu s'ar fi adus niciodată vorba despre aceste deprinderi sufletești.

Pelângă aceasta pregătire, tot ca pregătire remotă va fi bine ca preotul să tragă luarea aminte a credincioșilor barem cu 5—6 săptămâni că se vor ține misiuni în parohie. Anunțarea primă a misiunilor se poate face pe scurt, foarte pe scurt. Ajunge dacă se spune că se apropie timpul când și în aceasta parohie trebuie să se țină, și se vor ține misiuni.

E mai pe sus de ori ce îndoială că un fel de pregătire se cere acolo unde nu au mai fost misiuni nici odată, și altfel de pregătire acolo unde au mai fost misiuni, și în urmare poporul știe ce sunt, și de obicei cum se țin misiunile. Tot așa

diferă pregătirea credincioșilor, cari nu au luat parte la misiuni niciodată, de a celor cari au luat parte, poate de mai multe ori, la misiunile ce s'au ținut în parohiile învecinate.

Dar ori că s'au mai ținut misiuni în parohie ori, ori că poporul a avut prilejul să ia parte la misiuni în parohiile învecinate ori ba, barem cu trei săptămâni înainte de data când se încep misiunile, preotul va predica despre misiuni, despre rolul și rostul lor, îndemnând credincioșii cu toată stăruința să participe la misiuni, să se folosească de acest prilej al bună-tății divine pentru a-și rândui casa sufletului, așa ca să nu rămână nici un credincios nespovedit și neimpărtășit cu prilejul sf. misiuni. Va fi bine ca la sfârșitul vecerniei să se facă rugăciuni comune, cum ar fi de pildă rostirea a 3 Tatăl nostru și 3 Născători în genunchi pentru buna reușită a misiunilor. Va fi bine ca reuniunile pii, cum sunt reuniunile mariane, Agrul, Societatea Preasfintei inimi etc., să facă rugăciuni speciale pentru buna reușită a misiunilor. Tot așa preotul va comunica acest lucru și elevilor de școală, înrolându-i și pe ei în ceata celor ce fac rugăciuni pentru buna reușită a misiunilor.

Preotul încă-și va lua partea din cruciada de rugăciune ce trebuie să se facă pentru buna reușită a misiunilor. Va celebra câteva sf. Liturghii anume pentru acest scop, anunțând de cu bună vreme timpul acestor sf. Liturghii, invitând sufletele bune, cari pot să-și rupă vreme, să participe la acele sf. Liturghii pentru ca împreunându-și rugăciunile cu ale preotului să cerșească roua darului dumnezeesc asupra acelor deprinderi, a căror menire este să schimbe fața parohiei, pentru ca acele deprinderi sfinte să fie într'adevăr o piatră de hotar în istoria desvoltării vieții sufletești a parohiei.

În timpul de pregătire proximă la misiuni preotul va folosi ori ce prilej pe care-l are de a conveni cu credincioșii pentru a-i determina să ia parte cât se poate mai regulat. Preotul își cunoaște bine turma cuvântătoare. Poate între fii sufletești are și de aceia, cari sunt »credincioși« numai cu numele.

De sigur se vor găsi și de aceia, cari nu cercetează biserica cu anii, și cari poate timp îndelungat nu s'au împărtășit cu sfintele Taine. Dacă întâlnește pe unul sau altul dintre acești »credincioși« stă de vorbă cu ei și cu toată stăruința și prudența dictată de dragoste părințească îi va îndemna să se folosească de acest prilej pentru a se împăca cu Dumnezeu și pentru a începe o viață nouă. Zic: cu toată prudența, grijind ca nu cumva mai mult să strice decât să tocmească prin ceea ce spune. Să vorbească în așa fel, ca să se observe că dragostea este ceea ce l-a determinat să stăruiască pentru acest lucru. Dar se poate întâmpla să nu aibă prilejul de a întâlni pe acești nefericiți fii sufletești. În cazul acesta va căuta să-i cerceteze la casele lor. Dragostea de sufletele încredințate spre păstorire îi va spune când și cum să-i cerceteze, cum să aducă vorba și cum să stăruiască pentru a-i determina la hotărîrea eroică de a se înșirui între adevărații credincioși.

Dacă sunt în sat intelectuali, cu aceștia va lua contact pentru ca să nu demonstreze cu absența lor. Pelângă aceea că și intelectualii au nevoie de o baie sufletească, cum are nevoie ori și care alt credincios, preotul trebuie să-și deie seama de rolul educativ pe care-l au intelectualii satelor. Pilda lor, că e bună ori rea, are o influență de multe ori hotărîtoare asupra credincioșilor de rând. Nu voi uita nici când un caz interesant în felul său. Agru își ținea adunarea generală la Măramarosziget-Sighet. Sfânta Liturghie era în mijlocul pieții, pe un podiu construit anume pentru acel prilej. Liturghiseau toți episcopii noștri înconjurați de un mare sobor de preoți. Se începe cuminecarea credincioșilor. Intre cei dintâiu se prezintă prefectul de atunci, regretatul Dr. Gavril Juga. Doi bătrâni maramureșeni cu pletele lor lungi și încărunțite privesc îndelung și mirați. Unul, făcând un semn celui alt îi zice: »vezi, măi Ioa, mare lucru-i acesta, că vezi și domnu prefect se cuminecă«.

După ce preotul a făcut tot ce putea pentru pregătirea sufletească a tuturor credincioșilor, se va îngriji ca și lăcașul cel

sfânt al Domnului, să îmbrace haină de sărbătoare pentru acel prilej. Se va îngriji ca biserica să fie curățită de paianjeni, prăfuită, spălată, împodobită cu covoare. Altarului i-se va da o atenție deosebită. Pe altar se aduce sf. jertfă liturgică, deci merită să fie obiectul preocupărilor noastre de totdeauna. Ori cât am fi făcut pentru împodobirea altarului, să fim siguri că nu am făcut prea mult. Pe altarul sfânt al Domnului nu vor fi lucruri superflue, căutând să avem pe altar numai cele necesare la sf. Liturghie.

Multe mai sunt a se spune în legătură cu pregătirea sf. misiuni. Să nădăjduim că se va îmbia vre-un prilej, când vom putea spune și ce nu ne îngăduie spațiul rezervat acum pentru rubrica vieții pastorale.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Intrebări și răspunsuri

Intrebare. Sunt preot de curând venit în parohia pe care am primit-o îndată după hirotonire. Am aflat două sticlufe. Una cu uleiul pentru sf. maslu, iar cealaltă cu uleiul pentru sf. mir. La ambele am găsit inomisibilele bețișoare. Și la miruire m'am folosit de bețișor. Cu prilejul unei convorbiri cu un frate preot a venit pe tapet și chestia asta. Fratele era de părere că de câte ori am administrat taina sf. mir făcând uz de bețișor, am administrat-o invalid, în urmăre trebuie s'o adminstrez tuturor pruncilor miruiți în felul acesta în mod absolut, fără condiție. Aș dori să știu dacă întradevăr trebuie să-i miruesc a doua oră, fără bețișor, făcând uz de deget, și dacă da în mod absolut ori condiționat? <

Am reprodus întrebarea întocmai. Vom lăsa la o parte chestiunile de amănunt, cari nu sunt în strânsă legătură cu chestiunea de sub întrebare. Ținem să fixăm faptul: la sf. taină a mirului sau confirmațiunii deosebim materia și forma. Pe noi ne interesează numai chestiunea materiei. Materia este de două feluri: materia remotă și materia proximă.

Cât privește chestiunea materiei remote, aceea este mai pe sus de îndoială »hrisma,« sau cum se exprimă conciliul nostru provincial I, cap. III, pag. 75 »miru consecratu de Episcopu.«

Cât privește chestiunea materiei proxime teologii nu sunt de aceeași părere. Nici în biserica latină, cu atât mai puțin în biserica orientală, și în special în biserica noastră.

Teologii latini cu privire la aceasta chestiune se pot împărți în următoarele 4 grupuri. Unii sunt de părerea că »solam manuum impositionem esse adaequatam materiam huius sacramenti« (că punerea mâinilor și numai ea, ar fi materia adecvată a acestei sf. Taine). Alții sunt de părere că »et solam impositionem manuum et solam unctionem chrismatis esse sufficientem materiam huius sacramenti« (atât numai punerea mâinilor cât și numai ungerea cu mir, ar fi materia suficientă a acestei sf. Taine). A treia părere, pe care o apără Sf. Toma, Bellarmin, Estius și alți teologi de mare greutate, susține că »solam chrismationem materiam essentialem esse.« Iar în sfârșit, al patrulea grup este al aceloră, cari »utrumque ritum simul ut essentialem requirunt« (cari țin că materia proximă a mirului este dublă: ungerea cu mir și punerea mâinilor, și acestea amândouă se cer la valoarea sf. Taine« (Vezi Pesch, Praelectiones dogmaticae: De sacramentis, Tom. VI, pag. 240).

Acest autor susține că »materia proxima confirmationis est unctio chrismate in fronte confirmandi in modum crucis manu facta (materia proximă a mirului este ungerea cu mir făcută cu mâna în semnul crucii pe fruntea celui ce se miruește). Noldin susține că »invalida est confirmatio, in qua unctio fit

medio instrumento« (De sacramentis, III, pag. 102). miruirea la care ungera s'ar face prin mijlocirea unui instrument este invalidă.« A. M. Arregui in Summarium theologiae moralis vorbind despre materia proxima a sf. Taine a mirului susține că materia »proxima est unctio, non aliquo instrumento, nam foret invalida« (De Confirmatione, 530, b), adecă materia proximă este ungera, nu cu oarecare instrument, căci ar fi invalidă. Așa la latini.

Dar la greci? Acelaș autor, Pesch ne spune că »Graeci in confirmando nullam adhibent manus impositionem practer ipsam unctionem« (grecii la miruire nu fac niçi o impunere a mâinilor afară de ungera). Aceasta părere și-o bazează pe enciclica lui Benedict XIV »Ex quo primum« dată la 1 Martie 1756 către episcopii de rit grecesc, unde la § 51 zice: »nemini fas est asserere in ecclesia graeca non adese sacramentum confirmationis. Si quis enim hanc opinionem tueretur, huic manifesto obstaret vetus orientalis disciplina, quam apostolica sedes optime perspectam habuit nec unquam damnavit aut improbavit,« După cum ne mărturisește marele pontific, nimeni nu poate cuteza să susțină că în biserica grecească nu ar exista taina sf. Mir. Cine ar susține așa ceva ar veni în contrazicere cu vechea disciplină a răsăriteană, pe care cunoscându-o prea bine scaunul apostolic nu a reprobato. De fapt euhologioanele ortodoxe pe care le am la îndemână au următoarea îndrumare: »și după rugăciune unge pe cel botezat cu sfântul mir, făcând chipul crucii etc.« Praxa generală a bisericii grecești, atât la alte biserici orientale cât și la noi, este că folosesc un bețișor cu vată pentru ungera cu sf. Mir.

Nu ne îngăduie spațiul să ne ocupăm în amănunt cu situația în privința aceasta la alte biserici orientale, unite cu Biserica Romei. Ne vom mărgini la Biserica noastră.

Conciliul nostru provincial I în Cap. III, pag. 75 despre aceasta sf. Taină zice că: »prin ungera cu miru consecratu de Episcopu și prin rogatiune etc.« »Materia confirmațiunei este mirulu consacratu de Episcopu in Joia mare.« Amănunte cu privire

la modul cum este a se conferi aceasta sf. Taină, nu dă. De o impunere a mâinilor nu face nici o pomenire.

Dr. Suciu în Teologia dogmatică specială vol II, pag. 157 zice: »Noi suntem de părerea, că: materia mai de aproape și esențială a confirmățiunii este ungerea cu hrismă sfințită de episcop și punerea mâinilor, și anume aceea (punere a mâinilor) care însoțește ungerea... »Dr. Flueraș în Uzul Sacramentelor spune cam acelaș lucru: »Materia mai apropiată și esențială este ungerea cu Mir consacrat de episcop și punerea mâinilor. Punerea mâinilor este cea împreunată cu ungerea.« Dr. Marcu în Teologia pastorală vol. II, pag. 371 zice: »Noi,... susținem, că materia proximă a sfintei Confirmațiuni este ungerea cu chrismă, care cuprinde în sine impunerea mâinilor.«

Cu ce să se facă ungerea? Euhologhioanele noastre mai vechi, ca toate euhologhioanele grecești, dau următoarea îndrumare: »Și după rugăciune unge pe cel botezat cu sfântul Mir, făcând chipul crucii... etc.« Nu se spune cum și cu ce să se facă aceasta ungere. Să se facă cu degetul ori cu un »penicel« sau »penel.«

Euhologhionul cel mai nou este mai precis: La pag. 19 se zice: »Și după Rugăciune, fiind cu toată luarea aminte ca și cu mâna să-l atingă, unge... »Se înțelege că aceasta precizare este ceva nou, necunoscut în cărțile noastre rituale până acum.

Dr. Marcu ne spune că »ungerea după datină o facem cu un penicel, care îl purtăm cu mâna.« Aceasta instrucție arată ce vrea să înțeleagă prin cuvintele citate mai sus, că: »materia proximă a sfintei Confirmațiuni este ungerea cu chrismă, care cuprinde în sine impunerea mâinilor.« Tipicul de Bojor-Papiu-Roșianu dă următoarea instrucție: »Cu un penel se ia din hrismă consacrată de episcop, și se unge în tipul crucii...«

În lumina celor de mai sus avem și răspunsul la întrebarea ce ni-s'a pus. Luând în considerare că Răsăritul disident nu rânduește la administrarea sf. Mir ungerea cu degetul, iar în

practică se face uz de ceva instrument pentru ungere, luând în considerare faptul că bisericile orientale unite cu Biserica Romei încă nu prescriu ungerea cu degetul și de fapt fac uz de ceva instrument, luând în considerare că nici euholoagele noastre, afară de ultima ediție de Blaj, nu pretind ungerea cu degetul sau atingerea cu mâinile cu prilejul ungerii; luând în considerare că din timpuri străvechi s'a folosit, și încă și astăzi în cea mai mare parte a Bisericii noastre se mai folosește »penelul« sau »penicelul« sau »măcăuțul,« la ungere fără considerare la aceea că se atinge cu mâna ori ba... dacă nu vrem să susținem că aproape întreagă preoțimea noastră în tot cursul existenței Bisericii noastre a administrat aceasta taină în mod invalabil,.. va trebui să admitem că acest fel de administrare a sf. Mirului după »moda« de până acum este valabilă, mai ales că aceasta este »vetus orientalis disciplina, quam apostolica sedes optime perspectam habuit, nec umquam damnavit au improbavit.« Umila noastră părere este că în cazul de sub întrebare sf. Mir nu trebuie conferit a doua oră, nici condiționat, nici necondiționat.

Cât pentru viitor recomand cu toată căldura și cu toată dragostea Veneratului Cler să nu se folosească de »penel« sau penicel sau »măcăuț« ori »bețișor,« ci să ungă cu degetul arătător dela mâna dreaptă. Dacă tocmai ar obveni cazul ca preotul cu familie și mai ales cu prunci micisă se teamă că va conține ceva boală molipsitoare, și dintr'o îngrijorare, care de obicei se pare exagerată, folosește »bețișor,« să ungă cu bețișorul așa că în aceeași vreme să atingă cu mâna barem capul miruitului.

CUPRINSUL:

	Pag.
<i>Mal multă rânduială...</i> — — — — —	3
<i>Dumineca Paralizicului,</i>	
Folosul Boalelor — — — — —	6
<i>Dumineca Samaritencei</i> — — — — —	11
<i>Dumineca orbului,</i>	
Pentru ce trebuie să suferim? — — — — —	15
<i>Înălțarea Domnului</i> — — — — —	19
<i>Dumineca sfinților Părinți,</i>	
Cum trebuie să fie rugăciunea pentru ca să așteaptăm cultare la Dumnezeu — — — — —	23
<i>Dumineca Rusaliilor,</i>	
Ce a făcut spiritul sfânt în ziua de Rusalii? — — —	27
<i>Lunea Rusaliilor,</i>	
Ce va face spiritul sfânt până la sfârșitul veacurilor?	31
<i>Dumineca tuturor sfinților,</i>	
Cum mărturisim pe Isus — — — — —	35
<i>Dumineca II-a după Rusalii,</i>	
Chemarea celor dintâi apostoli — — — — —	39
<i>Nașterea sf. Ioan Botezătorul,</i>	
Ce zice Isus despre Ioan Botezătorul — — — — —	43
<i>Dumineca III-a după Rusalii,</i>	
Provedința Dumnezeiască — — — — —	47
<i>Dumineca IV-a după Rusalii,</i>	
Pregătirea la sf. împărtășanie — — — — —	51

<i>Dumineca V-a după Rusalii.</i>	
Păcatul Necurăției — — — — —	55
<i>Dumineca VI-a după Rusalii.</i>	
Apostolii lumina lumii — — — — —	59
<i>Sf. apostoli Petru și Pavel.</i>	
Iubirea lui Petru față de Isus Hristos — — — — —	63
<i>Dumineca VII-a după Rusalii.</i>	
Efectele credinței vii — — — — —	68
<i>Sărbătoarea sf. proroc Ilie Tesviteanul.</i>	
Despre prorocii legii vechi — — — — —	72
<i>Dumineca VIII-a după Rusalii.</i>	
<i>Sărbătoarea Schimbării la față.</i>	
Schimbarea noastră sufletească — — — — —	81
<i>Dumineca X-a după Rusalii.</i>	
Cum ne putem apăra împotriva diavolului? — — —	85
<i>Adormirea Maicii Domnului.</i>	
Moartea Preacuratei Fecioare este fericită dacă soco-	
tim ce primește după moarte — — —	89
<i>Dumineca XI-a după Rusalii.</i>	
Stăpânul milostiv; sluga nemilostivă. Omilie — — —	93
<i>Dumineca XII-a după Rusalii.</i>	
Despre sgârcenie — — — — —	97
<i>Tăierea capului sf. Ioan Botezătorul.</i>	
Păcatul necurăției — — — — —	101
<i>Vieța pastorală.</i>	
Ceva despre misiuni — — — — —	105
<i>Intrebări și răspunsuri</i> — — — — —	109

DE ACELAȘ AUTOR:

	Prețul:
Visul căprarului Nicolae — — — — —	0.50 P.
Predici mariane — — — — —	1.50 „
Cuvântul adevărului veșnic — — — — —	3.— „
Păstorul sufletelor — — — — —	3.— „
Cuvântul Domnului — — — — —	3.— „
Adevăruri veșnice — — — — —	3.— „
Cuvântul Domnului — — — — —	5.— „

